ÜCRETSİZ SAYI

mavikale

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINIDIR

ARALIK 2012 SAYI:14 ISSN 1309-1166

Magnus Carlsen Tarih Yazdı

Yeni Başkan GÜLKIZ TULAY

FIDE Kadınlar Grand Prix'de Kupa Koneru'nun

Dünya İkincisi Ahmet Utku Üzümcü

Fotoğraf: David Llada

A STAR ALLIANCE MEMBER

Avrupa'nın En İyi Havayolu

Ve çok daha fazlası.

Avrupa'nın En İyi Havayolu

Güney Avrupa'nın
En İyi Havayolu

Dünyanın En İyi Premium
Ekonomi Koltuğu

Premium Ekonomi Sınıfında
Dünya İkincisi

Business Sınıfı İkramda
Dünya İkincisi

Premium Ekonomi Sınıfı İkramda
Dünya İkincisi

Ekonomi Sınıfı İkramda
Dünya İkincisi

thy.com

Globally Yours | TURKISH AIRLINES

Yeni Dönem Başlıyor!

Gülkız TULAY
Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı

Değerli Satranç Ailem;

Ülkemizin dört bir yanındaki satranç emekçilerine ve satranç sevdalılarına selamlarımı ve saygılarımı göndererek Mavikale'deki ilk yazıma başlıyorum.

Görevime başladığım ilk ayda çok güzel bir başarı ile yüzlerimiz güldü. Dünya Yaş Grupları Şampiyonasında, genç sporcumuz Ahmet Utku Üzümcü Dünya ikincisi olarak hepimizi gururlandırdı. Türk bayrağımız bir kez daha platformda, genç sporcumuzun ellerinde dalgalandı. Yaptığımız yatırımların, verdiğimiz emeklerin karşılığını almak bizi son derece mutlu ediyor ve hırslandırıyor. Tüm sporcularımızı azimli çalışmalarından ve elde ettikleri önemli başarılardan dolayı kutluyorum.

Ekibimizi daha da saygınlaştırmak ve güçlendirmek amacıyla yeni kurullar oluşturduk ve mevcut kurullarımızı yeniden düzenleyerek zenginleştirdik. Kurullarda yer alan çiçeği burnunda üyelerimizin isimlerini sitemizden duyurduğumuzda satranç ailemizdeki herkesten olumlu eleştiriler aldık. Bu da bize ne kadar doğru seçimler yaptığımızı göstermiş oldu ve bizleri mutlu etti.

Merkez Hakem Kurulu, Teknik Kurul ve Temsilcilikler Koordinasyon Kurulu ile federasyon merkezimizde toplandık ve son derece verimli geçen toplantılarımızda işleyişi kolaylaştıracak ciddi adımlar atıldı. Mevcut altyapımızda yeni düzenlemeler yapmak, kamplar ve ulusal takım sporcularımızın çalışma şekilleri hakkında görüşlerimizi paylaşmak üzere AYGEG ile bir araya geldik. Kurullarımız ile yapacağımız her toplantıyı önemsiyoruz. Daha iyiye ulaşmak için önümüzdeki aylarda diğer kurullarımız ile düzenli olarak buluşmaya devam edeceğiz.

İl temsilcilerimizin önderliğinde illerimizin satranca bakışlarını değerlendirmek amacıyla antrenörlerimiz, kulüplerimiz, hakemlerimiz ve velilerimizle il gezilerinde bir araya geldik. 2013-2014 etkinlik döneminde aramıza yeni bir lig, Türkiye Satranç İkinci Ligi katılacak. Kulüplerimiz bu sene organize edeceğimiz Türkiye Kulüpler Şampiyonası'nda yarışabilmeyi ve bunun için atacakları ilk adım olan illerdeki yarışmaları heyecanla bekliyorlar.

Gerçekleşmesi için kafa kafaya verdiğimiz çok ciddi ve mühim projelerle uğraşırken, belediyelerimiz ve çeşitli kuruluşlar ile işbirliği çalışmalarımızı da sürdürüyoruz. Atılan güzel adımlardan birisi de Türkiye Satranç Federasyonu yayınlarının ülkemizin dört bir yanına ulaşması oldu. Kitaplarımızı artık seçkin kitapevlerinden ve online satış noktalarından edinebileceksiniz.

İlk önemli faaliyetimiz ve en seçkin turnuvalarımızdan biri olan Türkiye Küçükler Şampiyonası'nı ocak ayının sonunda Antalya'da organize edeceğiz. Sporcularımız burada sabrederek mücadele etmeyi, arkadaşlığı, satrancı mevcut kurallarına saygı göstererek sportmence oynayabilmeyi, kazanma ve kaybetme duygularını öğrenecekler. Satrancın altyapısını oluşturduğumuz en önemli turnuvalardan biri olan bu şampiyonaya katılacak olan minik sporcularımıza ve ardından Türkiye'nin en önemli şampiyonası olan Türkiye Şampiyonası'nda mücadele edecek oyuncularımıza başarılar diliyorum.

Yeni dönemin hepimiz için son derece verimli geçeceğine inanıyor, satranç ailemize sağlık, mutluluk, başarı ve huzur getirmesini tüm kalbimle arzu ediyorum.

İçten sevgilerimle...

kocaksabri@yahoo.com

Bir uğurlama, bir ağırlama...

Türkiye Satranç Federasyonuna yeni başkan seçilirken, eski başkan da artık kendine zaman ayırmak üzere izin istedi ve veda etti.

Türk Satrancının uzun dönem yönetimini elinde bulunduran Ali Nihat Yazıcı son seçimlerde aday olmadı. Kendisine, Türk satrancına katkısı ve hizmetlerinden ötürü teşekkür ederken sonraki yaşantısının sağlıklı ve mutlu geçmesini ve yine de satranca yakın olmasını dileriz.

Ali Nihat Yazıcı Türk satrancını en uzun süre yöneten başkan oldu. 2000 yılında seçildiği başkanlığını üç dönem sürdürdü ve Türk satrancına önemli ölçüde yön verdi. Yazıcı'yı şu özellikleriyle tanımlarım: Çalışkan, kararlı, cesur ve alçakgönüllü.

Yazıcı bütün zamanını satranca ayırıyordu. Mesaisi sabahın erken saatlerinde başlıyordu. Zaman zaman hafta sonunu da kapsıyordu. Eğer bir yerde çalışma ve azim varsa, orada mutlaka iyi şeyler olur. Tabii ki hata da yapılır. Benim de katılmadığım kimi uygulamalar olmuştur. Ancak çalışkanlığı değerlendirirken göreceli ve öznel değerlendirmelerden uzak duruyorum. Çünkü bunlar kişilere göre değişir.

Yazıcı bir konuda süratle karar alıyor ve derhal uygulamaya geçiriyordu. Bu iyi bir şey mi? Yine farklı görüşler öne sürülebilir. Ama cesaret ve kararlılık yolun yarısı! Federasyonun bugün bulunduğu yerin satın alınması bunun en iyi örneklerinden biridir.

Spor dalı deyince genel sorunların başında sponsor derdi gelmektedir. Yazıcı sadece İş Bankasının sporluğu ile kalsaydı da yine de bu hizmeti ile Türk satranç tarihine adını yazdırırdı. İş Bankası'nın Türk satrancına katkısı hala devam etmektedir.

Alçakgönüllüydü. Yazıcı statü gözetmezdi. Gerektiğinde paketleri de sırtlar, masa sandalye taşır, düzeltirdi. İlk döneminde ilk kez düzenlenen grandprix turnuvasında ben de hakemdim. Türkiye'nin ilk granprix turnuvası olması nedeniyle herkes heyecanlıydı. Ama Yazıcı en heyecanlıydı. Kolileri kendisi taşıyor, kabloları kendisi döşüyordu. Bu tavrını sonraki dönemlerinde de bozmadı. Ben başkanım diye kasılmadı ve gerekirse her alanda emeğini satranç için harcadı.

Yazıcı döneminde satranç okullara girdi. Bu da İş Bankası'nın sponsorluğu kadar tek başına büyük önem taşıyor. Oyuncuların unvan almasını sağladı. Satrancı kolay izlenebilir hale getirdi. Elektronik erişim ve iletişimde tepe yaptı. Eğitime büyük önem verdi. Satranç severlere pek çok yayın kazandırdı. Satranç aynı zamanda bir meslek de oldu.

Bunlar bir çırpıda aklıma gelenler!

Eksileri yok muydu? Olabilir, vardır ama bir uğurlama yazısında yer almamalı diye düşünüyorum.

Sonuç: 12 yıl önce aldığın bayrağı bu günlere getiren Ali Nihat Yazıcı! Emeğine sağlık, sağol-varol.

Yeni başkan Gülkız Tulay Türkiye Satranç Federasyonu'nun ilk kadın başkanı oldu. Bu anlamlı seçimi satranç kamuoyu yerine getirmiştir. Kendisini ve seçmenlerini kutlarken çıtayı daha yukarılara taşımasını, iyi işleri sürdürmesini ve yükseltmesini hatalardan da ders çıkararak iyi bir yönetim sergilemesini bekliyoruz ve kendisine inanıyoruz.

Hoşgeldin Gülkız Tulay!

Dr. M. Sabri KOÇAK
Yayın Kurulu Başkanı

bu sayıda

Yayının Adı:
Mavikale

Yıl: 4

Sayı: 14

ARALIK 2012

ISSN 1309-1166

Sahibi
Türkiye Satranç Federasyonu Adına
Gülkız TULAY

Yayın Koordinatörü:
Murat Kul

Yayın Kurulu Başkanı:
Dr. M. Sabri Koçak

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
FA Fatma Yılmaz

Haber Koordinatörü:
Fatma Öztürk

Yayın Kurulu:
Dr. M. Sabri Koçak,
FA Fatma Yılmaz,
WIM Nilüfer Çorlulu,
Prof. Dr. Ergin Çiftçi,
Yaşar Y. Güngör,
FM Alper Efe Ataman
Mustafa Kavgacı

Yönetim Yeri:
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sokak
Özgürler İş Merkezi, No: 3 Kat: 6
Ulus-Ankara

Telefon:
0 312 309 75 94

Faks:
0 312 310 96 20

e-mail:
yayinkurulu@tsf.org.tr
satrancdergisi@gmail.com

Grafik Tasarım:
AJANSROA

Telefon:
0 212 284 0 535

Baskı:
Kristal Reklam ve Matbaacılık
Telefon:
0 212 690 89 89

Dergimiz Basın Ahlak İlkelerine uyar.
Üç ayda bir periyodik olarak yayımlanır.
Yayın Kurulu dergide yer alan yazıları düzeltmeye, kısaltmaya ve gerektiğinde değiştirmeye yetkilidir.

Baskı Türü:
Yaygın Süreli

4 LONDON CHESS CLASSIC
CARLSEN TARİH YAZIYOR

46 KADIN GÖZÜYLE SATRANÇ

50 PARLAK OYUNLAR

7 AHMET UTKU ÜZÜMCÜ DÜNYA İKİNCİSİ

11 YENİ BAŞKAN GÜLKIZ TULAY

18 HAMLE SIRASI SİZDE!

25 SÖYLEŞE SÖYLEŞE - GÜLKIZ TULAY

23 STURNSKAYA VE KRİSTİANSEN
DÜNYA ŞAMPİYONU

50 DÜNYA ŞAMPİYONLARI -
ALEXANDER KHALİFMAN

57 PUANLI SATRANÇ

32 SÖYLEŞE SÖYLEŞE - IM CAN ARDUMAN

42 CHESSBASE - RAKİBE HAZIRLAMA - 1

44 GAMBİTÇİ - URUSOV GAMBİT

58 SATRANÇ VE SANAT

London Chess Classic

Carlsen Tarih Yazıyor!

Carlsen'i Londra'da başarılı performansıyla Kramnik ve onun ardından Nakamura takip etti.

Bu sene dördüncüsü düzenlenen London Chess Classic Turnuvası 01-10 Aralık 2012 tarihleri arasında Londra Olympia Konferans Merkezi'nde gerçekleştirildi. Rakiplerinin üzerinden bir buldozer gibi geçen dünyanın bir numarası Magnus Carlsen, reytingini artırarak turnuva sonunda 2861 gibi inanılması güç bir puana yükseltti ki bu aynı zamanda daha önce 2851ile Kasparov'a ait olan tüm zamanların en yüksek reytingi rekorunun kırılması anlamına geliyordu. Henüz 22 yaşında olan Norveçli süperstarın yapabileceklerini hayal etmek bile satrançseverleri heyecanlandırmaya yetiyor şüphesiz. Turnuva sonrası FIDE listesinde en yakın rakibi Kramnik'in 51 puan üzerinde yer alan Carlsen, böylelikle rakipleri üzerinde Kasparov'dan beri görülmemiş bir ölçüde üstünlük sağladı ve dünya satranç şampiyonu unvanı için en güçlü aday olduğunu bir kez daha kanıtladı. Turnuvada son zamanlarda olduğu gibi yine hayal kırıklığı yaratan şampiyon Vishy Anand'ın form durumu göz önüne alındığında olası bir maçta kimin favori olduğu konusunda satranç camiasında çok fazla görüş ayrılığı olmasa gerek. Yine de form durumu nolursa olsun şampiyonun maç tecrübesinin ve tabii olağanüstü oyun gücünün yabana atılmaması gerek.

Her tur bir oyuncunun maç yapmadan bye geçtiği ve onun yerine partileri yorumladığı 9 oyunculu ve 9 turlu London Chess Classic olabilecek en kanlı şekilde başladı. Galibiyete üç puan verildiği futbol usulü puanlama sisteminden midir bilinmez, bu seviyede turnuvalarda çok nadir görülen bir şekilde, dört masada da taraflardan biri galip geldi. İlk tur kazanan isimler Carlsen, Kramnik, Nakamura ve Adams turnuvayı da ilk dört sırada bitirdiler, bu açıdan ilk tur sıralamayı belirlemişti adeta. Kramnik dünyanın gelmiş geçmiş en kuvvetli kadın oyuncusu olan Polgar'ı kariyeri boyunca hemen her seferinde olduğu gibi yenerken; ev sahiplerinden Adams vatandaşı Jones'a üstünlük sağlamıştı. Turnuva öncesi dünyanın iki numarası olan Ermeni Levon Aronian ise, Amerikalı rakibi Hikaru Nakamura'ya formsuzluğunu ispatlarcasına kötü bir oyunla kaybederken geri kalan turlar için pek de iyi sinyaller vermemişti. Nitekim ilk turda Luke Mc Shane'i yenen Carlsen ikinci turda da formsuz Aronian'ı güzel bir oyunla geçerek bir daha asla kopmayacağı liderlik koltuğundaki yerini sağlamlaştırıyordu ancak Kramnik de Nakamura'yı geçerek tam puanla Carlsen'in hemen yanında yer almayı başarıyordu. Turnuvaya ikinci turdan başlayan Dünya Şampiyonu Anand ise Luke Mc Shane karşısında beraberliği zor kurtarmıştı.

Üçüncü tur iki liderin dev mücadelesine sahne oldu. Kramnik Carlsen karşısında beyaz taşlarla elde ettiği üstünlüğü piyon önde bir ters renkli fil ve kale finaline çevirmişti çevirmesine ama Carlsen'in dakik savunması ve bazı ufak hatalar sayesinde üstünlüğü değerlendirmesi mümkün olmadı. Belki de böylelikle harika bir turnuva çıkaran Kramnik birincilik şansını tepmiş oldu. Turun tek galibiyeti ise İngiliz büyük usta Michael Adams'tan Polgar karşısında geldi.

Harika oyunlara sahne olan dördüncü tur, GM Jones'un ilginç vezir fedasını rakibinin zaman sıkışmasına girmesinin de yardımıyla savuşturmayı başaran Carlsen'i liderliğe taşıyordu. Bir başka ilginç materyal durumunun yaşandığı partide Aronian veziri ve filinin, McShane'in kale, dört piyon ve atından üstün olduğunu başararak turnuvadaki ilk ve tek galibiyetine imza atıyordu. Tabii dünyanın en kuvvetli amatör

oyuncusu unvanlı McShane'in oyun sonunu yeterince dakik oynamadığını da belirtelim. Finans sektöründe çalışan McShane, satrancı ara sıra oynamasına rağmen geçmişte profesyonel rakiplerini birçok defalar yenmişti. Ancak bu turnuvanın onun için pek iyi geçmediği söylenebilir.

Beşinci turda takipçilerinden Adams'ı geçmeyi başaran Carlsen liderliğini sürdürdü. Oyunda Adams pozisyonel üstünlük elde etmiş ve baskı kurmuşken rakibinin hatasını değerlendiren Carlsen önce konumu eşitledi ve ardından bu sefer kendisi inanılmaz bir baskı uygulamaya başladı. Böylece rakibini hataya zorlayan Carlsen, yine ısrarının ve emeğinin karşılığını almış oldu. Kramnik McShane'i, Anand da Jones'u yenince İngilizler için beşinci tur sıfır puanla kapandı. Günün son maçında ise Polgar bu kez Nakamura karşısında yine boyun eğmek durumunda kaldı.

Polgar'ın bir sonraki tur müşterisi Magnus Carlsen'di. Rakibini rahatça geçen Carlsen artık birincilik konusunda rahat görünüyordu. Açılıştan hafif kötü olarak çıkan Anand ise Adams karşısında oyunu eşitledikten sonra yaptığı fahiş bir hatayla partiyi kaybederek hayranlarını bir kere daha üzmüş oldu. Yedinci tur turnuvada hiç görülmediği kadar sakin geçti, sadece Adams McShane karşısında oyunu kazandıracak hamleyi bulamayınca parti diğerleri gibi beraberlikle sonuçlandı.

Carlsen'in bay geçtiği sekizinci turda ilginç partiler oynandı. Turun en heyecanlı partisi kuşkusuz önce Anand'a sonra da Nakamura'ya kazanç olan maçtı. En son kaleye karşı vezir finalinde bir hisar fikri bulan şampiyon partiyi kurtardı. Carlsen'e yetişme ihtimali için kazanması gereken Kramnik ise turnuvanın kağıt üzerinde en zayıf oyuncusu Gawain Jones'u rahat bir pozisyonel oyunla geçerek görevi yerine getirmişti.

Son tura Carlsen'den bir galibiyet eksik giren Kramnik, Adams'a karşı kazanç şansları elde edemedi ve Carlsen de Anand'a karşı konumu zorlamasına rağmen kazanamayınca birinci ve ikincilik yarışında değişen bir şey olmadı. McShane'i yenen Nakamura ise son turda averajla Adams'ın üzerine çıkmayı başararak adeta fotofinişle yarışı üçüncü sırada bitirmeyi başardı.

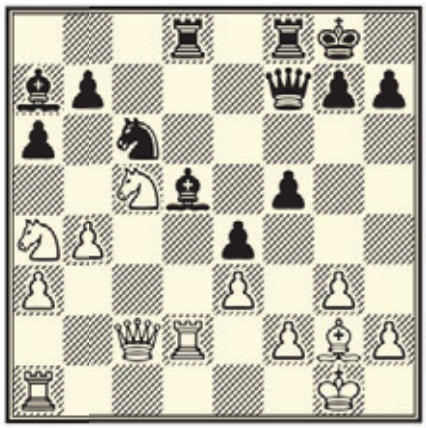
Son derece heyecanlı ve mücadele dolu partilerin oynandığı, satranç severlere seyir zevki yaşatan London Chess Classic 2012 bittiğinde toplam sekiz partide +5 gibi sansasyonel bir skor, tarihin görmüş olduğu en yüksek reyting gibi inanılmaz başarılara imza atan Carlsen'den mutlusu yoktu hiç kuşkusuz. +4 gibi yine harika bir sonuca imza atan Kramnik'in belki de en temiz ve hatasız satrancı oynadığını da hatırlatmak gerek. Bakalım Adaylar Turnuvası'na kadar bu ikili formlarını koruyabilecek mi? Ya da Aronian tekrardan eski formunu yakalayabilecek mi? Bütün bunları zaman gösterecek ancak şimdilik bize düşen tarihin gördüğü özel oyunculardan biri olan Carlsen'i keyifle izlemek.

Levon Aronian(2815) – Hikaru Nakamura(2760)

Açılış Kodu: A30

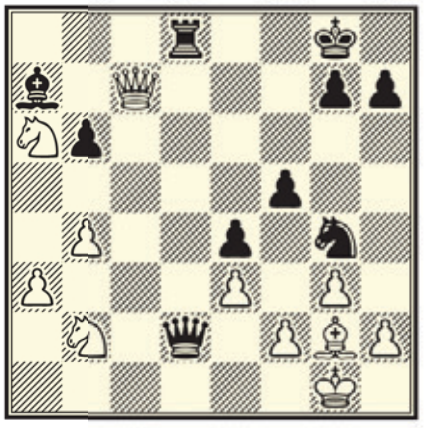
Analiz: David Howell

1.c4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.g3 e5 6.♘b5 ♗b4+ 7.♗d2 a6 8.♘5c3 [8.♗×b4 a×b5 9.♗d6 ♕a5+ 10.♘d2 ♘e4 Siyahların pozisyonu rahat] **8...d5 9.c×d5 ♘×d5 10.♗g2 ♗e6 11.0–0 ♘b6 12.♗e3 ♘c4 13.♕c1 0–0 14.♖d1 ♕c7 15.a3 ♘×e3 16.♕×e3 ♗a5 17.♘d2 ♗b6 18.♕f3 ♖ad8** Siyahların pozisyonu şimdiden daha aktif ve iyi **19.♘a4 ♗a7 20.♕c3 ♖d4 21.♕c2 f5!** e4 karesini kontrol eden kuvvetli bir hamle. **22.e3 ♖dd8 23.b4 e4 24.♘b3 ♕f7 25.♘bc5 ♗d5 26.♖d2?** Diyagram

Bu basit hata ile Aronian materyali ve oyunu kaybediyor.

26...b6! 27.♖×d5 [27.♘×a6 ♗b3 28.♕×c6 ♖×d2 varyantı Aronian'ın gözünden kaçmış olmalı] **27...♖×d5 28.♘×a6 ♘e5 29.♖d1 ♖fd8 30.♖×d5 ♕×d5 31.♘b2 ♕d2 32.♕c7 ♘g4** Diyagram

0–1

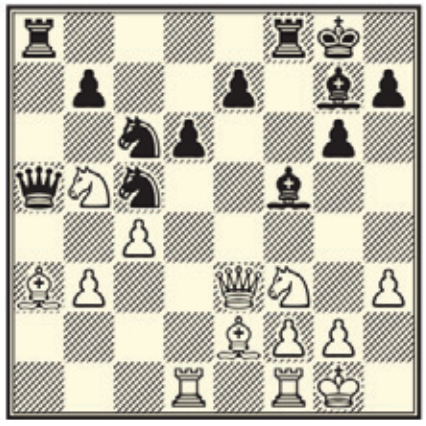
Magnus Carlsen(2848) – Gawain Jones(2644)

Açılış Kodu: B53

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♕×d4 a6 5.h3 Taşları oyunda tutan tipik bir Carlsen hamlesi. **♘c6 6.♕e3 g6 7.c4 ♗g7** [7...♗h6!? 8.♕c3 ♕a5 9.♕×a5 ♘×a5 10.♗×h6 ♘×h6 11.♘c3 ♗e6 12.♘d5 ♖c8 13.b3 ♘c6 14.0–0–0! f6 15.♔b2 ♘f7 16.♗e2 ♘fe5 Siyah eşitliğe çok yakın] **8.♗e2 ♘f6 9.♘c3 0–0 10.0–0 ♘d7** Diyagram

11.♖b1! Siyah biraz sıkışık bir konumda ve Carlsen daha çok alan kazanmak istiyor **a5** [11...♘c5 12.b4! ♘e6 (12...♗×c3 13.♕×c3 ♘×e4 14.♕e3 Beyazın fil çifti ve siyahın zayıf şah kanadı nedeniyle büyük bir kompansasyonu var) 13.♖d1±] **12.b3 ♘c5 13.♗b2 f5 14.e×f5 ♗×f5 15.♖bd1 a4 16.♗a3 ♕a5** [16...a×b3!? 17.♗×c5 b×a2 enteresan bir fikirdi. a2 piyonunu almak şaşırtıcı derecede zor. 18.♗b6 ♕d7 19.♘d4] **17.♘b5** [17.b4!? ♘×b4 18.♗×b4 ♕×b4 19.♘d5 ♕a5 20.♘×e7+ ♔h8 21.♘×f5 g×f5! 22.♕f4! Beyazın hafif üstünlüğü var] **17...a×b3 18.a×b3** Diyagram

18...♕×a3!? Jones'tan herkesi şaşırtan cesur bir hamle ama en iyisi değil. [⌓18...♖f6! 19.♗×c5 ♖e6 20.♕d2 d×c5 21.g4 ♕×d2 22.♖×d2 ♖×e2 23.♖×e2 ♗d3 24.♖d2 ♗×f1 25.♔×f1±] **19.♘×a3 ♖×a3 20.♘d2 ♗d4 21.♕g3 ♗e5** [21...♗c2 daha doğal görünüyor] **22.f4 ♗f6 23.♗g4 ♘d4 24.♔h1 ♗c2 25.♖de1 ♔h8 26.♖e3 h5 27.b4?!** Diyagram

Carlsen siyah için taktik bir olasılığı gözden kaçırıyor. [27.♗d1 daha iyiydi] **27...h4?** Jones fırsatı kaçırıyor [⌓27...♘d3 28.♗d1 ♘f5 29.♕f3 ♗×d1 30.♖×d1 ♘f2+ 31.♕×f2 ♖×e3 32.♘f3 ♖a8 ve her şey ortada] **28.♕f2 ♘d3 29.♕g1 ♘f5 30.♗×f5 g×f5 31.♘f3 ♖c3 32.c5 ♗b3 33.♘e1 ♗d4 34.♘×d3 d×c5 35.♕f2 ♖f7 36.♖c1 c×b4 37.♖×c3 b×c3 38.♕e1** Siyahın oynayacak materyali kalmadı **1–0**

Final Sıralama

Sıra		İsim	Elo	FED	Puan
1	GM	Magnus Carlsen	2775	NOR	18
2	GM	Vladimir Kramnik	2737	RUS	16
3	GM	Hikaru Nakamura	2748	USA	13
4	GM	Michael Adams	2786	ENG	13
5	GM	Viswanathan Anand	2764	IND	9
6	GM	Levon Aronian	2696	ARM	8
7	GM	Judit Polgar	2747	RUS	6
8	GM	Luke McShane	2732	ENG	5
9	GM	Gawain Jones	2741	ENG	3

Ahmet Utku Üzümcü
Dünya İkincisi

Dünya Yaş Grupları Satranç Şampiyonası 07-19 Kasım 2012 tarihlerinde Avrupa'nın önemli kayak merkezlerinden Maribor, Slovenya'da gerçekleşti. 57 kişilik kafilemiz ile sorunsuz bir yolculuk sonrası 1050 metre yükseklikteki Bellevue Otele yerleştik. Antrenör - sporcu çalışmaları için ve Federasyon yönetim merkezi olarak planladığımız çalışma salonumuzda kafilemiz ile ilk bilgilendirme toplantımızı yaparak yarışma havasına girdik.

Sporcularımızın yüksek performans göstermeleri için federasyon ekibi olarak her ayrıntıya dikkat etmeye çalıştık. Öğleden önce rakiplere hazırlık, maç sonraları da yapılan analizler ile düzenli bir çalışma programına sahip olan sporcularımızdan maçını kaybeden sporcularımıza ise ailemizden biri olan Psikolog Aytaç Ongun gerekli desteği verdi.

91 ülkeden, 1584 sporcu ile rekor katılımın yapıldığı Dünya Şampiyonası'nda 31 sporcu ile yarıştık. 11 maçlık uzun maraton sonrasında 58 ülkeden 136 sporcunun mücadele ettiği 8 Yaş Genel kategorisinde 2012 Dünya Satranç Olimpiyatı Türkiye C takımında da forma giymiş milli sporcumuz Ahmet Utku Üzümcü Dünya ikincisi olarak göğsümüzü kabarttı.

Şampiyonada aldığımız gümüş madalyanın değerini görebilmek adına 12 kategoride gerçekleşen şampiyonadaki toplam 36 madalyanın 91 ülkeden sadece 17 ülkeye gittiğini vurgulamak gerekli.

Sıralama	Ülke	Altın	Gümüş	Bronz	Toplam
1	Hindistan	3	2	3	8
2	Rusya	3	2	3	8
3	Amerika	2	1	1	4
4	Özbekistan	1	0	0	1
5	Vietnam	1	0	0	1
6	Polonya	1	0	0	1
7	İran	1	0	0	1
8	Ermenistan	0	2	0	2
9	Belarus	0	1	0	1
10	Gürcistan	0	1	0	1
11	Kazakistan	0	1	0	1
12	Hollanda	0	1	0	1
13	Türkiye	0	1	0	1
14	Çin	0	0	2	2
15	Peru	0	0	1	1
16	Macaristan	0	0	1	1
17	Kanada	0	0	1	1

Sıralama	Sporcu	ELO	Ülke	Puan	TB1	TB2	TB3
1	Nodirbek Abdusattorov	1949	Özbekistan	10	0	73	77
2	Ahmet Utku Üzümcü	1593	Türkiye	9,5	0	68	72
3	Christopher Shen	0	ABD	8,5	0	71	75

2012-2013 FIDE Grand Prix

Taşkent'te üç şampiyon!

FIDE Grand Prix'de birinciliği eş puanla Karjakin, Wang Hao ve Morozevich paylaştı.

Dünya Satranç Şampiyonası için adayları belirlemek açısından büyük önem taşıyan FIDE Grand Prix turnuvalarının ikinci ayağı, 21 Kasım-5 Aralık tarihleri arasında Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te düzenlendi. Turnuva Karjakin, Morozevich, Caruana, Mamedyarov, Gelfand, Leko, Kamsky gibi dünya satrancının yıldızlarının büyük çekişmesine sahne olurken, Özbekistan'ın bir numarası eski FIDE Dünya Şampiyonu Kasımdzhanov da ev sahibi ülkeyi temsil ediyordu.

Hemen her tur liderliğin el değiştirdiği turnuvada belki de en heyecan verici performans Rus yıldız Morozevich'e aitti. Sıra dışı oyun tarzı ve yaratıcılığıyla dünya satrancının en ilginç isimlerinden olan Alexander Morozevich turnuvaya Kamsky ve Caruana karşısında elde ettiği iki güzel galibiyetle başlayarak liderliği ele aldı. Her iki parti de eşit pozisyonlarda gizli dinamikleri kullanarak rakibi hataya zorlama konusunda ders niteliğindeydi. İlk dört turun en talihsiz ismi ise Kamsky oldu. Kariyerinin en kötü turnuvalarından birini geçiren Gata Kamsky'nin beşinci tura gelindiğinde beyazlarla Karjakin'e karşı elde ettiği berabere haricinde puanı yoktu. Beşinci turda Anand ile oynadığı 2012 Dünya Şampiyonluğu Maçı'nı kıl payı kaybeden Boris Gelfand'ı yenmeyi başarsa da kalan turlarda iki mağlubiyet daha alan Amerikalı büyük usta için Taşkent kabus gibiydi şüphesiz.

Fotoğraf: Anastasia Karlovich

Svidler - Morozevich
Fotoğraf: Anastasia Karlovich

Beşinci tur, o ana dek dengeli geçen turnuvada bir dönüm noktası oldu. Lider Morozevich, çok da bariz olmayan bir taktik vuruşu kaçırarak yaptığı hata sonrası Ponomariov'a kaybederken Kasimdzhanov da Çinli rakibi Wang Hao'ya üstünlük sağladı. Böylece liderlik bir anda beş oyuncu arasında paylaşılır olmuştu ancak bir sonraki turda Dominguez karşısında turun tek galibiyetini alan Morozevich liderliği bırakmamaya kararlı olduğunu gösterir gibiydi. Ancak Rus büyükustanın büyük yeteneğine rağmen satranç dünyasının zirvesinde yer alamayışının başlıca sebebi olan istikrarsızlık bir kez daha kendini gösterdi ve bir sonraki tur satranççıların deyişiyle "Moro", Karjakin'e berabere kale finalini kaybetti.

Kübalı Dominguez'e üstünlük sağlayan Caruana da böylece yedinci tur sonunda Karjakin'e liderlikte eşlik eder duruma gelmişti. Sekizinci tur ise genç İtalyan satranççı için iyi geçmedi. Wang Hao rakibini Kırışmalı Slav Varyantı'nda alt edince, beraberlikle yetinen Karjakin zirvede yalnız kalmış oldu.

Son iki turda Karjakin'in tek yapması gereken yerini korumaktı ama turnuva boyunca bütün liderlerde olduğu gibi o da başarılı olamadı. Azeri yıldız Şahriyar Mamedyarov üstün bir oyunsonu elde ettiği oyunda Ukrayna'dan Rusya Federasyonu'na geçmiş Karjakin'i yenerek son tur öncesinde rakibini altına aldı ve birden kendini Leko'yu yenen Morozevich ile birlikle liderlik koltuğunda buldu. Ancak en büyük talihsizliği yanlış zamanlamasıydı. Turnuvanın adeta yazılı olmayan bir kuralı haline gelmiş liderlerden en az birinin değişmesi gerekliliği son turda da işledi. Mamedyarov'u yenen Wang Hao, Ponomariov'u yenen Karjakin ve Svidler ile berabere kalan Morozevich turnuvayı 6.5/11 skoruyla birinci kapatırken, alt sıraları ilgilendiren mücadelede Kamsky karşısında üstünlük sağlayan taraf Dominguez oldu. Turnuvanın bir diğer ilginç sonucu ise bir galibiyet haricinde bütün partilerde beraberlik yapan ve böylece turnuva boyunca yenilmeyen tek isim olan Kasımdzhanov'a aitti. Anlaşılan kimse ev sahibini üzmek istememişti!

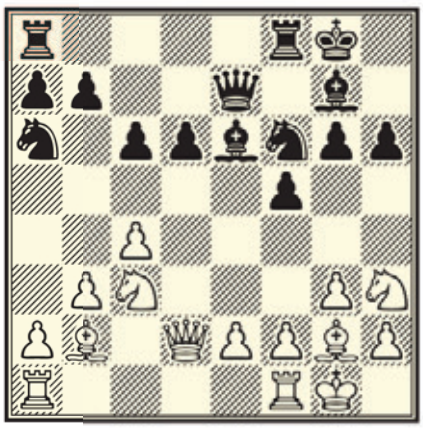
Bir sonraki FIDE Grand Prix, 17 Nisan-1 Mayıs arası Lizbon'da düzenlenecek. Acaba o turnuvada Grand Prix serisinin sonunda en çok puanı toplayan olmak yolunda kim avantajlı olacak, hep birlikte bekleyip göreceğiz.

Boris Gelfand (2751) – Gata Kamsky (2762)

Açılış Kodu: A88

Analiz: Romain Edouard

1.d4 f5 Boris Gelfand'ın Hollanda Savunması'na karşı bazı sıkıntıları varmış gibi görünüyor zira kısa bir zaman once de İngiliz büyük usta Simon Williams'a aynı açılışta kaybetmişti. **2.g3 ♘f6 3.♗g2 d6 4.♘f3 g6 5.0–0 ♗g7 6.c4 0–0 7.♘c3 c6 8.d5 e5 9.d×e6 ♗×e6 10.b3 ♘a6 11.♗b2 ♕e7 12.♘g5 ♗d7 13.♕d2 h6 14.♘h3 ♗e6!?N** Diyagram

Siyahın bu konumda daha kötü olduğu konusunda emin değilim. Belki de Beyaz daha önceki hamlelerde bir çözüm aramalı. **15.♖ad1 ♖ad8 16.♗a3 ♘c5 17.f4?!** Muhtemelen bütün bu plan yanlış. **17...♕c7 18.♘f2 ♖fe8 19.♔h1 ♕b6 20.♕c2 d5!** Diyagram

Beyaz'ın çok ciddi problemleri var **.21.c×d5 c×d5 22.♘×d5 ♘×d5 23.♗×c5 ♕c7**

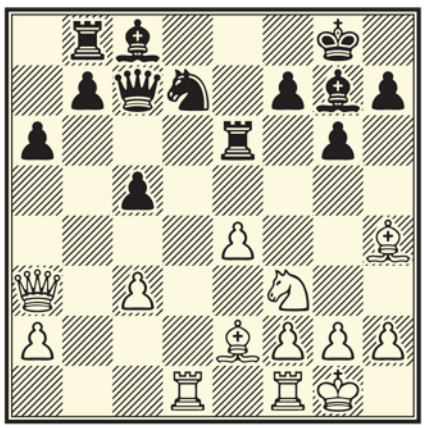
24.♖d2?! [24.♖d3!? b6 25.♖fd1 ♘×f4 26.♖×d8 ♖×d8 27.♖×d8+ ♕×d8 28.g×f4 b×c5 29.e3 varyantı Beyaz'ın en iyi şansı olabilir, her ne kadar Siyahın üstünlüğü açıksa da] **24...♗c3 25.♘d3** [⩲25.♖×d5 ♖×d5 26.♗b4 ♗e5 27.♖c1 ♕×c2 28.♖×c2 ♖b5∓] **25...b6–+ 26.♗f2 ♗×d2 27.♕×d2 ♕c3 28.♕c1 ♕×c1 29.♖×c1 ♖c8 30.♖a1 ♘c3 31.♗f3 ♘×e2 32.♖e1 ♘c3 33.♘b4 ♘e4 0–1**

Alexander Morozevich(2748) – Leinier Dominguez Perez (2726)

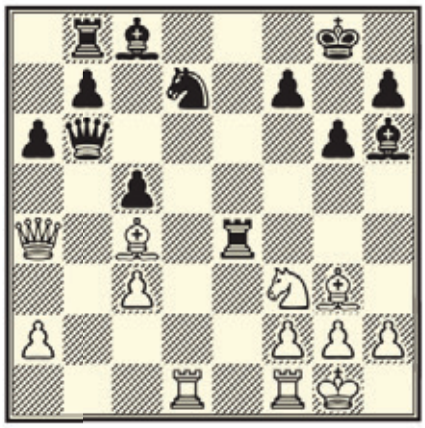
Açılış Kodu: D85

Analiz: Ramirez,Alejandro

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 d5 4.c×d5 ♘×d5 5.e4 ♘×c3 6.b×c3 ♗g7 7.♕a4+ Grünfeld'in ana devam yolları siyahlara sağlam bir oyun sağladığı için, son zamanlarda beyazların erkenden ana varyantlardan sapmaları sıklıkla görülen bir durum. Oyundaki bu hamleden sonra Siyah için problem d7'de bir taşla bloke etmek, böylece d4'e yapılan baskıyı ortadan kaldırmak istememesi. **7...♘d7 8.♘f3 c5 9.♗e2 0–0 10.0–0 a6** [10...c×d4 11.c×d4 ♘c5! 12.♕c2 ♗g4! Knott'un fikriydi 2006 senesinde. Bu hamle serisi sadece güzel görünmekle kalmıyor aynı zamanda eşitliyor da.(12...♘e6 da fena bir hamle değil ve 2007'de Ivanchuk'a Miton'u yenme fırsatını verdi.)] **11.♕a3 ♕c7 12.♗g5 ♖e8 13.♖ad1 ♖b8 14.d5 e6 15.d×e6 ♖×e6 16.♗h4!?**

Morozevich rakibinin vezir kanadındaki genişlemesini engellemek için bir piyon feda ediyor. [16.♗d3 b5 siyaha rahat bir oyun verir.] **16...♗h6??** Siyah bu hamleden sonra materyal kaybeder. Beyazın bir sonraki hamlesi ilk bakışta göründüğünden çok daha güçlü. [16...♖×e4 kritikti, ama burada bile bazı sıkıntılar mevcuttu. 17.♗g3 ♘e5 18.♗×e5 (18.♕b2!? bilgisayar hamlesi.) 18...♗×e5 19.♗d3 ♖g4 20.♘×e5 ♕×e5 21.♖fe1çok belirsiz görünüyor. Piyon piyondur şüphesiz ama siyahların koordinasyonu gülünç denecek kadar zayıf.] **17.♗c4! ♖×e4 18.♗g3 ♕b6** [18...♗f4 19.♗×f7+!siyahların temel sıkıntısı. Fil ♘g5+ yüzünden alınamadığından, siyah kayıptır.; ...♖f4 19.♖fe1! b5 20.♗b3 belki daha dirençli bir devam yolu olabilir ama sonuçta beyazlar kazanmalı.] **19.♕a4!** Diyagram

Güzel ve dakik bir hamle. Siyaha nefes alma şansı vermiyor. Beyaz f7 piyonunu (sonrasında e4teki kaleyi alma tehdidiyle) ve d7 atını tehdit ediyor. Tabii b8'deki askıda duran kaleyi unutmayalım. **19...♖e7 20.♗d6 ♕d8 21.♗×e7 ♕×e7 22.♖fe1** Esas sorun siyahların piyona karşılık kalite geri olması değil, problem c8 filinin henüz oynamamış ve taşların korunayamayacak durumda oluşu **22...♕f8 23.♖×d7 b5 24.♗×f7+ ♔g7** [24...♕×f7 25.♖d8+ ♗f8 26.♕h4+–] **.♕d1 ♗×d7 26.♕×d7** Fil alınamayacağı için beyaz bir alet öne geçer ve bu da fazlasıyla yeterli. **26...♖d8 27.♕c7 ♖c8 28.♕b7 ♖b8 29.♕e7** Dominguez için bu seviyede bir kötü hamlenin bile ölümcül olabileceğine dair can acıtan bir uyarı. **1–0**

Final Sıralama

Sıra		İsim	Rtg	FED	Pts
1	GM	Sergey Karjakin	2775	RUS	6½
2	GM	Wang Hao	2737	CHN	6½
3	GM	Alexander Morozevich	2748	RUS	6½
4	GM	Fabiano Caruana	2786	ITA	6
5	GM	Shakhriyar Mamedyarov	2764	AZE	6
6	GM	Rustam Kasimdzhanov	2696	UZB	6
7	GM	Peter Svidler	2747	RUS	5½
8	GM	Peter Leko	2732	HUN	5½
9	GM	Ruslan Ponomariov	2741	UKR	5½
10	GM	Boris Gelfand	2751	ISR	4½
11	GM	Leinier Dominguez Perez	2726	CUB	4
12	GM	Gata Kamsky	2762	USA	3½

Yeni Başkan
Gülkız Tulay

Türkiye Satranç Federasyonu 2012 yılı olağan Genel Kurulu 05 Kasım 2012 Pazartesi günü 157 delegenin katılımıyla Ankara Hilton Otel'de gerçekleştirildi. Başkanlık divanının seçilmesinin ardından gündemde yer alan maddelerin sırasıyla görüşüldüğü Genel Kurulda Yönetim Kurulu 2008-2010 dönemi etkinlik raporunun okunması ve aklanması, ana statüye ilişkin zorunlu değişikliklerin görüşülmesi ve oylanması, Yönetim ve Denetim Kurullarının 2008-2012 dönemi etkinlik raporlarının okunması ve ayrı ilk kadın ayrı aklanmasının ardından başkan adaylarının konuşmalarına geçildi.

Konuşmaların ardından 13.00 - 15.00 saatleri arasında oylamalar gerçekleşti. Oylama sonucunda Gülkız Tulay, 157 delegenin 108'inin oyunu alırken, Cengiz Özdemir Keleş'in oy sayısı 39'da kaldı. Böylece Gülkız Tulay Satranç Federasyonu'nun başkanı olarak tarihteki yerini almış oldu.

Son olarak 2012-2014 bütçe tasarısının oy birliğiyle kabul edildiği genel kurul saat 17.00'de noktalandı.

Gülkız Tulay Yönetim, Denetim ve Disiplin kurulu üyeleriyle birlikte

Fatma Öztürk, TSF Spor Uzmanı
mavikale@tsf.org.tr

UNAM Satranç Festivali

Carlsen Dünyaya Karşı

Kadınların en hızlısı IM Olga Alexandrova olurken, açık turnuvayı GM Macieja kazandı.

Bu sene ikincisi gerçekleştirilen UNAM Satranç Festivali 16-25 Kasım 2012 tarihleri arasında Meksika'da organize edildi. Açık turnuva ve Kadınlar Hızlı Satranç turnuvası ile başlayan festivalin en ilgi çekici etkinliği Magnus Carlsen, Lazaro Bruzon, Judit Polgar ve Manuel Leon Hoyos arasında eleme usulü oynanan körleme ve hızlı satranç turnuvası oldu.

Körleme ve hızlı satranç turnuvasının ilk gününde Magnus Carlsen Kübalı GM Bruzon'a karşı oynadığı ilk hızlı partiyi kazandı. Körleme oynanan ikinci parti ise beraberlikle noktalandı. Böylece GM Bruzon'u eleyen Carlsen ile Manuel Leon Hoyos'u eleyen Polgar finalde buluştular. İlk hızlı partiden siyahlarla galip ayrılan Polgar, körleme oynanan ikinci partiyi kaybetti. Böylece eşitlik bozma maçları oynandı. Ustalar arasında gerçekleşen iki yıldırım oyununu da Norveçli Büyük usta Magnus Carlsen kazandı. Magnus ayrıca kendilerine önerilen üç hamleden birini oylayarak seçen 2000 satranç oyuncusu ile bir maçta buluştu. Dünyanın bir numaralı satranç oyuncusu Carlsen

Videnova - Partac
Fotoğraf: Anastasia Karlovich

Magnus Carlsen - Internet Maçı Esnasında
Fotoğraf: Carlos Illardo

internet üzerinden oynadığı bu maçtan da galip ayrılmayı başardı.

UNAM Satranç Festivali, çeşitli turnuvalar ve renkli satranç etkinlikleri ile dünyanın en geniş katılımlı satranç organizasyonlarından biri olma özelliğini taşıyor. Festivalde yer alan önemli etkinliklerden birisi de festivale dünyanın üç farklı kıtasından katılan 18 unvanlı kadın satranççı arasında gerçekleştirilen hızlı turnuva oldu. Turnuva IM Olga Alexandrova'nın galibiyetiyle noktalandı.

Yaklaşık 150 sporcunun mücadele ettiği, dokuz tur üzerinden oynanan açık turnuvanın galibi ise 8,5 puan ile Polonyalı GM Bartlomiej Macieja oldu.

Polgar ile Carlsen Körleme Oynarken
Fotoğraf: Carlos Illardo

FIDE Kadınlar Grand Prix

Kupayı Koneru Kaptı

GM Koneru - Suat Sözen
Fotoğraf: Anastasia Karlovich

FIDE Kadınlar Grand Prix 2011-2012'nin altıncı ve son ayağı Türkiye İş Bankası FIDE Kadınlar Grand Prix Turnuvası 15-29 Eylül 2012 tarihleri arasında Ankara Atatürk Satranç Merkezi Nevzat Süer Salonu'nda gerçekleştirildi. Dünya Satranç Federasyonu Başkanı Kirsan Ilyumzhinov, FIDE Asbaşkanı Ali Nihat Yazıcı, Geoffrey Borg, Berik Balgabaev, Suat Sözen gibi çok değerli konuklar açılış yemeğinde bir araya geldiler.

Başhakemliğini Özgür Solakoğlu'nun yaptığı organizasyonda satranç efsaneleri Nona Gaprindashvili ve Nana Alexandria itiraz kurulunda yer alan isimlerdi.

12 kadın sporcunun bir araya geldiği turnuvada tamamlanan 11 tur sonunda GM Humpy Koneru 8,5 puan ile birinciliği elde etti. Böylece tüm Grand Prix serileri sonunda Dünya Kadınlar Şampiyonu Hou Yifan'ın ardından ikinci sıraya yerleşti.

Koneru - Muzychuk
Fotoğraf: Anastasia Karlovich

Grand Prixin 11. ve son turu beklendiği gibi heyecan doluydu. Dikkatlerin şampiyonu belirleyecek olan maçlarda toplandığı son turda Humpy Koneru Monika Socko'yu rahat bir şekilde yenerek gergin bir şekilde Lufei ve Muzychuk arasında devam eden maçı izlemeye koyuldu. Muzychuk'un kazanç fırsatlarını kaçırdığı oyun beraberlikle noktalandı ve Sloven oyuncu ikincilikle yetindi. Son turda Tatiana Kosintseva ile berabere kalan GM Xue Zhao ise 7,5 puan ile üçüncülüğü elde etti. Grand Prix mücadelesinde sporcularımızdan WGM Betül Cemre Yıldız ve WGM Kübra Öztürk de hamle yaptı. Dereceye giren kadın sporculara ödülleri Ali Nihat Yazıcı ve Türkiye İş Bankası Kurumsal İlişkiler Müdürü Suat Sözen tarafından verildi.

Final Tablo

Sıra	B.No.	Unvan	SOYADI-ADI	Rtg	FED	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts	Res.	SB
1	8	GM	KONERU HUMPY	2593	IND	*	0	½	½	1	½	1	1	1	1	1	1	8½	0	39,50
2	2	GM	MUZYCHUK ANNA	2606	SLO	1	*	½	½	½	½	1	½	½	1	1	1	8	0	40,00
3	6	GM	ZHAO XUE	2549	CHN	½	½	*	0	½	1	½	1	1	1	1	½	7½	0	36,75
4	9	GM	CMILYTE VIKTORIJA	2520	LTU	½	½	1	*	½	½	0	½	1	0	1	1	6½	½	33,50
5	10	WGM	RUAN LUFEI	2492	CHN	0	½	½	½	*	½	½	½	½	1	1	1	6½	½	29,50
6	1	IM	MUNGUNTUUL BATKHUYAG	2434	MGL	½	½	0	½	½	*	½	1	½	½	1	½	6	0	30,00
7	12	GM	KOSINTSEVA TATIANA	2524	RUS	0	0	½	1	½	½	*	1	½	0	1	½	5½	0	27,25
8	11	WGM	JU WENJUN	2528	CHN	0	½	0	½	½	0	0	*	1	1	½	1	5	0	21,75
9	7	GM	STEFANOVA ANTOANETA	2502	BUL	0	½	0	0	½	½	½	0	*	1	½	1	4½	0	19,75
10	5	WGM	YILDIZ BETÜL CEMRE	2341	TUR	0	0	0	1	0	½	1	0	0	*	½	½	3½	0	17,25
11	4	GM	SOCKO MONIKA	2463	POL	0	0	0	0	0	0	0	½	½	½	*	1	2½	0	8,50
12	3	WGM	ÖZTÜRK KÜBRA	2294	TUR	0	0	½	0	0	½	½	0	0	½	0	*	2	0	11,25

Londra'da Üç Galip

Topalov, Gelfand ve Mamedyarov!

FIDE Grand Prix'in ilk ayağı 20 Eylül - 04 Ekim 2012 tarihlerinde Londra'da gerçekleştirildi. 12 üst düzey büyükustanın yer aldığı serideki isimler şunlardı; Hikaru Nakamura, Vassily Ivanchuk, Alexander Grischuk, Veselin Topalov, Wang Hao, Boris Gelfand, Peter Leko, Anish Giri, Shakriyar Mamedyarov, Leinier Dominguez Perez, Michael Adams, Rustam Kasimdzhanov. Daha sonraki ayaklarda yer alacak diğer ustalar ise; Sergey Karjakin, Teimour Radjabov, Ruslan Ponomariov, Fabiano Caruana, Alexander Morozevich ve Vugar Gashimov olacak.

Son tura Topalov, Grischuk ve Gelfand'dan yarım puan önde ve birinci sırada giren Azeri Büyükusta Mamedyarov, maçtan beraberlikle ayrılarak diğer oyunculara liderliği paylaşmaları için şans vermiş oldu. Veselin Topalov siyahlarla Anish Giri'ye karşı, Boris Gelfand ise beyazlarla Kasimdzhanov'a karşı kazanmayı bildi. Grischuk ise Nakamura karşısında oyun sonunda hata yaparak masadan yarım puan ile ayrılabildi.

Böylece döner sistem üzerinden oynanan ve toplam 240,000€ ödülün dağıtıldığı turnuvanın galipleri 7 puan ile GM Veselin Topalov, GM Boris Gelfand ve GM Shakhriyar Mamedyarov oldu.

Final Sıralama

Rank	SNo.		Name	Rtg	FED	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts	SB	Res.
1	3	GM	Topalov Veselin	2752	BUL	*	½	½	½	½	½	½	1	½	1	1	½	7	36.25	0
2	11	GM	Gelfand Boris	2738	ISR	½	*	½	0	½	1	1	½	1	½	½	1	7	35.75	0
3	6	GM	Mamedyarov Shakhriyar	2729	AZE	½	½	*	0	½	½	½	½	1	1	1	1	7	34.75	0
4	10	GM	Grischuk Alexander	2754	RUS	½	1	1	*	½	½	½	½	½	½	½	½	6½	36.75	0
5	12	GM	Leko Peter	2737	HUN	½	½	½	½	*	½	½	1	½	½	½	½	6	32.50	0
6	5	GM	Wang Hao	2742	CHN	½	0	½	½	½	*	½	½	½	½	½	1	5½	28.75	0
7	8	GM	Adams Michael	2722	ENG	½	0	½	½	½	½	*	½	0	½	½	1	5	26.75	0
8	7	GM	Ivanchuk Vassily	2769	UKR	0	½	½	½	0	½	½	*	½	½	½	1	5	26.00	0
9	1	GM	Kasimdzhanov Rustam	2684	UZB	½	0	0	½	½	½	1	½	*	½	½	0	4½	24.25	0
10	4	GM	Dominguez Perez Leinier	2725	CUB	0	½	0	½	½	½	½	½	½	*	½	½	4½	23.75	0
11	9	GM	Giri Anish	2730	NED	0	½	0	½	½	½	½	½	½	½	*	0	4	22.00	0
12	2	GM	Nakamura Hikaru	2783	USA	½	0	0	½	½	0	0	0	1	½	1	*	4	20.50	0

TSF yayınları

7. Balkan Satranç Birinciliği

Mavikale'nin bu sayısında Türkiye Satranç Federasyonu'nun elimizde bulunan ikinci yayınını sizlere tanıtacağız. Elimizdeki ikinci yayın iki kitapçık şeklinde hazırlanan 7. Balkan Satranç Birinciliği'ne ait. Turnuva öncesi basılan ilk kitapçık tanıtım ve bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Turnuvada yer alacak takım oyuncularımız ve resimleri, konaklama bilgileri, verilmesi planlanan ödüller, katılım hakkı bulunan ülkeler, turnuvanın teknik özellikleri ve satranç üzerine makalelerin bulunduğu ilk yayın Ümit Ünkan, Ateş Ülker ve Jirayr Çakır tarafından hazırlanmıştır. Kitapçığın kapak resmi ise Ümit Yurtseven'e aittir.

7. Balkan Satranç Birinciliği 11-17 Ekim 1975 tarihlerinde Yeniköy Sait Halim Paşa Yalısı salonlarında, Türkiye, Romanya, Yunanistan, Bulgaristan ve Yugoslavya takımlarının katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir. Turnuva sonrası basılan ikinci kitapçıkta ise, Fisher-Spassky maçınının ünlü hakemi Lothar Schmid ve dönemin Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Musa Tebi tarafından yapılan değerlendirmeler, puan cetvelleri, oyunlar ve resimlere yer verilmiştir.

Başhakemliğini Lothar Schmid'in, hakemliğini ise Uluğ Nutku ve Mete Savacı'nın yaptığı şampiyonada 7 büyük usta, 20'ye yakın uluslararası usta mücadele etmiştir. Milli takımımızda İlhan Onat, Nevzat Süer, Ali İpek, Cengiz Akan, Feridun Öney, Ateş Ülker, Ergun Gümrükçüoğlu, S Aral, Hür Yasin, Turhan Yılmaz ve Gülümser Yılmaz mücadele etti.

Yayının adı: 7. Balkan Satranç Birinciliği
Yayın Kurulu: Ümit Ünkan, Ateş Ülker ve Jirayr Çakır
Basım yılı: 1975

Ulusal Takımlar Turnuvası Final Tablosu

ULUSAL TAKIMLAR turnuvası		1.	2.	3.	4.	5.	puan	derece
1	yugoslavya		3½	3	5½	5	17	I
2	bulgaristan	2½		3	5½	4½	15½	II
3	romanya	3	3		3½	4	13½	III
4	türkiye	½	½	2½		4½	8	IV
5	yunanistan	1	1½	2	1½		6	V

Genç Takımlar Turnuvası Final Tablosu

GENÇ TAKIMLAR turnuvası		1.	2.	3.	4.	5.	puan	derece
1	bulgaristan		1½	1½	2	1½	1½	I
2	yunanistan	1½		1½	1	1	5	II
3	romanya	½	½		1	2	4	III
4	türkiye	0	1	1		1	3	IV
5	yugoslavya	½	1	0	1		1½	V

Bayanlar Turnuvası Final Tablosu

BAYANLAR turnuvası		1.	2.	3.	4.	puan	derece
1	m.mureşan romanya		½	1	1	2½	I-II
2	t. stadler yugoslavya	½		1	1	2½	I-II
3	b.borisova bulgaristan	0	0		1	1	III
4	g.yılmaz türkiye	0	0	0		0	IV

Hamle Sırası Sizde!
http://cis.fide.com

Yeni kuşak spor kahramanları için okullarda satranç!
Hedef: Dünya üzerinde bir milyar satranç oyuncusu yetiştirmek.

FIDE Okullarda Satranç Projesi komisyonu 1984 yılında oluşturuldu. Komisyonun amacı katılımcı ülkelerdeki öğrencilere satranç sporunu sevdirmek ve destek sağlamaktır. Bu komisyonun 2010-2014 yılları için başkanlığını Türkiye Satranç Federasyonu Eski Başkanı Ali Nihat Yazıcı, Genel Sekreterliğini İrlandalı FST Kevin O'Connel, Genel Koordinatörlüğünü ise Rusya'dan WGM Anna Burtasova yürütmektedir.

Proje, %75'i devletin olan dünyanın önde gelen petrol ve gaz şirketlerinden Rusya Petrol Endüstrisi şirketi Rosneft tarafından mali olarak desteklenmektedir.

Web sayfası: http://cis.fide.com

Uygulama İşlemi

Üye olmak için, üyelik formunu sizin (ya da velinizin) doldurması gerekmektedir. Nasıl üye olunacağı aşağıda anlatılmıştır.

İki tür üyelik mevcut, isteyen herkes üye olabilir:

1) Temel Üyelik

2) Ayrıcalıklı Üyelik

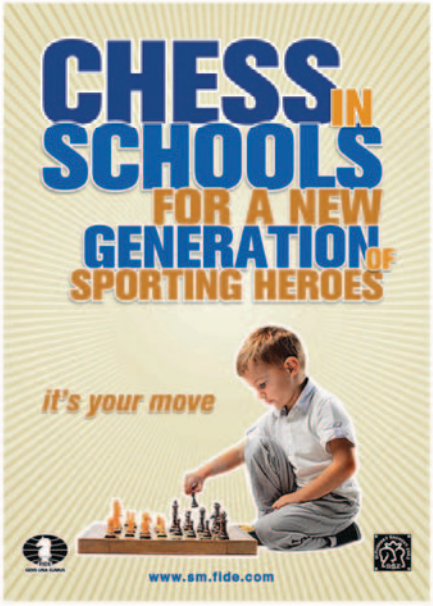
Temel Üyelik ile Özel (Ayrıcalıklı) Üyelik arasında ne gibi farklar vardır?

Temel Üyelik ücretsiz olup size aylık özet haber dergisi sunacak ve satrançta ilerlemenize yardımcı olacak kısıtlı bilgiye erişmenizi sağlayacaktır. Öğrenci web sayfasına erişim için: sm.fide.com

Temel Üyeler şunları alacaktır:

- e-posta ile gönderilen temel üyelik kimlik kartı (pdf formatında)

- FIDE Başkanı Kirsan Ilyumzhinov'dan e-posta olarak gönderilecek bir Hoş Geldin Mektubu

Ayrıcalıklı üyelik ise yıllık 25 TL karşılığında aşağıdakileri sunacaktır:

- FIDE Öğrenci ELO puanı – bu puan sizi Dünya Şampiyonu Anand ile aynı puanlama merdivenine yerleştirecektir.

- Size özgü üyelik kartı (arzu ederseniz fotoğraflı).

- Bir satranç kitabı -Eğer Okulda Satranç projesini yürüttüğümüz bir ülkede yaşıyorsanız gerçek bir kitap ya da dünyanın başka bir ülkesinde yaşıyorsanız bir elektronik kitap (PDF olarak).

- FIDE Başkanı Kirsan Ilyumzhinov tarafından kaleme alınmış bir Hoş Geldin Mektubu

- Satrançta gelişmenizi sağlayacak ipuçları ve bazı bulmacalar (e-posta olarak haftalık haber dergisi).

- Bir oyuncu olarak hızlı bir gelişim sağlamanıza yardımcı olacak geniş bir bilgi bankası

- Ayrıcalıklı web sayfasına (psm.fide.com) sınırsız erişim.

Ayrıcalıklı Üye olmayarak ne kaçırdığınızı tattıracak kadar bilgi örnekleri sunacak aylık haber dergisi.

Sayfanın sol tarafında bulunan üyelik resmine tıkladığınızda açılan sayfada 12 dilden birini seçebileceğiniz bir ekranla karşılaşırsınız. İstediğiniz ülkenin bayrağını tıkladığınızda ya da alttaki seçeneklerden dili seçtiğinizde FIDE Başkanı Kirsan Ilyumzhinov'un hoş geldin yazısının sağ tarafında aşağıdaki gibi 6 seçenekli bir kolon göreceksiniz.

1. Özel Ücretsiz Giriş:

Kayıt yaptırmadan girip kısıtlı olarak yararlanabileceğiniz gösteri sayfasına geçişi sağlar. Bu sayfa daha çok FIDE CIS hakkında bilgi edinmenizi sağlayan bir gösteri sayfasıdır.

2. Kayıt

Siteden yararlanabilmek için kayıt yapılması gerekmektedir. Bu sayfada bir form bulacaksınız. Formu doldurduğunuzda **"Gönder"** **"İptal Et"** ve **"Özel Üyelik İçin Devam Et"** düğmelerinden birisi ile işleminize devam edebilirsiniz. **Gönder** düğmesini tıkladığınızda ekranda **"Kayıt başarılı! Lütfen e-posta kutunuzu kontrol ediniz."** mesajı görünecektir. E-posta adresinize Hoş geldin Mektubu ile Üyelik Kartı gönderilecektir. Bu noktadan sonra girip ziyaret edebileceğiniz web sayfası sm.fide.com'dur. Üyelik kartı ise aşağıdaki gibi olacaktır.

"Gönder" düğmesi yerine **"Özel Üyelik İçin Devam Et"** düğmesini tıkladığınızda ödeme sayfasına yönlendirilirsiniz. Sayfadaki açıklamaları okuduktan sonra **"Kredi Kartı İle Öde"** düğmesini tıkladığınızda ödeme bilgilerinin doldurulacağı bir form ile karşılaşırsınız. Ödemeniz onaylanır onaylanmaz Özel Üyeliğiniz yürürlüğe girecektir.

3. Yükselt

Temel üyelikten Özel Üyeliğe geçiş yapmak isteyenler için tasarlanmış bir sayfaya geçmenizi sağlar. Bu sayfada size FIDE ID numaranız sorulacaktır. Bu numara Temel Üyelik işlemi yaptığınızda size gönderilen e-postada belirtilen numaradır ve herkesin ancak tek bir FIDE ID numarası olabilir. Numarayı girip **"Gönder"** düğmesini tıkladığınızda ödeme ekranı gelecektir. Ödemenin nasıl yapılacağı 2. seçenekte anlatıldığı gibidir.

4. Yenile

Özel üyelerin üyeliklerini bir yıl daha uzatabilecekleri seçenektir.

5. Bilgi

Uygulama işlemlerinin nasıl yapılacağının anlatıldığı ve yol gösterici bilgilerin bulunduğu sayfadır.

6. Giriş

Bu sayfa Özel (Ayrıcalıklı) Üyelerin girip PSM dergilerini ve hazırlanmış diğer eğitim dokümanlarını indirebilecekleri bir sayfadır. Giriş yapabilmek için Özel Üye olmak gerekmektedir. Giriş için üye olduğunuzda size e-posta ile gönderilen FIDE ID numarasını kullanmanız gerekiyor.

FIDE CIS projesi kapsamındaki web sayfalarında ve gönderilen bilgi mektuplarında satranç ile ilgili yazılar, haberler, fotoğraflar, görüntü kayıtları, etkinlikler, masallar, FST Kevin O'Connell tarafından hazırlanan yazılar ve bulmacalar, GM ve FST Efstratios Grivas tarafından sadece Özel Üyeler için kaleme alınmış ve başka hiçbir yerde yayınlanmamış, başarıya götüren ipuçları, yazılar ve kendi çocukluk döneminde edindiği deneyimleri paylaştığı hikayeler, WGM Anna Burtasova'nın araştırdığı, hazırladığı özel konular, ilginç görüntüler, koleksiyon parçaları, tarihi bilgiler, ilk satranç makinesi TÜRK gibi ilginç hikayeler, haberler ... ve burada anlatılamayacak kadar çok bilgi ve eğlenceli etkinlikler sizleri bekliyor.

FIDE CIS Projesinin en büyük destekçisi Türkiye Satranç Federasyonu. Proje, ilk kez Slovenya'da uygulamaya kondu ve beklenenden fazla ilgiyle karşılandı. Özel Üyelere hediye olarak dağıtılan Dr. Olgun Kulaç tarafından yazılan ve Türkiye İş Bankası Yayınlarından çıkan Başlangıç Seviyesi kitabı önce İngilizceye daha sonra da FIDE dillerine çevrildi. Bu konuda ayrıntılı bilgiyi TSF Eski Başkanı Ali Nihat Yazıcının 14.09.2011 tarihinde kaleme aldığı **Sahovska zacetnica- Dr.Olgun Kulac** başlıklı yazıda bulabilirsiniz. Proje ilk kez Slovenya'da uygulamaya geçirildiği kitap da İngilizceden ilk kez Slovenceye çevrildi ve yayınlandı.

Projenin devamı niteliğinde olduğundan yine Dr. Olgun Kulaç'ın yazdığı ve Türkiye İş Bankası Yayınlarından çıkan Orta Seviye kitabı da İngilizceye çevrildi.

Söz konusu iki kitap FIDE CIS projesinde kaynak kitapları niteliğinde olduklarından önce İngilizceye çevrildi. FIDE dillerine çevrilme süreci devam ediyor.

Yazılan her türlü yazı ve haber FIDE CIS çevirmenlerince her hafta FIDE dillerine çevrilip Özel Üyelerine Cuma günleri 8 sayfalık e-dergi olarak (PDF türünde) e-posta ile ulaştırılıyor. Temel Üyelere ise ayda bir kez dört sayfalık e-dergi mektubu gönderiliyor.

Sizler bu yazıyı okuduğunuzda Özel Üyeler 30. Özel Üyelik Dergisini (PSM 030 Bilgi Dergisi), Temel Üyeler ise 11. Temel Üyelik Dergisini (SM 011) alıp çoktan okumuş olacaklar.

Yukarıda anlatılan Bilgi Dergilerinin ilk sayıları geçen sene Aralık ayının ikinci yarısında üyelerine gönderildi.

Geçen bir yıllık sürede bu proje kapsamında Özel Üyelere gönderilen bilgi, toplamda 400 sayfayı geçti.

Özel Üye olanlara yeni yıl hediyesi olarak yayınlanmış tüm dergileri indirebilme olanağı sunuluyor.

Sağlık ve eğlence dolu bir satranç yılı dileğiyle.

Fatma ÖZTÜRK, Tsf Spor Uzmanı
mavikale@tsf.org.tr

Grand Slam
Sao Paulo – Bilbao Ustalar Finali

Carlsen, Anand, Aronian, Karjakin, Caruana, Vallejo gibi dünyanın yıldız isimlerini ağırlayan ve beşinci ustalar finalinin ikinci yarısı olan Bilbao Masters Turnuvası, 08-13 Ekim 2012 tarihlerinde İspanya'nın Bilbao şehrinde gerçekleştirildi. Turnuvanın ilk yarısı 24-29 Eylül 2012 tarihlerinde Sao Paulo'da tamamlanmış ve İtalyan GM Fabiano Caruana'nın liderliği ile noktalanmıştı.

Bilbao'da tamamlanan ikinci yarının ardından eşitlik bozma maçlarında karşılaşan GM Carlsen ile Caruana arasında iki adet yıldırım parti gerçekleşti. Üst düzey bir mücadele olarak yorumlanan ilk partiyi Norveçli GM Carlsen kazanırken, ikinci parti GM Caruana için açılış felaketi olarak adlandırıldı. Onuncu hamlenin ardından kendisine kayıp pozisyon yaratan Fabuano çok geçmeden rakibini tebrik ederek masadan ayrıldı.

Turnuvadaki performansından üzüntüyle bahseden GM Vallejo Pons ise yorucu bir süreç geçirdiğini ve satranca belirsiz bir dönem ara verdiğini açıkladı.

Magnus Carlsen
Fotoğraf: David Llada

GM Caruana
Fotoğraf: David Llada

Avrupa Kulüpler Kupası

Kupa SOCAR Azerbaijan ve Monte-Carlo'nun

Socar Azerbaijan Takımı Kupasıyla
Fotoğraf: Anastasia Karlovich

28. Avrupa Kulüpler Kupası 11-18 Ekim 2012 tarihleri arasında İsrail'in Eilat şehrinde gerçekleştirildi. Genel kategoride 34, kadınlar kategorisinde ise 8 takımın katıldığı kupada boş gün olmadı. Çoklukla İsviçre Sistemi üzerinden oynanan üst düzey satranç turnuvalarının ilk turları eşlendirmeler göz önüne alındığında sıkıcı sayılabilir. Fakat Avrupa Kulüpler Kupası'nın ilk turları heyecan ve çekişme doluydu. Avrupa Satranç Birliği'nin eşlendirme sisteminde yaptıkları değişiklikle üst sıralarda yer alan takımlar ilk turda yine güçlü takımlar ile karşılaştılar. Oldukça gergin geçen son turda kupaya birinci sırada başlayan ve tur öncesi Saint-Petersburg Satranç Federasyonu takımının ardından eş puanla ikinci sırada bulunan

SOCAR Azerbaijan takımı Tomsk-400'e karşı 1-5'lik bir skor elde etti. Son turdaki bu önemli kazanç Radjabov, Mamedyarov, Topalov, Sutovsky, Grischuk ve Kamsky'den oluşan SOCAR Azerbaijan takımını şampiyonluğa taşıdı.

Saint - Petersburg takımı'nın, İsrail'in güçlü takımı Ashdod'u 2-4 yenmesi onları birinci sıraya yükseltmeye yetmedi. Böylece eşitlik bozmada daha iyi olan SOCAR kupayı kucaklamış oldu.

SHSM - 64 takımı ise İspanyol Gros Xake Taldea takımını 4,5-1,5 yenerek, Tomsk ve Ashdod takımlarının kayıplarından da elde ettiği avantaj ile bronz madalyanın sahibi oldu. Economist, Ugra, Ashdod ve Tomsk takımları ise kupayı 10 maç puanı ile 4.-7. sırada tamamladılar.

Kadınlar kategorisinde ise kupanın galibi altıncı turun sonunda netleşmişti. Monte-Carlo takımı mücadeleyi sonuna kadar sürdürmeyi seçti ve son turda Rus takımı Ugra'yı 3-1 yenerek kupanın sahibi oldu. Yifan, Koneru, Muzychuk ve Cramling'in oluşturduğu Cercle d'Echecs Monte-Carlo takımına kaybeden Ugra ikinci sırayı Ermenistan'dan Mika takımına bırakarak bronz madalyanın sahibi oldu.

Sistem: 7 Tur İsviçre Sistemi
Zaman kontrolü: 90 dakika 40 hamle, oyunun geri kalanı için 30 dakika, ilk hamleden başlamak üzere hamle başına 30 saniye eklemeli tempo. Sıfır tolerans kuralı uygulanmıştır. (FIDE Kuralları 6.6.a – tur başladıktan sonra masaya oturan oyuncu oyunu kaybeder.)

Final Sıralaması (Genel Kategori)

Sıra	B.Sıra	Takım	Tur	+	=	-	TB1	TB2	TB3
1	1	SOCAR Azerbaijan	7	6	0	1	12	673.8	32
2	4	Saint-Petersburg Chess Federation	7	6	0	1	12	665.5	29.5
3	2	SHSM-64	7	5	1	1	11	590.5	28
4	3	Economist-SGSEU Saratov	7	5	0	2	10	653	26.5
5	5	Ugra	7	5	0	2	10	607.3	24
6	9	Ashdod	7	5	0	2	10	595.8	23
7	7	Tomsk-400	7	5	0	2	10	572.5	28
8	6	OSG Baden-Baden e.V.	7	4	1	2	9	571.3	28
9	14	Siroki Brijeg	7	4	1	2	9	478.3	25.5
10	8	G-Team Novy Bor	7	4	0	3	8	553.5	25.5
11	17	Vesnianka Gran	7	4	0	3	8	487	24
12	10	Beer Sheba	7	4	0	3	8	460.3	23
13	12	Gros Xake Taldea	7	4	0	3	8	449	20
14	13	Rishon Le-Zion	7	4	0	3	8	440	23
15	11	Obiettive Risarcimento	7	4	0	3	8	438.3	24.5
16	16	Eynatten	7	4	0	3	8	407.5	23
17	28	Ladia Minsk	7	3	1	3	7	342	20.5
18	19	Hapoel Kfar Saba	7	3	0	4	6	374.3	19
19	18	Team Viking	7	3	0	4	6	345.3	18.5
20	29	Jutes of Kent	7	3	0	4	6	338	18.5
21	30	White Rose	7	3	0	4	6	338	18.5
22	24	De Stukkenjagers	7	3	0	4	6	336.8	22.5
23	15	Schachgesellschaft Zürich	7	3	0	4	6	317.8	16
24	27	Amay	7	3	0	4	6	306.3	18.5
25	26	Tammer-Shakki	7	3	0	4	6	267.5	12.5
26	23	Club d'Echecs Genève	7	2	1	4	5	366.5	20.5
27	20	Petach Tikva	7	2	1	4	5	360.5	18.5
28	22	Gambit Aseko-See	7	2	1	4	5	313.8	14.5
29	21	Perfect	7	2	1	4	5	299.5	17
30	25	Oslo Schakselskap	7	2	0	5	4	262.5	18
31	33	Chess Club Expik	7	1	1	5	3	267.5	16.5
32	34	Shakkivelhot	7	1	1	5	3	212.3	13
33	31	Soss	7	1	0	6	2	232.8	15
34	32	C.E. de Monte Carlo	7	0	2	5	2	144.8	9

Final Sıralaması (Kadınlar Kategorisi)

Sıra	Takım	1	2	3	4	5	6	7	8	TB1	TB2	TB3
1	Cercle d'Echecs de Monte-Carlo	*	2½	3	2½	2½	4	3½	4	14	261	22
2	Mika	1½	*	1½	3	2½	3½	3½	3	10	225	18.5
3	Ugra	1	2½	*	1	2½	2	2½	3½	9	184.3	15
4	SHSM-Nashe Nasledie	1½	1	3	*	2	3½	2	3½	8	196	16.5
5	AVS	1½	1½	1½	2	*	3½	4	4	7	199.8	18
6	Ashdod	0	½	2	½	½	*	2½	3	5	91	9
7	Chigorin Club	½	½	1½	2	0	1½	*	3	3	101.3	9
8	Rishon Le-Zion	0	1	½	½	0	1	1	*	0	52.3	4

Sturnskaya ve Kristiansen Dünya Şampiyonu

22. Emektar Dünya Şampiyonasında açık kategoride Kristiansen, kadınlarda ise Strutinskaya birinci oldu

22. Dünya Emektarlar Şampiyonasının açık kategorisinde, Jens Kristiansen son maçında Miso Cebelo ile beraberlik yapınca 8.5 puana ulaştı ve Anatloy Vaisser, Evgeny Sveshnivkov, Yuri Balashov'un önünde şampiyonluk ipini göğüsledi. Kristiansen başlangıç listesinde turnuvaya sekizinci sırada girmişti ve IM (Uluslararası Usta) unvanına sahipti. Oysa şampiyonluk için öncelikle Vaisser ve Sveshnivkov'un adı geçiyordu. Daha kimler yoktu ki, 2012 Avrupa Şampiyonu Okhotnik, Suba, Cebelo, Karasev, Balashov, Timoshenko...

Dünya Emektarlar Satranç Şampiyonası 12 Kasım 2012 tarihinde Yünanistan'ın Kammena Vourla beldesinde başladı. Turnuvaya 42 ülkeden 128 yarışmacı katıldı. Açık kategoride 106, kadınlar kategorisinde 22 yarışmacı mücadele etti. 11 turluk maraton 24 Kasım Cumartesi günü sora erdi. Anatoly Vaisser başlangıç sıralamasında liste başı olarak birinci sırada yer almıştı. Sicilya Savunmasının daha çok kendi adıyla anılan devamyolunu pek çok oyuncuya sevdiren Sveshnikov ilk sıralamanın ikinci sırasında kendisine en çok şans tanınanlar arasındaydı.

22. Dünyü Emektarlar Şampiyonasının kadınlar kategorisinde ise Rus oyuncu Galine Strutinskaya şampiyonluğa ulaştı. Turnuva öncesi Gürcistanlı ünlü oyncu ve yarışmaya birinci sırada başlayan Nona Gaprindashvili favori gösteriliyordu. Ancak formsuz olduğu gözlenen Gaprindashvili turnuva bitiminde kendisine ancak yedinci sırada yer bulabildi. Kadınlar kategorisinde diğer bir Gürcistanlı yarışmacı Tamar Khmiadashvili dünya ikincisi oldu. Üçüncük ise Rus Elena Fatalibekova'ya gitti.

Türkiye şampiyonaya iki oyuncu ile katıldı. Türkiye emektarlar şampiyonu Mustafa Yüksel ve üçüncüsüsü İsmali Doğantuğ. Mustafa Yüksek turnuvaya 58. Sırada başladı. 11 maçta 6 puan toplayan Yüksel 16 sıra ilerleyerek turnuvayı 42. sırada bitirdi. A. İsmail Doğantuğ ise yarışmaya 42. sırada başladı ve 5,5 puan toplayarak turnuvayı 59. sırada tamamladı.

Seçilmiş oyunlar

Anatoly Vaisser - Craig Pritchett W

22nd WSCC Open Kamena Vourla (11.tur, 3. masa), 24.11.2012

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4 4.e3 0–0 5.♗d3 d5 6.♘f3 c5 7.0–0 ♘c6 8.c×d5 e×d5 9.d×c5 ♗×c5 10.b3 ♗g4 11.♗b2 a6 12.h3 ♗h5 13.♗e2 ♖c8 14.♖c1 ♗a7 15.♘a4 ♕d6 16.♗×f6 g×f6 17.♘h4 ♗g6 18.♘c3 ♖cd8 19.♗f3 d4 20.e×d4 ♗b8 21.g3

Turnuvanın son günü: yakın plandan geriye doğru: Cebelo-Kristiansen, Sveshnikov-Balashov, Vaisser-Craig, Filipenko-Pushkov

♘×d4 22.♗d5 ♘b5 23.♘×g6 h×g6 24.♕d3 ♔g7 25.♖fd1 ♘×c3 26.♕×c3 b5 27.♔g2 ♕a3 28.♖c2 ♖d7 29.♕f3 ♖fd8 30.h4 ♗e5 31.h5 g×h5 32.♕×h5 ♕b4 33.♖cd2 ♖h8 34.♕f5 ♖c7 35.f4 ♗c3 36.♖e2 ♖h6 37.♗e4 ♗d4 38.♖ed2 ♗e3 39.♖d7 ♖×d7 40.♖×d7 ♕e1 41.♕g4+ 1–0

Vladimir Zhelnin - Leon Piasetski

22nd WSCC Open Kamena Vourla (11. tur, 6. masa), 24.11.2012

1.e4 c5 2.♘c3 a6 3.g3 b5 4.♗g2 ♗b7 5.♘ge2 e6 6.0–0 ♘f6 7.d3 d5 8.e×d5 ♘×d5 9.♘e4 ♗e7 10.c4 ♘b4 11.d4 c×d4 12.♘×d4 b×c4 13.♗e3 ♗d5 14.♘c3 ♗×g2 15.♔×g2 0–0 16.♕f3 ♘d7 17.♖fd1 ♕c8 18.♖ac1 ♘e5 19.♕e2 ♕b7+ 20.f3 ♘ed3 21.♖b1 ♘d5 22.♘e4 f5 23.♘d2 e5 24.♘e6 ♖f6 25.♘×c4 ♘3b4 26.♘g5 ♕b5 27.♖dc1 ♘×a2 28.♖e1 ♖c6 29.♘×e5 ♕×e2+ 30.♖×e2 ♘×e3+ 31.♖×e3 ♖c2+ 32.♔h3 ♗×g5

33.♖a3 ♘c1 34.b4 ♗e7 35.♖a5 ♖d8 36.♖×a6 ♖dd2 37.♖a8+ ♗d8 38.g4 g5 39.♖×d8+ ♖×d8 40.g×f5 h5 41.b5 ♖dd2 42.♘g4 h×g4+ 43.♔×g4

Kadınlar Dünya şampiyonu Galina Strutinskaya sağda, yanında turnuvanın üçüncüsü Elena Fatalibekova.

♖g2+ 44.♔h5 ♔g7 0–1

Jens Kristiansen - Vlastimil Jansa

22nd WSCC Open Kamena Vourla (10. tur 1. masa), 23.11.2012

1.d4 ♘f6 2.♘f3 g6 3.c4 ♗g7 4.♘c3 d5 5.e3 0–0 6.c×d5 ♘×d5 7.♗c4 ♘b6 8.♗b3 c5 9.0–0 c×d4 10.e×d4 ♗g4 11.d5 ♘8d7 12.h3 ♗×f3 13.♕×f3 ♖c8 14.♗g5 h6 15.♗h4 ♘f6 16.♖fe1 ♘c4 17.♗×c4 ♖×c4 18.♗g3 b5 19.♖ad1 b4 20.♕d3 ♖c8 21.♘e4 ♕d7 22.♘×f6+ ♗×f6 23.♗e5 ♗×e5 24.♖×e5 ♖fd8 25.♕e3 e6 26.♕×h6 e×d5 27.♖d4 ♖c4 28.♖d3 ♕c7 29.f4 ♕b6+ 30.♔h2 ♕f6 31.♖d×d5 1–0

Açık kategoride ilk on:

Rk.		Name	FED	Rtg	Pts.
1	IM	Kristiansen Jens	DEN	2429	9.0
2	GM	Vaisser Anatoly	FRA	2540	8.5
3	GM	Sveshnikov Evgeny	LAT	2507	8.5
4	GM	Balashov Yuri S	RUS	2475	7.5
5	GM	Pushkov Nikolai	RUS	2404	7.5
6	GM	Suba Mihai	ROU	2418	7.5
7	IM	Kakageldyev Amanmurad	TKM	2375	7.5
8	IM	Piasetski Leon	CAN	2298	7.5
9	GM	Jansa Vlastimil	CZE	2451	7.5
10	GM	Cebalo Miso	CRO	2403	7.5

Kadınlar kategorisinde ilk on:

Rk.		Name	FED	Rtg	Pts.
1	WGM	Strutinskaya Galina N	RUS	2325	7.5
2	WGM	Khmiadashvili Tamar	GEO	2115	7.5
3	WGM	Fatalibekova Elena	RUS	2266	7.5
4	WIM	Titorenko Natalia I	RUS	2137	7.0
5	WFM	Lopatin Olga	GER	2091	7.0
6	WFM	Ankudinova Yelena	KAZ	2147	7.0
7	GM	Gaprindashvili Nona	GEO	2350	6.5
8	WIM	Melashvili Nino	GEO	2128	6.5
9	WIM	Miednikova Swietlana	RUS	2193	6.5
10	WFM	Beliaeva Natalia	RUS	2006	6.5

TSF'nin ilk kadın başkanı
Gülkız TULAY

Bütün kadınların önemli girişimlerde bulunması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü kadın bakış açısının önemli olduğunu hepimiz biliyoruz. Onun için kadın başkan olmak çok özel! Bunu bütün kadınlarımız adına gerçekleştirdim.

Tulay, TSF'nin ilk kadın başkanı olmanın sevincini eşi Mahir Tulay ve oğlu Berkay'la paylaşırken.

Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay'la TSF'deki makam odasında görüştük. Başkan Tulay, satranç ailesiyle tanışmasını ve projelerini Mavikale okuyucuları için anlattı.

Fatma Yılmaz: Kutluyoruz! Türkiye Satranç Federasyonu'nun yeni başkanısınız. Bu sizin açınızdan bir ilk olduğu kadar TSF açısından da bir ilk çünkü ilk kadın başkansınız! Alanında ilk olmanın sorumlulukları kadar güzellikleri de var. Uzun uzun sorumluluklarından söz edeceğiz ama önce güzellikleri diyelim ve hemen soralım:

İlk kadın başkan olmak nasıl bir duygu?

TSF Başkanı Gülkız Tulay: Bu işe başlarken kadın erkek farkını düşünmemiştim. Yapılması gereken bir iş vardı ve onu ben yapabilirdim. Daha sonra, özellikle de seçim günü, konular, eleştiriler, kadın olmam konusuna gelince kendimi bütün kadınlarımızın temsilcisi olarak görmeye başladım. Şu anda da bunun gururunu yaşıyorum. Ama gurur kadar sorumluluğu da var bu işin. Çünkü bir ilki yaşıyorum bu da beni model durumuna getiriyor. Model olmak da başlı başına sorumluluk! Ben de bu konuda iyi bir model olabilirsem ne mutlu bana! Örneğin sporcu kızlarımız "Gül teyze, gelecekte biz de federasyon başkanı olabilir miyiz?" diye

sorduklarında "Siz başbakan bile olursunuz." diyorum çünkü onlar şimdiden çok güzel modeller, gelecekte de çok güzel yerlerde olacaklarına inanıyorum. Sadece benim değil, sadece onların değil, bütün kadınların önemli girişimlerde bulunması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü kadın bakış açısının önemli olduğunu hepimiz biliyoruz, özellikle de erkekler biliyor. Federasyon yönetiminde yer aldığım sekiz yıllık dönemde bunun satranç dünyasında da farklı olmadığını gördüm. Onun için kadın başkan olmak çok güzel! Özellikle de ilk kadın başkan olmak çok daha özel! Bunu bütün kadınlarımız adına gerçekleştirdiğimi, bütün kadınlarımız adına emek verdiğimi düşünüyorum, bu da beni son derece mutlu ediyor.

Şimdi biraz geçmişe dönelim. Bize, başkanlık öncesi yaşamınızdan söz eder misiniz?

Üniversite eğitimimi ekonomi ve işletme üzerine tamamladım. 1984-2008 yıllarında aile şirketimiz olan Kurt Grubu'nda profesyonel yöneticilik yaptım. 2008'de eşimle birlikte kendi aile şirketimizi kurunca buranın yöneticiliğine geçtim ve halen de orada devam ediyorum.

Bunların dışında sosyal sorumluluk olarak gördüğüm bazı sivil toplum kuruluşlarında görevler alıyorum.

Evli ve iki çocuk annesiyim: Turnuvalardan da tanıdığınız, oğlum Berkay, Koç Üniversitesi Makine Mühendisliği'nden mezun oldu, kızım Seray ise Amerikan Koleji lise son sınıfta okuyor.

> Kısa zaman içerisinde satrancın çocuklarım üzerindeki olumlu etkisini görünce Tarsus Zeka Satranç Kulübü'nü kurdum.

Peki, bir yandan iş hayatı diğer yandan toplumsal sorumluluklar ve aile sorumluluğu... Bu kadar yoğunluk arasında satranç dünyasıyla nasıl tanıştınız?

Çocuklarımın sayesinde. Oğlum, 1998'de satranca başlayınca ben de doğal seyrinde satranç dünyasıyla tanışmış oldum. Oğlumun kendi yaş grubunda oldukça başarılı olması da bizi satrancın içine iyice çekti. Bu arada kızım da satranca başladı. Kısa zaman içerisinde de satrancın çocuklarım üzerindeki olumlu etkisini görünce Türkiye'nin ilk satranç eğitim kulüplerinden biri olan Tarsus Zeka Satranç Kulübü'nü, arkasından da Mersin Zeka Satranç Kulübü'nü kurdum.

> Çocuklarım madalya kazanmasalardı da önemli değildi, çünkü satranç onlara madalyadan çok daha fazlasını kazandırdı.

Çocuklarınız dolaylı olarak da olsa size başkanlığın yolunu açmışlar, peki çocuklarınızın satrançta derece anlamıyla başarıları var mı?

Evet, onların da kendi yaş gruplarında Türkiye şampiyonlukları var, milli takımda da yer aldılar ama yer almasalardı da önemli değildi, çünkü satranç onlara madalyadan çok daha fazlasını kazandırdı.

Başkanlık öncesinde de federasyonda görevleriniz olduğunu biliyoruz. Biraz da bunlardan söz eder misiniz?

Yapım gereği sorumluluklarını yerine getirmekle yetinen biri değilim, işin içine girdikçe elimden gelen her şeyi yapmaya çalışırım, satrançta da böyle oldu. Bütün bunların sonucu olarak da Federasyonda 2004-2008 döneminde Yönetim Kurulu üyesi olarak, 2008-2012 döneminde de alt yapı ve milli takımlardan sorumlu asbaşkan olarak görev yaptım.

Evet, şu anda neredeyse bütün zamanımı satranca ayırıyorum ama zaten son üç yıldır da haftada en az iki üç gün satranç için çalışıyordum.

> Her ilde, her ilçede kalıcı satranç merkezleri açarak satrancı 75 milyona yaymak gibi büyük bir hedefimiz var.

Veli, yönetim kurulu üyesi, asbaşkan derken şimdi başkansınız. Elbette, diğer kimlikleriniz de üst düzeyli sorumluluklar gerektirmiştir ama başkanlık apayrı. Veliyken çocuğunuza karşı sorumluydunuz, asbaşkanken milli takımlardı sorumluluk alanınız, şimdi yetmiş beş milyona karşı sorumlusunuz. Üstelik seçim konuşmanızda "Kim seçilirse seçilsin Türkiye satrancı kazanacak!" dediniz. Başkanlık döneminizde sporcusu, antrenörü; kulübü, yöneticisiyle; kısacası iliyle, ilçesiyle satrancımız neler kazanacak?

Evet, veli olarak başladığım yolculukta delegelerimizin de desteğiyle bugün başkanım. Satrançtaki bütün hedeflerimizi de bu soruya yanıt olarak burada özetleyebiliriz. Bizim dönemimizde bütün olarak Türkiye satrancı kazanacak dedim. Benim avantajım zaten yönetimin içinden geliyordum, açılış kapanış nedeniyle birçok ilimize gitmiştim ve gittiğim illerin sorunlarını biliyordum.

Seçim öncesinde de hemen hemen bütün illerimize gittim ve orada ne tür sorunların olduğunu, bazı bölgelerimizin ihmal edildiğini gördüm. Bunlar adına neler yapacağımız

TSF Başkanı Gülkız Tulay

konusuna gelince:

1- Her ilde, her ilçede kalıcı satranç merkezleri açarak satrancı 75 milyona yaymak gibi büyük bir hedefimiz var. Bununla ilgili olarak, şu anda dört beş ilimizde çalışmalarımız var. Artık küçük bir ilimizde yapılan turnuvalarda bile sporcu sayısı yüzlerle ifade ediliyor. Onun için her ilimizde il temsilciliklerimizin kendilerine ait yerlerinin ve turnuvalara uygun salonlarının olmasını istiyoruz.

2- Hem temsilciliklerimizin hem eğitim merkezlerimizin hem de turnuva salonlarımızın amacına ulaşabilmesi için illerdeki sorumlulukları sadece temsilcilerimize değil de il temsilcilikleri olarak oluşturulan kurullara dağıtmak istiyoruz.

3- Bu çalışmalarla satrancı tabana yaymaya çalışırken elbette bireysel başarıyı da göz ardı etmeyeceğiz. Yaş gruplarında belli başarıyı yakalayan çocuklarımızın çalışmalarını bir yandan genel ve bölgesel kamplarla devam ettirirken bir yandan da uzaktan eğitimle onları destekleyeceğiz. Bu konuda AY-GEG (Altyapı Geliştirme Grubu) antrenörlerimizden destek alacağız. Görevli her antrenörümüz belli sayıda sporcumuzdan sorumlu olacak ve bu sporcularımızın gelişimlerini, eğitimlerini hem bir araya gelinen kamplarda hem de internet ortamında takip edecekler. Bu çalışmalarımız sadece milli takım havuzlarıyla da sınırlı kalmayacak. İllerinde başarılı olmasına rağmen yaş gruplarında her hangi bir nedenle bir maç kaybederek geriye düşen dolayısıyla havuza giremeyen sporcularımızı da farklı bir formatta bu havuza alacağız. Kısacası hem milli takım havuzundaki sporcularımız hem de illerinde başarılı olan sporcularımız için internet ortamından eğitimi yerleştirmek gibi bir hedefimiz var. Bu hedefimizi gerçekleştirdiğimizde gerçekten büyük bir iş başarmış olacağız.

4- Milli takım havuzunda yer alan ya da illerinde ön plana çıkarak AYGEG antrenörlerimizin takibiyle gelişimlerini sürdüren sporcularımızın da uluslararası turnuvalara katılımlarını da çok önemsiyoruz. Bu turnuvalar yurtdışında olabileceği gibi ülkemizdeki uluslararası turnuvalarımızı çoğaltıp gelenekselleştirerek de bunu sağlayabiliriz.

Yine seçim konuşmanızda kulüplerimizin sorunlarını en iyi ben biliyorum, çünkü bu işin mutfağından geliyorum, dediniz. Kulüplerimizin şu anda ne tür sorunları var ve bunları nasıl çözeceksiniz?

Her şeyden önce maddi sorunları var. Türkiye İş Bankası Satranç Ligi ve Türkiye Kulüpler Şampiyonası finallerinde mücadele eden lig kulüplerine yapılan doğrudan destek yardımları devam edecektir.

Oluşturduğumuz 2. Lig'le de kulüpleşmeye hız verdiğimiz inancındayım.

Liglerde yer almasa da bir de eğitim kulüplerimiz var ki bizim açımızdan çok önemliler. Onlar için de kulüp olma koşullarını yeniden gözden geçirerek eğitim kalitelerini yükseltme yoluna gideceğiz.

TSF standartlarında olan kulüplere Türkiye

Satranç Federasyonu web sitesinde yer vererek onları da maddi olarak ve antrenör teminiyle destekleyeceğiz.

Yine TSF standartlarındaki eğitim kulüplerimize federasyon denetçileri aracılığıyla sertifika vereceğiz. TSF'nin verdiği bu sertifika kulübe prestij, oyuncuya iyi eğitim, veliye güven sağlayacaktır.

> Bir dünya şampiyonunu yenen Betül, GM'lerle başa baş oynayan Kübra, SBS Şampiyonumuz Ezgi ve diğer kızlarımız kendilerinden sonrakilere gerçekten çok güzel örnek oluyorlar.

Nezihe Ezgi Menzi, 2012 SBS Şampiyonu olduğunda başarımı satranca borçluyum, demişti. Bir kadın başkan olarak Türkiye'de kadın satrancının yaygınlaşması, düzeyinin yükselmesi buna bağlı olarak da pek çok kadınımızın "başarımı satranca borçluyum" diyebilmesi için projeleriniz nelerdir?

Sadece Türkiye'de değil bütün dünyada kız çocukları ilk sıkıldıkları anda satrançtan ya da ilgilendikleri konudan uzaklaşabiliyorlar. Bunun nedeni belki de kızların ilgisini çekebilecek daha fazla konunun olması ya da fiziksel dayanıksızlık. Elbette bunlar bizi yıldırmamalı. Kaldı ki şu anda çok güzel model oluşturabilecek kızlarımız var. Bir dünya şampiyonunu yenen Betül, GM'lerle başa baş oynayan Kübra, SBS Şampiyonumuz Ezgi ve diğer kızlarımız gerçekten kendilerinden sonrakilere çok güzel örnek oluyorlar. Geçen seneden bu yana yaptığımız çalışmalar da kalıcı oldu ve şu anda milli takımımız dışında üç tane minik kızlarımızdan oluşturduğumuz takımımız var. Şu anda yaşlarının çok küçük olması büyük avantaj. Bu takımlarımızın kalıcı olması için çalışıyoruz. Dünyanın en iyi yabancı ve yerli hocalarıyla çalışıyorlar ve eminim ki onlar da ablaları gibi büyük başarılara imza atacaklar. Alt yapıdan gelen sporcularımız başarıyı yakaladıkça onları örnek alan yeni sporcularımızın sayısı da hızla çoğalacaktır.

Milli takım ve alt yapı çalışmalarımızın yanı sıra kadın turnuvalarını da artırmamız lazım. Kadınlar açık kategoride oynayabilseler de, belki de yenilirim kaygısıyla bu turnuvalara her zaman, katılmıyorlar. Onun için kadın turnuvalarını da çoğaltmamız gerekiyor.

Bunun dışında Türkiye Kadınlar Şampiyonası'nı göz önü yerlerde yaparak da kadın satrancına dikkat çekebiliriz.

Başbakan R. Tayyip Erdoğan, 2012 Olimpiyatları'nda madalya alan sporcular, aileleri ve antrenörleriyle bir araya geldiği yemekte "Okul öncesi satranç şenlikleri başlatabiliriz.", demişti. Sizin bu doğrultuda çalışmalarınız olacak mı?

Biz belki de farkında olmadan okul öncesi eğitim kurumlarında satrancın yaygınlaşmasında etkili olduk. Benim çevremden pek çok kişi kayıtlar sırasında yöneticilere satranç eğitimi olup olmadığını sorduklarını belirtti. Başbakan Tayyip Erdoğan da, seçim günümüzde, bunu "Ben bilmiyorum ama torunum çok güzel satranç oynuyor." diyerek çok güzel vurguladı. 5-6 yıl öncesinde 6 yaş çocuklarında bile satranç eğitimi için çok seçici davranılırken günümüzde bu yaşın beş hatta dört yaşa indiğine tanık oluyoruz. Bu eğitimi yaygınlaştırarak 5-6 hatta 4 yaş çocuklarımıza mutlaka satranç eğitimi vermemiz gerekiyor. Bu bize ayrıca uzun süreli satranç sporcusu da kazandıracaktır.

Dar kapsamlı bir araştırma yaptırmıştım. Bu araştırmanın sonucuna göre 6 yaşında satranca başlayanlarda satrançtan kopma ileri yaşlarda başlayanlara göre daha az oluyor. Bu nedenle de çocuklarımızı ne kadar erken yaşta satranca başlatırsak, onlar için ne kadar çok şenlik düzenlersek o kadar iyi. Okul öncesine yönelik olmasa da bu yıl İş Bankası Minikler Satranç Şenliği'nin yedincisini düzenledik, çok da güzel geçiyor. Veliler, çocuklar gerçekten eğleniyorlar ama yeterli değil. Pek çok çalışma gibi bunun da sayısını artırmamız lazım. Nisan, mayıs aylarında yapacağımız okul öncesi satranç şenlikleriyle satrancı küçük yaşlardan başlayarak çocuklarımıza sevdirmemiz lazım.

Belediyelerimiz, satrancın öneminin farkındalar, İş Bankası Ligi'ne çıkan üç takımın belediye kulübü olması da bunun en büyük kanıtı.

Hürriyet'te, satranç, sizin açıklamalarınıza dayalı olarak, futbol, basketbol ve voleybolun arkasından yaklaşık 6 milyon TL'lik bütçe ile dördüncü sırada yer aldı.

Siz de hem seçim konuşmanızda hem de başkan olarak yazdığınız Teşekkürler yazınızda üç temel hedefinizden söz etmiştiniz.

1. Satrancı ülkemin her yanına, 75 milyonun tamamına ulaştırmaya çalışmak.

> Satranca erken yaşta başlayan çocuklar satrancı bırakmıyor. Çocuklarımızı mümkün olduğunca küçük yaşlarda satranca başlatalım.

2. Ülkemin ismini dünya çapında duyuracak başarılı sporcuların yetişmesini sağlamak.

3. Ve bütün bunlar için gerekli olan kaynağı oluşturmak.

Söyleşimizde de bu hedeflerinize dikkat çekiyorsunuz.

Bütün bu hedefler için şu andaki bütçenin yeterli olamayacağı kesin. Yeterli bütçeyi oluşturmak için ne gibi planlarınız var?

Kesinlikle yeterli değil, zaten amaçlarımızdan biri de kaynak yaratmak. TSF de kaynak yaratma konusunda zaten çok başarılı. Şu anda İş Bankası ana sponsorumuz ama sadece onunla sınırlı kalmamak lazım. Arzum da Kadınlar Şampiyonamıza sponsorluk yapıyor. Biz yan sponsorlukları da artırma taraftarıyız. Bu konuda en önemli hedeflerimizden biri de belediyeler. Merkezden sponsorluğun yerine neden belediyeler sorusu akla gelebilir. Merkezden sponsorlukta bir dönem sonra bu işi yapan arkadaşlarımız zorlanabiliyorlar. Bu nedenle biz belediyelerimizi işin içine dahil ederek hem pek çok ilimizde kalıcı birer turnuva oluşturmak hem de satrancı geniş kitlelere yaymak kararındayız. Bunda da şimdiden belli oranda başarılı olduğumuzu görmek mümkün çünkü 2012'de İş Bankası Ligi ve yükselen üç takımımız da (Kahramanmaraş Belediye Spor Kulübü, Mersin Akdeniz Belediyesi Satranç Kulübü - İzmir Aliağa Gençlik ve Spor Kulübü) belediyelerimizden destek alıyor. Zaten bu tür çalışmalar zaten belediyelerin sosyal sorumluluğunda. Belediyelerden de gittikçe artan oranda turnuva talepleri geliyor. Bu da belediyelerimizin satrancın öneminin farkında olduklarının ve gelecek yıllarda satranca daha çok sahip çıkacaklarının habercisi.

Son yıllarda özellikle yaş gruplarında uluslararası düzeyde büyük başarılarımız var. Sizce bu başarılar medyada hak ettiği ilgiyi görüyor mu? Görmüyorsa, görmesi için neler planlıyorsunuz?

Ne yazık ki görmüyor. Hatta Olimpiyatlar bile basında hak ettiği yeri almadı. Satrancın hak ettiği ilgiyi görmesi ve basında yer bulması için neler yapabiliriz? Bu konuyu

TSF Başkanı Tulay, Kocaeli Belediyesi ve Kocaeli İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile protokol imzalarken.

bizler de sürekli düşünüyor ve bu konuda pek çok şey yapıyoruz aslında: Ajanslara bilgi gönderiyoruz, çevremize bahsediyoruz, ilgi de gösteriyorlar ama devamı gelmiyor ne yazık ki. Gerçi bu durum sadece satrancın da sorunu değil, kökleşmiş üç beş spor dalı dışında bütün dallar için geçerli. Belki sponsorlar aracılığıyla bu işi yapmalıyız, satrancın daha fazla insanımızın ilgi alanına girmesi de basında yer almamızı sağlayabilir. Biz de bu nedenle daha fazla kaynak oluşturup satrancı daha fazla yayarak sesimizi duyurmaya çalışıyoruz.

Bir de reklam konusu var. Aslında bu benim düşüncem değil. Mavikale'nin her sayısında Söyleşe Söyleşe köşemizde bir konuğumuz yer alıyor. Bu sayımızın konuğu da Türkiye Şampiyonlarımızdan IM Can Arduman. Söyleşi sırasında Federasyon neden reklam almıyor diye bana sormuştu ben de soruya yanıtsız olarak söyleşi de yer vermiştim. Şimdi IM Arduman adına soruyu size sorayım: Pek çok üst düzeyli uluslararası şampiyonaya ev sahipliği yapıyoruz. Ya da ulusal turnuvalara sponsor olan firmalar var. Bu turnuvalarda maçların kritik anlarında reklam almak mümkün müdür? Örneğin Betül-Kübra maçında Kadınlar Şampiyonası sponsoru olan Arzum firmasının reklamı girilebilir mi? Girilirse böyle bir uygulama satranç kamuoyunda ilgi görür mü?

Elbette bunlar çok güzel düşünceler ama medyada yeterince ilgi görmeden bunun çok da amacına ulaşabileceğini düşünmüyorum. Onun için bu konunun biraz daha zamanı var.

Son olarak engellilerimiz adına bir soru sormak istiyorum: Birçok engelli için satranç en güvenli spor dalı, sosyalleşme alanı. Engelli vatandaşlarımız arasında satrancın yaygınlaşması için bir çalışmanız olacak mı?

Geçtiğimiz günlerde federasyon başkanlarıyla bir toplantı yaptık. Orada da farklı federasyon başkanlarından bu talep geldi. Bizim açımızdan onlarla çalışmak elbette çok yararlı olur. Çünkü engel diye bir şey söz konusu değil! Satranç da yaşı, özelliği ne olursa olsun her insanın ilgi alanına girebilecek, engel tanımayan bir spor. Onun için mutlaka farklı federasyonlarla birlikte çalışmalı ve birbirimize destek olmalıyız.

Söyleşimizin sonunda başkanlığınızdan dolayı sizi bir kez daha kutluyor, okuyucularımız adına bize zaman ayırdığınız için çok teşekkür ediyoruz.

Kaynakça:

Gülkız Tulay web sitesi: www.gulkiztulay.com Erişim tarihi: 19 Kasım 2012

Satranç TV: Erişim tarihi: 21 Kasım 2012)

Başbakan Erdoğan Madalyalı Sporcularla Bir Araya Geldi: http://haber.stargazete.com/politika/erdogan-madalyali-sporcularla-bir-araya-geldi/haber-702078 Erişim tarihi: 5 Kasım 2012)

En Zeki Sponsorluk: (http://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/21975076.asp Erişim tarihi: 21 Kasım 2012)

TSF Köşe Yazıları: (http://www.tsf.org.tr/component/koseyazilari/?yid=13&aid=458&task=yg Erişim tarihi: 19 Kasım 2012)

Hayri ÖZBİLEN, Eski TSF Başkanı, Emektar Milli Oyuncu ozbilen@hotmail.com

Ülkeler ve satranç -1- (Rusya)

Türkiye iki defa satranç olimpiyatı düzenlemiş üç beş ülkeden biri; demek ki, satrancı ciddiye alıyor ve önemsiyor. O zaman bizim de satranç kültürümüze biraz yatırım yapmamız gerek. Bu nedenle Rusya, Ukranya, ABD, Çin, Ermenistan gibi satrançta önemli ve hatırı sayılır ülkelerin satranç tarihlerine ve bugünlerine kısaca göz atmamızda fayda var diye düşünüyorum. Bu bir anlamda dünya satrancının dünü ve bugünü. Gelin bu işe satrancın anayurdu diyebileceğimiz Rusya ile başlayalım.

> Bir ülkenin satrancını incelemede ilk kriter unvanlı oyuncuların sayısıdır. Bunu oyuncuların reyting düzeyleri izler.

Bir ülkenin satrancını incelerken, biz satranççıların ilk baktıkları kriter elbette unvanlı oyuncularının sayısı olur. Bunu da oyuncuların reyting düzeyleri, satrancın o ülkedeki yaygınlığı, kamuoyunda tanınma ve benimsenmesi, satrancın organize olup olmadığı yani satranç dernekleri, satranç faaliyetleri yani satranç ligi, periyodik hale gelen satranç turnuvaları, süreli veya süresiz yayınlar, oyuncuların takım ve bireysel başarıları, satrancın geçmişinin ne kadar eskiye dayandığı gibi ölçütler gelir.

> Rusya denince aklımıza dünyada bütün bu kriterlerde en önde gelen, satranç açısından en gelişmiş ülke geliyor.

Rusya dediğimiz zaman aklımıza dünyada bütün bu kriterlerde en önde gelen, satranç açısından en gelişmiş ülke geliyor. Doğal olarak Rusya'da satranç gelişir ve derinleşirken, onun kültürel hegemonyasında olan Slav ırkından uluslar, eski Sovyet Cumhuriyetleri ve eski Varşova Paktı üyelerinde de (Polonya, Çekoslavakya, Macaristan, Bulgaristan) satranç, devlet korumasında ve desteğinde gizli profesyonellik halinde gelişti. Kuvvetli oyuncuların maddi açıdan hiçbir problemleri olmadığı gibi, o günkü Sovyetler Birliği'nde bir ayrıcalık olan otomobil sahibi olma, rahat bir dairede oturma, orman içi yazlık evlere (Daça) sahip olma gibi avantajları da vardı. Türkçemizde bir deyim vardır: "marifet iltifada tabidir." Bu kadar desteklenen satranç da elbet meyvelerini verdi. Dünya şampiyonlukları, olimpiyat şampiyonlukları birbirini takip etti. "Hatta Asrın Maçı" (Match of the Century)adı altında 1970'te Belgrat'ta SSCB (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) ile Dünya Karması (Rest of the World) karşılaşmasını 20.5 - 19.5 S.S.C.B. kazanmıştır. Ama SSCB takımındaki 11 kişiden Rusya'yı temsil eden 4 kişi vardı, onlar da Spassky, Simislov, Korchnoi, Botvinik (Son ikisi Yahudi asıllıdır), kalan 7 kişinin ülkeleri şöyle idi: Stein (Ukrayna), Geller (Ukrayna) Polugayevsky (Beyaz Rusya), Taimanov (Ukranya), Tal (Litvanya), Keres (Estonya).

Sovyetlerdeki satrançılar ile batı ülkelerindeki satranççıların koşulları arasında dağlar kadar fark vardı. Hatta 1953'te meşhur Zürih Adaylar Turnuvası sırasında Amerikalı Reshewski bunu şu şekilde ifade etmişti. **"Onlar çalışırken biz de saati 10 dolardan satranç dersi veriyoruz".**

1991'de Sovyetler Birliği dağılmadan önce lisanslı 6 milyon satranç oyuncusu olduğu ve Moskova'daki Merkez Satranç Kulübü kütüphanesi'nde 10.000 satranç kitabı, 100.000 açılış kartoteksi bulunduğu belirtiliyordu.

Rusya'da satrancın tarihi

10.yüzyılda satrancın Rusya'ya geldiği söyleniyor. Bizanslılardan, Vikinglerden ve/veya Bağdat yolu ile. 1262 yılında satranç kelimesi ilk defa kullanıldı (Shakmaty). 1551'de IV. İvan (Korkunç İvan= The Terrible) Rusya'da satrancı yasakladı. 1584'te ölümü ile yasak da kalktı. 1791'de ilk satranç kitabı yayınlandı. Bu kitap Benjamin Franklin'in "Morals of

Chess" isimli kitabının çevirisi idi. 1824 yılında Alexander Petrov, "Philidor'un Oyunları ve Yorumları" kitabını yazdı.

1842'de Jaenisch "Açılışlarda Yeni Analizler" kitabını yazdı. Bu kitap önce Dresden'de Fransızca, 1843'te ise St. Petersburg'da Rusça yayınlandı. 1850'de Mikhail Chigorin doğdu. 1859'da ilk Rusça satranç dergisi "Shakhmatny Listok" yayınlanmaya başladı.

> SSCB'de bu kadar desteklenen satranç meyvelerini verdi. Dünya şampiyonluklarının, olimpiyat şampiyonluklarının yanı sıra 1970'te Dünya karması ile SSCB takımı arasında oynanan asrın maçında SSCB, Dünya Karmasını 20,5-19,5 yendi.

1879'da "En iyi Rus Oyuncu Turnuvası" St. Petersburg'da oynandı. Semyon Alapin ve Mikhail Chigorin eş puanla birinci oldular. Aralarındaki maçı Chigorin kazandı. 1885'te Nikolay Krylenko doğdu. 1923'ten sonra Rusya'da satranca tamamen hakim oldu. 1938'de ölümüne kadar Rus satrancını tek başına yönetti. Kendisi asker ve ihtilal mahkemelerinde jüri başkanı idi. Botvinik'e özel koruma sağladı, yurt dışına turnuvalara gönderdi. 1889 yılında Chigorin Havana'da Steinitz ile yaptığı dünya şampiyonluğu maçını kaybetti. 1893 yılında Mikhail Chigorin - Siegbert Tarrasch'ın St. Petersburg'daki maçı 11-11 berabere bitti. Kasım 1896 - Ocak 1897 tarihlerinde dünya şampiyonluğu maçı Moskova'da yapıldı. Emanuel Lasker William Steinitz'i 10 kazanç,5 berabere ve 2 yenilgi ile yendi. Nisan-Mayıs 1914'te St. Petersburg'da büyük bir uluslararası turnuva yapıldı. Çar II. Nikola ilk beş oyuncuya "Satrancın Büyük Ustaları" unvanını verdi. İlk defa Emanuel Lasker'e katılma ücreti ödendi (appearence fee) turnuvayı Emanuel Lasker kazandı. Diğer katılanlardan önde gelenler (ilk beş) Capablanca, Alekhine, Tarrasch ve Marshall idi. Ağustos 1914'te I. Dünya Harbi başladı.

Kasım 1917'de Bolşevik Devrimi'nden sonra satranç bütün Rusya'da "bozulmuş burjuva eğlencesi" olarak kabul edilerek fiilen bütün satranç aktiviteleri sonlandırıldı ve kulüpler kapatıldı. Bu fiili yasak için (1551'den sonra) Rus tarihindeki ikinci yasak diyebiliriz. Kasım 1917 Trotsky (Kızılordu'nun Kurucusu) Krylenko'yu Rus ordularının başkomutanlığına atadı. 1918 Rusya'da iç savaş başladı. Bu 1921'e kadar sürdü. 1918'de Ossip Bernstein Odessa'da tutuklandı ve kurşuna dizilme emri verildi. Suçu bir bankere hukuk danışmanlığı yapmaktı. Oradaki bir üst rütbeli subay kendisini bir satranç ustası olarak tanıdı ve serbest bıraktırdı. Temmuz 1919 Alekhine, Cheka (Gizli polis) tarafından Odesa'da tutuklandı. Anti-Sovyet hareketlerden ve gizli bilgileri satmaktan kurşuna dizilme emri verildi. Fakat Yakov Vilner tarafından Ukrayna Halk Komiserliğine çekilen telgrafla işlem durduruldu, Başkan Alekhin'i tanıdı ve serbest bırakılma emrini verdi.

1920'de İlyin-Genevsky (Vsevobuch) gazetesinde (anlamı Yeni Ordu'ya)ilk satranç köşesine başladı. Mayıs 1920'de Moskova'da Devrim sonrası ilk satranç kulübü açıldı. 1920'de Alexander Alekhine ilk Sovyet Satranç Şampiyonluğunu Moskova'da kazandı. Davet edilen 30 oyuncudan 16'sı katılabilmişti. Alekhin'i takip edenler Romanovsky, Levenfish, I.Rabinovich, Grigoryev, A.Kubbel, A.Rabinovich, N.Pavlov, Blumenfeld, Daniuszewsky,Ilyin-Genevsky, Zubarev, Tselikov, MundD. Pavlov ve Golubev. 1920 Alekhin Komintern'de (Komünist İnternasyonal örgüt) tercüman olarak çalışmaya başladı ve Eğitim Bölümü Sekreterliğine atandı. 15 Mart 1921'de Alekhin yabancı komünist delegasyonlardan İsviçreli Anneleise Ruegg (1879-1934) ile evlendi ve Rusya'yı kesin olarak terk etti.

Yazımızı burada noktalıyoruz. Bundan sonraki yazımızda konuyu 2012 Aralık ayına getirip bitireceğiz. Tabii ilginç olayları da aktarmaya devam edeceğiz. Sapasağlam olan GM Stein bir gün sonra Mardel Plata turnuvasına katılmak üzere Arjantin'e uçacak iken nasıl kalp krizi geçirerek öldü. GM Bronstein Dünya Şampiyonu Botvinik ile eş düzeyde bir oyuncu iken (Maçları 12-12 berabere bitmişti) Sovyetler dışında her taraftan çok sayıda turnuva davetine rağmen hiçbir zaman yurt dışına gidemeyince (1953 Zürih FIDE daveti idi Namzetler Turnuvası ona izin vermeye mecburdular) Moskova Merkez Satranç Kulübünün merdivenlerine oturup nasıl ağladı. Tatar süper oyuncu Raşit Necmettinov birçok dünya şampiyonuna karşı (+) skoru bulunduğu ve 6 kez Rusya Şampiyonu olduğu halde niçin büyükusta unvanını alamadı. Bu olayların da içyüzlerine, gerçeklere bakacağız.

FA Fatma YILMAZ
fatmayilmazfyf@gmail.com

IM Can Arduman

1993, 1994, 1996, 1997, 1998, 2002 Türkiye Şampiyonu

Çocuklara, analitik düşünme, mücadele etme, sabırlı olma, herhangi bir konuda yoğunlaşabilme gibi meziyetleri kazandırmak amacıyla satranç öğretmeli, iyi yaptıkları şeylerden sonra çacuklarımızı överek onlara güven duygusu aşılamalı ve onları çok sevdiğimizi, daima arkalarında olduğumuzu hissettirmeliyiz.

Biz, sizi Türkiye şampiyonluklarınızla ve ilk uluslararası ustalarımızdan biri olarak tanıyoruz ama yine de sizi, sizin tümcelerinizle tanımak isteriz. Bize kendinizden ve ailenizden kısaca söz eder misiniz?

1959 İstanbul doğumluyum, ayrı yumurta ikizim olan bir kız kardeşim ve benden beş yaş büyük bir ağabeyim var. Babam Yelkenci Samim olarak tanınır. Yelkeni Türkiye'ye getiren, yıllarca Türkiye Açık Deniz Yarışları'nı düzenleyen kişidir. Bu alanda kendisinin de Türkiye Şampiyonlukları var.

Annem, sabır abidesi, babamı babam yapan insan! Erkek tek başına sudan çıkmış balık gibidir. Her erkeğin tutunacağı bir kadına ihtiyacı olduğunu düşünürüm. Babam çok zor bir insandır buna rağmen annem neredeyse 61 yıldır babamı desteklemiş, onun arkasında durmuştur. Kısacası babam, babam olmuşsa annemin sayesindedir.

Bana gelince, evliyim, birinci evliliğimden 23 yaşında bir kızım ikinci evliliğimden 3 yaşında bir oğlum var.

Öğreniminiz ve iş hayatınız...

Galatasaray Lisesi'nde okudum. Galatasaray Lisesi'ni bitirenler Fransa'da Nanterre Üniversitesi'ne sınavsız olarak geçebiliyorlardı. Ben de iki yıl süreyle orada Administration Sociale et Economique (Ekonomik ve Sosyal İşletmecilik) Bölümü'nde okudum. Ben o dönemlerde sol fikirler taşıyordum, üniversite de 1968 kuşağının önde gelen temsilcilerini barındırıyordu ama yine de mutlu olamadım, mutlu olamadığım için fakülteyi yarıda bırakarak Türkiye'ye döndüm. Döndükten sonra da İstanbul Üniversitesi'nde, Fransız Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdim.

1977 T. Küçükler B. solda Adnan Şe[illegible] ile 3.4.kupası alırken

İş hayatımın mezun olduğum alanla hiçbir ilgisi yok. Serbest ticaretle uğraştım. Bayilikler, restaurantlar işlettim. Hatta bir ara satrançtan esinlenerek, Chessburger diye de bir yer açtım, rok sosis gibi özel menülerimiz bile vardı. İyi de çalışıyordu ama üç yıl sonra hemen yanımıza (Türkiye'de ilk kez) McDonalds açılınca herkes oraya yöneldi ve biz iş yerimizi kapatmak zorunda kaldık. Daha sonra ben de babama ait olan iş merkezini idare etmeye başladım halen de bu işe devam ediyorum.

Gelelim satranca... Satranca ne zaman başladınız?

Küçükken de satranç oynuyordum ama

1983 İST Takım 8. Kelebek ekibi (En arkada sol başta ben, yanımda Çetin Sel-Rupen Asaturoğlu, Zeki Sayber)

asıl yönelişim on bir yaşımda Galatasaray Lisesi'ne kaydolmamla başladı diyebilirim. Liseye başladığım yıl okul takımına da girdim ama yedektim. Gerçi yedek de olsam takıma girmiş olmam bana büyük şevk verdi ve satrançtaki asıl ilerleyişim de bundan sonra oldu. İkinci yıldan itibaren de takımın aranan üyesiydim. O yıllarda Cumhuriyet'in düzenlediği Liselerarası Türkiye Satranç Şampiyonası vardı. Dönemin önde gelen bütün genç satranççıları o yarışmaya katılıyordu. Benim kaptan olduğum o dönemde, Zeki Sayber, Levent Şumnu, Daniş Ünverdi, Celal Tekintüre takım arkadaşlarımdı ve biz o yarışmalarda takım olarak hep şampiyon olduk. Yine bu dönemlerde Türkiye Küçükler Şampiyonası ikinciliğim var. Şampiyon, Adnan Şendur'du. Bu tarihlere denk düşen unutamadığım bir başka yarışma da 1977 ECI -(Eeklo, Belçika) Turnuvasıdır. 8. turda İtalyan Coppini'ye yüzde yüz kazanç durumdayken kaybedip 9. olmuştum, kazansam birinciyle eş puanlı olacaktım. Hatta bu maçımla ilgili yorumlar o dönem yabancı bir gazetede de yer almıştı.

Bizler mezun olduktan sonra Suat Atalık ve diğer genç satranççılar da Galatasaray Lisesi Satranç Takımı'nı devam ettirdiler. Ben de Türkiye Şampiyonaları serüvenlerimle satranca devam ettim ve o yıllarda katıldığım bütün şampiyonalarda dereceye girdim ama hep ikinci ya da üçüncü oluyor, bir türlü şampiyon olamıyordum. Açıkçası bu durum bende hayal kırıklığına yol açmıştı. Hatta babam da bu halimle dalga geçiyor "Oğlum sen şampiyon falan olamıyorsun, şu satrancı bırak." diyordu.

Türkiye şampiyonalarına katılıp bir türlü şampiyon olamadığım bu dönemin hemen arkasından Fransa'ya gittim. Orada kaldığım dönemlerde Türkiye'deki satrançtan uzak kaldıysam da satrançtan tamamen kopmadım. Fransa'da hızlı satranç, simultane türü yarışmalarda oynadım. Hatta bu simultanelerin birinde o yılın (1979) Fransa ikincisi Didier Sellos'u yenmemi ve ödül olarak o dönemin yeni çıkan bilgisayarlarından biri olan Chess Challenger'i kazanmamı hiç unutamam.

O dönemde unutamadığım bir başka anım da hızlı satranç turnuvalarından biriyle ilgilidir: Yıl 1980, 480 kişinin katıldığı turnuvada bir tek İspanyol GM Rivas'a kaybettim, o 8,5 puanla şampiyon oldu, ben de Fransızların geçmişteki şampiyonlarından üçünü yenerek reytingsizlerde şampiyon, genel kategoride ise ikinci oldum ama sınavlarımdan dolayı ödül törenine kendim gidemedim, bir arkadaşımı yolladım. "Bu oyuncu reytingsiz olamaz", iddiasıyla genel kategorideki ikincilik kupamı ve birincilik para ödülümü arkadaşıma vermemişler. Oysa çok basit bir araştırmayla benim reytingimin olup olmadığı öğrenilebilirdi.

Fransa'da olduğum dönemlerle ilgili hatırladığım bir diğer konu ise "Cafe Belfort" diye bir kafede yıldırım oynamaya başlamamdır. O dönemin (1980) Fransa Şampiyonu Thierry Manouk adında bir oyuncu vardı, o da "Cafe Belfort"a gelirdi. Onunla da sürekli, vidosu bir franka, "vidolu yıldırım" oynardık. Ben genelde onu yensem de bu maçlar sırasında kendisiyle arkadaşlığımız pekişti. Geçmişte kupamı, para ödülümü vermeyenler de bu kahvede oynadığım maçlarla beni tanımış oldular.

Satrançla her ne kadar bağım kopmasa da onun aracılığıyla sosyal ortam edinsem de Fransa'da bir türlü mutlu olamadım ve iki yıl sonra üniversiteyi bitirmeden yurda döndüm. Bu kez de Türkiye'deki satranca kaldığım yerden devam dedim, ulusal şampiyonalara yeniden katılmaya başladım. İlk Türkiye şampiyonluğumu da 1993'de kazandım. Hatta hiç unutmam, o şampiyonada rahmetli, çok sevgili arkadaşım Ali İpek'le çekişiyorduk. Son tura girerken Ali İpek benden yarım puan öndeydi. Son turda ben Hakan Erdoğan'la oynuyorum, Ali İpek Salih Muratoğlu'yla oynuyor. Benim şampiyon olabilmem için sadece benim yenmem yetmiyor Ali İpek'in de yenilmesi gerekiyordu. Maç sonuçlarımız benim isteklerim doğrultusunda gerçekleşti ve böylece ilk kez

FA Fatma YILMAZ fatmayilmazfyf@gmail.com

Türkiye şampiyonluğunu elde ettim. Bu şampiyonluğum, içimdeki psikolojik duvarın yıkılması açısından da çok önemlidir. Adeta kendime güvenim geri geldi. Elbette ikinci, üçüncü olmak da çok önemli ama şampiyonluk benim açımdan gerçekten bambaşka bir duyguydu. Ben bu güvenle, bu duyguyla beş kez daha Türkiye şampiyonu oldum. Şu ana kadar da bu başarıyı elde ederek altı kez Türkiye şampiyonu olan satranççımız henüz yok ama ilerde mutlaka olacaktır.

Peki, Türkiye şampiyonluklarınız dışındaki diğer başarılarınız?

1996 olimpiyatında büyükusta (GM) olma şansımı bir puanla kaçırmış olsam da benim açımdan en önemli başarım uluslararası usta (IM) olmamdır.

Satranç Olimpiyatları 1996'da Yerevan-Ermenistan'da yapıldı ve biz ilk turda ev sahibi takımla eşlendirildik. Ben birinci masada onların efsane oyuncusu GM Vaganyan'la oynuyordum. Maçta bir ara ben daha iyi durumdaydım fakat Vaganyan sonuçta beraberlik yapmayı başardı. Ancak takım arkadaşlarım ne yazık ki maçlarını kaybettiler ve Ermenistan 3,5 puanla masadan kalkan taraf oldu. O maçtan sonra Ermeniler bana çok ilgi gösterdiler, hatta bana siz "Ardumanyan mısınız?" diye sordular. O ilk maçtan sonra da bütün oyunlarımı takip ettiler. Yerevan'da çok iyi oyunlar oynadım ve o sene uluslararası usta unvanını kazandım.

Başka kendimce başarı olarak gördüğüm ama kimilerinin küçümseyebileceği oyunlarım, turnuvalarım da var ama burada saymak istemiyorum.

Olimpiyatlar demişken bireysel olarak satranç oynamakla, takım halinde satranç oynamak arasında ne gibi farklar var, biraz da bunlardan söz eder misiniz?

Takım oyunculuğu apayrı bir şey. Bireyselde kendi başınasınız, takım oyunculuğunda arkadaşlarınızın psikolojisini göz önünde tutmak zorundasınız. Takım stratejisi, takım ruhu diye bir şey var, olmalı da! Onun için ben takım kaptanının mutlaka yerli olması gerektiğine inanıyorum. Hatta bu konuda çevirisini yaptığım kitapta Kotov, Sovyet takımının yazılmamış bir kuralından söz eder: Mihail Tal gibi agresif oyunculardan, Olimpiyatlara gittiklerinde takım ruhuna uygun oynamaları isteniyor. Olimpiyat öncesinde uygun biçimde kendilerine "Sağlam oynayın, şüpheli fedalarınızla takım arkadaşlarınızı psikolojik olarak etkilemeyin." uyarıları yapılıyor. Bu uyarıları dikkate alan oyuncular da takım arkadaşlarını kaygılandıracak hamlelerden kaçınıyorlar. Günümüzde artık keskin oyun oynamak Olimpiyatın yeni kuralları açısından daha önemli olsa da Sovyet takımı geçmişteki bu takım anlayışıyla defalarca Olimpiyat şampiyonu oldu. Ben de bu nedenle takım ruhunu çok önemsiyorum. Takım ruhunu besleyecek olan da takım kaptanıdır. Onun için takım kaptanı mutlaka Türk olmalı diye düşünüyorum.

Söz konusu takım turnuvaları olunca bir de İş Bankası Ligi'ne yönelik soru sorayım: Lig'deki yabancı uyruklu büyükustaların birbirleriyle beraberlik yaparak masadan kalkmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kesinlikle çok itici! Yabancı oyuncuların oynatılmasındaki bir amaç da bizim oyuncularımızın onları izleyerek oyunlarını geliştirmeleri ama sürekli beraberlik yapılınca bu amaca ulaşılamıyor. Onun için beraberliklerde 30 ya da 40 hamle kuralı uygulanmalı ve mümkün olduğunca beraberlikler önlenmeli.

Sürekli siz sordunuz, ben yanıtladım. Olimpiyatlar, takım yarışmaları demişken benim de sormak istediğim bir soru var. Mavikale aracılığıyla sorumu, merak konumu TSF yöneticilerine ileteyim: Dünyanın üst düzeyli yarışmalarında, ki bunların birçoğu Türkiye'de düzenleniyor, neden reklam alınmaz? Düşünün Olimpiyatlarda Kramnik'in oyunu canlı olarak verilirken araya reklam girilse ilgi toplardı ve Anand-Gelfand 2012 Dünya şampiyonluğu maçında bu uygulama yapıldı.

Bu sorunun yanıtını ilgililere bırakarak ben yeniden sorularıma döneyim. Konuşmalarımız hep Olimpiyat etrafında dönüp dolaşırken, sorumu da uluslararası alana yönelik sorayım: Dünya satrancından beğendiğiniz, sizi etkileyen isimler?

Başlangıçta Alexander Alekhine'in "My Best Games" adlı iki ciltlik kitabını Beyoğlu'nda bir kitapçıdan satın almıştım. Alekhine, müthiş kombinatif bir oyuncuydu ve bana göre hala dünyanın gelmiş geçmiş en iyi oyuncularından biridir. Sonra Capablanca'nın "Satrancın Esasları" kitabını aldım. Benim dönemimde ise, Fischer, Karpov ve Kasparov herkesin idolü durumundaydı ama ben Kasparov hayranıydım. Olimpiyatlarda, maçım biter bitmez onun arkasına geçer onu seyrederdim. Yaptığı her mimik, her jest, her hareket bana büyük bir zevk verirdi. Onu seyretmek benim açımdan doyulmaz bir mutluluktu. Sonra 40 yaşında satrancı bıraktı ben de idolümü kaybettim. Kasparov satrancı bıraktıktan sonra Kramnik'e yöneldim, zaten seviyordum. Kasparov'u yenmiş olması da benim Kramnik'e yönelmem için ayrı bir neden oldu.

Günümüzün önde gelen oyuncularından Aronian'ı da beğeniyorum ama Dünya Şampiyonu Anand'ı hiçbir zaman çok sevemedim. Hatta 2012 Dünya Şampiyonluğu için oynanan Gelfand-Anand maçları da, gelmiş geçmiş en sıkıcı dünya şampiyonluk maçlarıydı diyebilirim.

Günümüzde bilgisayarın devreye girmesiyle satranç adeta hamle hamle oynanıyor bu da estetiği yok ediyor, ama şu anda reyting listesinin zirvesinde bulunan ve Kasparov'un dünyanın en yüksek ratingine sahip olma rekorunu kıran, genç oyunculardan

ISD'de Demir Büyüközkaya'dan kupa alırken

Magnus Carlsen inanılmaz doğal bir yetenek. Maçları da bilgisayar etkisinden olabildiğince uzak ve yaratıcılık içeriyor.

Peki, bizim oyuncularımızdan kimleri yetenekli buluyorsunuz?

Barış Esen, Mustafa Yılmaz, Emre Can, Vahap Şanal, Burak Fırat, Batuhan Daştan, Cemil Can Ali Marandi ve adını burada sayamadığım gençler. Gerçekten yetenekli çocuklar ve ileri düzeylere gelecekler. İleri düzeye gelmemeleri için hiçbir neden yok çünkü Türkiye Satranç Federasyonu önlerine inanılmaz olanaklar koyuyor. Bu durumda başarısız olmaları için geriye tek bir neden kalıyor: Yeterince çalışmamaları, ama ben onların çok çalışacaklarına ve çok ileri düzeylere geleceklerine inanıyorum.

Sizin döneminizdeki kadın satrancı ile günümüzdeki kadın satrancını kıyaslar mısınız?

Muazzam fark var. Bayan oyuncuların, bizim zamanımızdaki bayan oyuncularla aralarında yüz kat fark var. Bizim zamanımızda bayan oyuncuların da antrenörü yoktu. Günümüzde bayan takımımızı Adrian Mihalchishin çalıştırıyor. Dünyanın gelmiş geçmiş en iyi hocası, çok sevdiğim bir kişiliği var,yatsınlar kalksınlar öyle bir hocaları olduğu için dua etsinler. Bunun da meyvelerini zaten almaya başladılar. Betül Cemre Yıldız Dünya Kadınlar Şampiyonu GM Hou Yifan'ı yendi. Bu olay bile sıradan bir olaymış gibi yer aldı basınımızda. Bizim zamanımızda olsa sürmanşet verilirdi. Ama ne yazık ki günümüzde bu başarı hak ettiği ilgiyi görmedi. Belki Betül'ün turnuvadaki genel başarı durumu, bu başarısını gölgelemiş, GM Yifan'ı yenmesi bir şans faktörü olarak değerlendirilmiş olabilir ama bir dünya şampiyonunu yenmek hiçbir zaman şans faktörü olamaz. Dünya şampiyonunu yenecek düzeyde bir açılışı oynamak, ona göre kurgulamak, o özgüveni taşımak muhteşem bir şey, bunun şansla ilgisi yok, olamaz da. Onun için ben kızlarımızı kutluyorum ve onların geldiği noktayı, onların yaptığı sıçramayı erkeklerin ilerleyişiyle oranlarsak, erkeklerin geldiği düzeyden onların geldiği düzeyi kat kat üstte görüyorum. Evet, Barış Esen ve Mustafa Yılmaz belli bir düzeye gelmiş olsalar da benim çok yetenekli gördüğüm örneğin Mert Erdoğdu, Umut Atakişi, hatta Kıvanç Haznedaroğlu kendilerinden beklenen sıçramaları yapamadılar. Bu atağı

FA Fatma YILMAZ fatmayilmazfyf@gmail.com

yapamamalarının elbette nedenleri vardır, bunları ben bilemem ama kızlarımız gerçekten son derece başarılı.

Sonsuz olanaklar sunulduğundan söz ediyorsunuz. Peki, dünya satrancıyla Türk satrancını, üst düzeyli oyuncularımızla dünya satrancının önde gelen oyuncularını kıyasladığımızda arada hala 200-250 Eloluk bir puan farkı olduğunu görüyoruz. Bununla ilgili yorumunuz nedir?

Bu durum biraz farklı elbette. 2500-2600 Elo çok ciddi bir reyting. Bu düzeye gelen oyuncuların bu puanı koruyabilmeleri çok zor. Pek çok ülke bize göre bu konuda daha şanslı. Çünkü kendi ülkelerinde çok yüksek Elolu oyuncular var ve o oyuncularla kapalı turnuvalar yapabiliyorlar. Bu da reytinglerini yükseltmelerini sağlıyor. Kendi ülkenizde kapalı turnuva düzenleyemiyorsanız, diğer ülkelerdeki kapalı turnuvalara davet edilmeyi bekleyeceksiniz, bu da her zaman mümkün değil hatta çok zor. Açık turnuvalarda da 2500-2600 Elo gücüne sahip bir oyuncunun reytingini yükseltmesi neredeyse imkansız. Tam tersine kendinizden düşük seviyedeki bir oyuncuya kaybettiğiniz ya da berabere kaldığınız her oyun, birer birer yükselttiğiniz reytinginizi birden düşürebiliyor.

Oyuncularımızın reytingini hızla yükseltmek istiyorsak senede üç dört tane kapalı turnuva düzenlemeliyiz. Bir ara düzenlenen Angora serisi norm turnuvaları vardı. Onlar da reytingin yükseltilmesinde etkili olabilir ama reytingi yükseltmek için mutlaka kapalı turnuvalara ihtiyaç var, bunun başka türlü olması da mümkün değil.

Kendi döneminizle günümüzü oyuncu, antrenör, hakem, organizasyonlar açısından karşılaştırır mısınız?

Benim dönemim her anlamda yokluk dönemiydi. Hoca yok, para yok, izin yok, turnuva yok... Bizler ne yaptıysak kendi çabamızla yaptık. Turnuva için, özel izinle senede bir kez yurt dışına çıkabiliyorduk. Hatta hazırda pasaportu olanların yarışmalara katıldığı dönemleri bile gördük.

Günümüzde ise oyuncularımız belki de %90 ülkede olmayan olanaklara sahipler. Okul Şampiyonaları, Avrupa Şampiyonaları, Dünya Şampiyonaları, Çocuk Olimpiyatları kısacası uluslararası bütün turnuvalara katılıyorlar. Uluslararası her düzeydeki yarışmaya başlarındaki üst düzey hocalarıyla gidiyorlar. Üstelik bütün bu koşulları da TSF onlara sağlıyor. Geriye sadece çalışmak kalıyor. Çalıştıklarında da başarı doğal olarak gelecektir. Daha önce de söylediğim gibi eğer başarılı olamıyorlarsa yeterince çalışmıyorlar demektir.

Olanaklar sağlanıyor, sporcularımız da başarılı oluyor ama başarıyı sadece madalyayla, kupayla ölçmek doğru mu? Kısacası madalya almayanlara da satranç bir şeyler kazandırmıyor mu?

Elbette kazandırıyor. Benim üç yaşında bir oğlum var, ona satranç öğretmek istiyorum, ama turnuva oyuncusu olsun diye satrancı öğretmek istemiyorum. Her şeyden önce analitik düşünceyi öğrenmesi için satrancı öğretmek istiyorum. Attığı her adımı hesaplasın, o adımların sonrasında neler olabileceğini düşünsün istiyorum.

İnsanlar %80 duygularıyla hareket ederlermiş, duygularıyla hareket eden insan hata yapar. Satranç oynayan, analitik düşünceye sahip insanlarda düşünceyle hareket etme ve buna bağlı olarak da yaşamda başarılı olma oranı daha yüksektir. İkinci olarak satranççı mücadele etmeyi öğrenir. Mücadeleyi öğrenen insan kolay kolay pes etmez. Satranççı zorluklar karşısında kaçmaz, sorunları çözmeye çalışır. Üçüncü olarak da satranç sabretmeyi, bir işe yoğunlaşmayı öğretiyor. Bir masanın başında bir konumu saatlerce incelemek sabırlı olmayı gerektirir. Sabır da odaklanmayı geliştirir. Odaklanan insanın hata yapma riski genele göre çok daha azdır. Kısacası benim oğlum yukarıdaki nedenlerden dolayı satranç öğrenmeli, sonrasında ister madalya alsın ister almasın hiç de önemli değil.

Ben bütün velilere, antrenörlere, sporculara satranç konusunda yukarıda saydıklarımı öneriyorum. Veliler veya satranç hocaları, satrancı çocuklara madalya kazansın diye öğretmesinler. Çocuklara satrancı, satrançtan zevk almaları, analitik düşüncelerini geliştirmeleri için öğretsinler. Yaşamda amaç mutlu olmaktır, çocuklar satranç aracılığıyla mutlu olmayı öğrensin. Bu arada satrancın sosyal açıdan önemini de vurgulamak istiyorum. Hem kendi yaş gruplarıyla hem de farklı yaştaki insanlarla iletişim kurmayı da çocuklarımıza öğretmeliyiz. Veliler bu alanlarda da çocuklarını desteklesinler, onları sanatsal ve sportif etkinliklere de yönlendirsinler. Kısacası satranç gibi başka hobilerle de çocuklarının kişisel gelişimlerini desteklesinler.

Aile desteği demişken burada ben kendimden de söz edeyim. Ben, satranç konusunda aile desteği görmedim, bu anlamda gerçekten şanssızdım. Türkiye şampiyonu olduğumda bile önemsemediler. Manevi destek üst düzey bir oyuncu için çok önemlidir, örneğin Kasparov oynadığı turnuvaların pek çoğuna annesiyle gitmiştir.

Vurgulamak istediğim bir diğer nokta ise toplum olarak olumsuzlukları hemen dile getiren hatta abartarak dile getiren, olumlulukları bir türlü dile getirmeyen bir toplum oluşumuzdur. Düşünün çocuk uğraşıyor uğraşıyor küçücük bir beğeni sözü duymuyor. Oysa, küçücük övgüler bile çocuğun gelişiminde çok önemli, veliler, eğitmenler bunu bilsinler ve her fırsatta çocuklarını yüreklendirsinler ve onları takdir etsinler. Unutmayalım, çocuklar ilgi alanlarının desteklenmesiyle ve sevgiyle büyüyorlar.

Küçücük bir çocukken tanıştığınız, bugün her çocuğun bilmesi gerektiğine inandığınız ve o doğrultuda öneriler sunduğunuz satranç,

Sinem, Can ve Berk Arduman

hayatınızda hala ne kadar yer tutuyor?

Satranç benim hayatımda hep vardı, bundan sonra da belli düzeyde hep olacak gibi gözüküyor. Satranca başladığım günden bu güne satrançtan tamamen uzak kaldığım bir dönem olmadı. Satrancı zevk aracı olarak görüyorum. Bu nedenle de satrançla hep ilgilendim ve uygun olduğum, her dönemde de satranç oynadım. Hak kazanıp Türkiye Şampiyonalarına, Olimpiyatlara gitmediğim dönemler oldu. Bunun nedeni de belli bir başarıya ulaştıktan sonra insanların sizden beklentileri oluyor: Aynı başarıyı devam ettirmek, zirvede kalmak gibi! Bu beklentiler de üzerinizde baskı oluşturuyor. Bu stresle başa çıkmak kolay değil. Onun için de satranç artık benim açımdan sadece bir hobi. Yılda bir kez Lig'e gidiyor, arkadaşlarımı görüyor, satrancımı oynuyorum, bazen de yurtdışındaki açık turnuvalara katılıyorum. Bu da benim açımdan zaten yeterli.

Oyunculuk olarak olmasa da satrançla bir bağınız daha var: Çevirileriniz...

Evet, Kotov'un, "Büyükusta Gibi Düşün" ve "Büyükusta Gibi Oyna" adlı kitaplarını sevgili arkadaşım Can Yurtseven'in de yardımlarıyla tercüme ettim."Büyükusta Gibi Düşün" seneler önce İngiltere'den aldığım bir kitap. Satır satır okumuştum ve benim üzerimde gerçekten büyük etkisi olmuştu. İşte bu etki beni kitabı çeviriye yöneltti. O dönemde bilgisayar yok, el yazımla küçük küçük notlar almıştım ama bu yaklaşık yirmi yıl önceydi. Yirmi yıl sonra ben şu kitabın çevirisini tamamlayayım dediğimde notlarıma yöneldim. Bu kez de karşıma ilginç bir şey çıktı. Yıllar önce yaptığım çevirilerin dili eskimiş, ilk notlarımda neredeyse Türkçe sözcük yok, hepsi Arapça. Onun için kitabın çevirisini sil baştan yaptım, küçük bir bölümün çevirisini de Can Yurtseven üstlendi ve çeviri, ilk notları alışımdan yirmi iki yıl sonra tamamlanmış oldu.

İlk çevirimden sonra da bu kitabın devamı olan "Büyükusta Gibi Oyna"yı çevirdim. Bu kitapta Büyükusta Gibi Düşün'den farklı olarak Kotov'un eksik bıraktığı oyunların tümünü özellikle verdim. Ayrıca kendimden de birçok not ilave ettim ve ilk kitapta yaptığım bazı hataları da bu kitapta tekrarlamadım. Kısacası bu çalışmamdan çok memnunum, onun için "Büyükusta Gibi Oyna" tam arzu ettiğim gibi bir çeviri oldu diyebilirim. Bu günlerde de "Büyükusta Gibi Düşün" adlı kitabın yeniden revize edilmiş ve baştan aşağı yenilenmiş çevirisini bitirmek üzereyim.

Bu kitapların üçüncüsü de var: "Büyükusta Gibi Çalış"

Doğru, ama artık günümüzdeki çalışma biçimi Kotov'un bu kitabı yazmış olduğu döneme göre çok farklılık gösterdiği için, Büyükusta Gibi Çalış" adlı kitabı çevirmeyi düşünmedim.

Gelelim satranç dışı ilgi alanlarınıza...

Yelkeni çok severim. Tenis oynamayı, futbolu, sinemaya, tiyatroya, konsere gitmeyi çok severim. Futbol maçlarına gitmeyi severim, Galatasaraylıyım. Kitap ve dergi okumayı da elbette çok seviyorum.

Son okuduğunuz kitap?

John Verdon'un "Gözlerini Sımsıkı Kapat" ve "Aklından Bir Sayı Tut" adlı kitaplarını okudum.

Polisiye türünün mükemmel yazarı John Verdon'ın anlatımı da çok sürükleyici. Romanlarında, kahramanının yapmış olduğu analizleri de büyük bir keyifle okuyorum. Son günlerde yeni bir kitabı çıktı: "Şeytanı Uyandırma", şimdi de o var elimde.

Bize ayırdığınız zaman için, Mavikale okuyucuları adına çok teşekkür ediyorum.

Ben de size, birikimlerimi okuyucularınızla paylaşma imkanı verdiğiniz için teşekkür ederim.

Yrd. Doç. Dr. N. Alp ERİLLİ aerilli@hotmail.com

Satranç Olimpiyatları
Milli Takımımızın performansı

En iyi skorumuz 2008 olimpiyatlarında elde ettiğimiz otuz dördüncülüktü, ikinci en iyi skorumuz ise 2004 olimpiyatlarında başladığımız sıranın 19 basamak üzerinde turnuvayı bitirmemizdir.

	Gal.	Ber.	Mağ.	Baş. Sırası	Derece	Top. Takım	Tur Sayısı
2002	5	3	6	76	76	140	14
2004	6	3	5	69	50	129	14
2006	6	2	5	34	38	150	13
2008	5	3	3	50	34	150	11
2010	6	1	4	50	45	149	11

Tablo1

Kendisinden Düşük					Kendisinden Yüksek				
ELO Ort.	YIL	400+	301-400	201-300	101-200	0-100	0-100	101-200	201-300
2501	2010	1 g.	1 g.	1 g.		2 g. 2 m.	1 g. 1 b.	2 m.	
2496	2008			1 g.	3 g.	1 g.	3 b. 1m.	2 m.	
2540	2006		1 g.	1 g.	2 g. 1 b.	1 g. 1b. 1m.	1 g. 3 m.	1 m.	
2365	2004				1 g.	2 g.	3 g. 1 b.	2 b. 4 m.	1 m.
2347	2002				2 g. 1b. 1m.	3 g. 1 b.	1 b. 2 m.	2 m.	1 m.

Tablo2

40. Satranç Olimpiyatları, 27 Ağustos - 13 Eylül 2012 tarihleri arasında ikinci defa olmak üzere İstanbul'da gerçekleşecek. İlk defa 2000 yılında ev sahipliğini yaptığımız olimpiyattan sonra 5 olimpiyat daha gerçekleşti. Bu sayımızda, son 5 olimpiyattaki satranç milli takımımızın performanslarını rakamlarla ortaya koymaya çalıştım. Tablo 1'de takım olarak aldığımız sonuçlar verilmiştir.

Tablo 1'e baktığımızda en iyi skorumuzun 2008 olimpiyatlarında elde edilen otuz dördüncülük olduğunu görmekteyiz. Mağlubiyet yüzdemizin (%27,27) en az olduğu 2008 Olimpiyatında başladığımız sıralamanın 16 basamak üzerinde turnuvayı bitirmişiz. Bunun yanında 2004 Olimpiyatlarında ise başladığımız sıranın 19 basamak üzerinde turnuvayı bitirerek ikinci en iyi skorumuzu elde ettiğimizi söyleyebiliriz.

Tablo 2'de milli takımımızın rakipleri ile aldıkları skorlar Elo aralıklarına göre düzenlenmiş ve özetlenmiştir.

Tablo 2'ye baktığımızda, milli takımımızın kendisinden 200 veya daha fazla Elo düşük takımlarla oynadıkları tüm maçları kazandığını görmekteyiz. Yine milli takımımız, kendisinden 100 veya daha fazla Elo düşük takımlarla

Yrd. Doç. Dr. N. Alp ERİLLİ aerilli@hotmail.com

	2002	2004	2006	2008	2010
2600 +	1 b. 2 m.	1 b. 2 m.	6 b. 5 m.	2 b. 2 m.	3 b. 6 m.
2700 +		1 m.	1 m.	1 m.	1 b 1 m.

Tablo5

2002		Galibiyet	Beraberlik	Mağlubiyet
	GM	---	2	9
	IM	4	1	6
	FM	6	4	1
2004		Galibiyet	Beraberlik	Mağlubiyet
	GM	4	9	7
	IM	5	6	5
	FM	8	4	1
2006		Galibiyet	Beraberlik	Mağlubiyet
	GM	7	12	10
	IM	2	5	2
	FM	4	---	1
2008		Galibiyet	Beraberlik	Mağlubiyet
	GM	6	11	6
	IM	5	1	3
	FM	4	---	---
2010		Galibiyet	Beraberlik	Mağlubiyet
	GM	---	10	9
	IM	6	2	1
	FM	1	2	---

Tablo6

2004 Ulusal Takımımız

oyuncularımızın masa performansları ve kendilerinden yüksek Elo gruplarına göre elde ettikleri sonuçlar verilmiştir.

Oyuncularımızın kendilerinden yüksek Elolu rakipleri ile yaptıkları maçlarda 24 galibiyet (% 20), 42 beraberlik (% 35) ve 54 mağlubiyet (% 45) almışlardır.

Bireysel olarak en yüksek galibiyetimiz 2596 Elolu (2006 Olimpiyatında), en yüksek beraberliğimiz 2728 Elolu (2010 Olimpiyatında) rakiplere karşı alınmıştır.

Tablo 5'te olimpiyatlarda 2600 ve 2700 üzeri süper büyükustalara karşı olan skorlarımız verilmiştir. Son 5 olimpiyatta 2600 ve üzeri Elolu oyunculara karşı galibiyetimiz de ve beraberliğimiz de bulunmaktadır.

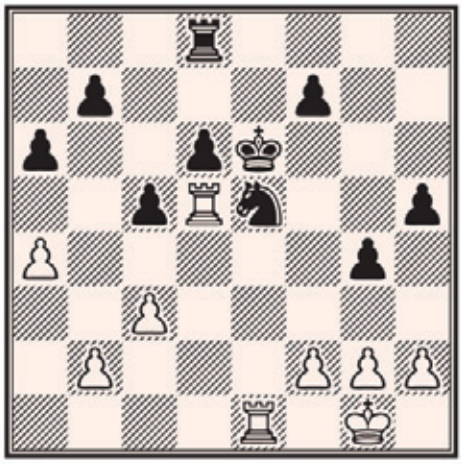
Son olarak Tablo 6.'da oyuncularımızın unvanlı oyunculara karşı elde ettikleri sonuçlar verilmiştir. 2002 ve 2010 Olimpiyatlarında hiç GM galibiyetimiz bulunmazken, 2006 Olimpiyatlarında GM'lere karşı 7 galibiyet elde ederek en iyi sonucumuzu almışız. 2006 Olimpiyatlarında 29 GM ile ve 2004 Olimpiyatlarında ise toplam 49 unvanlı oyuncu ile maç yapmışız.

Bu yazımda son 5 olimpiyata ait milli takımımızın verilerini derlemeye çalıştım. İstatistik tanım olarak; geçmişi ve bugünü sayısal tekniklerle değerlendirerek gelecek hakkında tahmin yapma bilimidir. Yukarıdaki rakamlar ve veriler ile milli takımımızın olimpiyatlardaki geçmişini değerlendirip, 2012 ve sonrasındaki olimpiyatlar ile karşılaştırarak, hedeflerimize ulaşma yolunda yol göstereceğini umut ediyorum.

Kazancı görme ve hesaplama

Bu sayımızda 2012 Türkiye Şampiyonası'ndan seçtiğimiz diyagramlarla çıkıyoruz karşınıza. Bakalım siz de kazancı görebilecek misiniz?

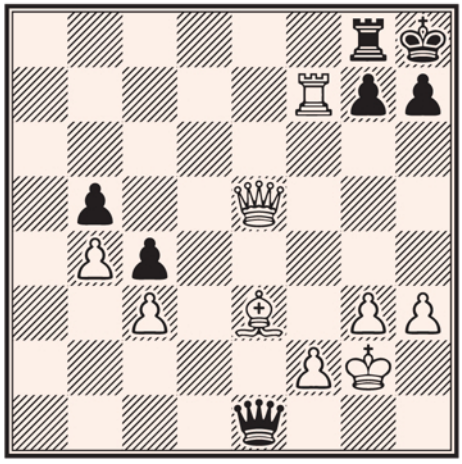
1 Melih Okuş - Lokman Arı
Antalya, 2012

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♖e×e5+! 1–0 [1...d×e5 2.♖×d8+–; 1...♔d7 2.♖×h5+–]

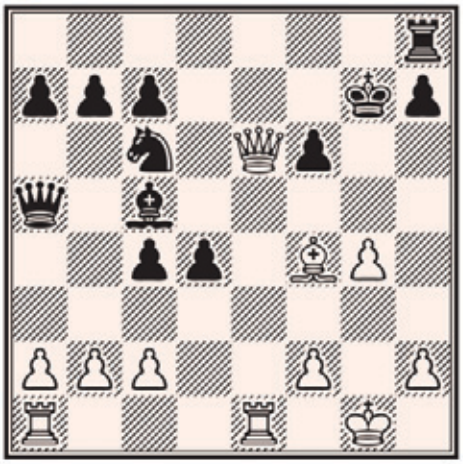
2 Erdi Deviren - Onur Şentürk
Antalya, 2012

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♕×g7+! 1–0 [1...♖×g7 2.♖f8+ ♖g8 3.♗d4+ ♕e5 4.♗×e5#]

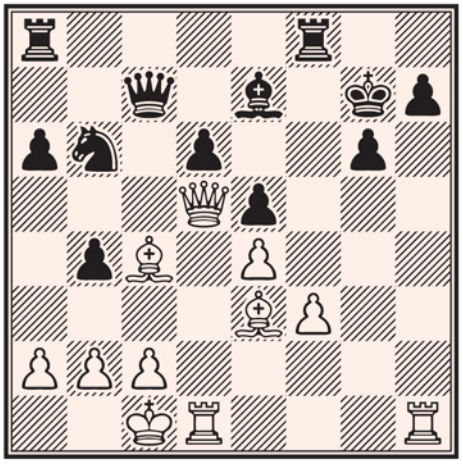
3 Necmettin Korkmaz - Haktan Çinkılıç
Antalya, 2012

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♗h6+! ♔g6 [1...♔×h6 2.♕×f6#] 2.♕f5+ ♔f7 3.♕h5+ 1–0 [3...♔g8 4.♕d5#]

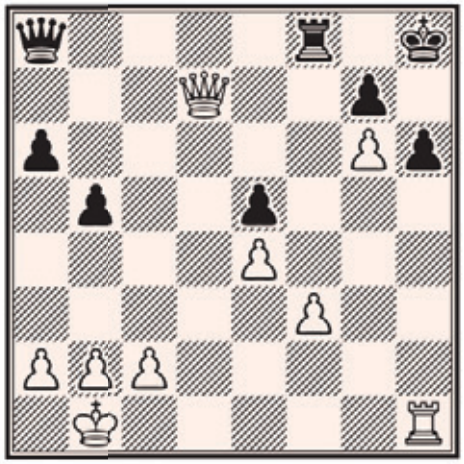
4 Burak Özalp - Mehmet Hakan Yarımağa
Antalya, 2012

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♖×h7+! 1–0 [1...♔×h7 2.♖h1+ ♔g7 3.♗h6+ ♔h8 4.♗×f8+ ♗h4 5.♖×h4+ ♕h7 6.♕g8#]

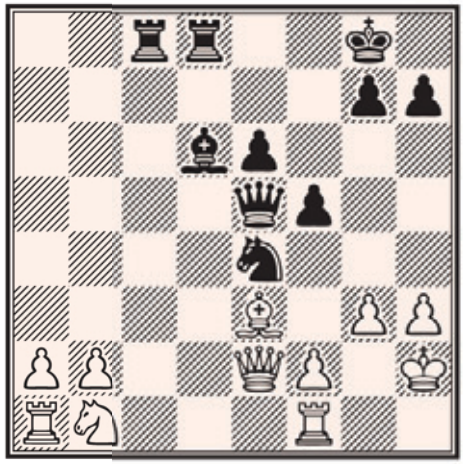
5 Mumammed Kaan Bacak - Sinan Buğdaycı
Antalya, 2012

Beyaz oynar ve kazanır.

Çözüm: 1.♖×h6+! 1–0 [1...g×h6 2.♕h7#; 1...♔g8 2.♕e6+ ♖f7 3.♕×f7#]

6 Orhun Atabey Taslak - Fatih Demirbaş
Antalya, 2012

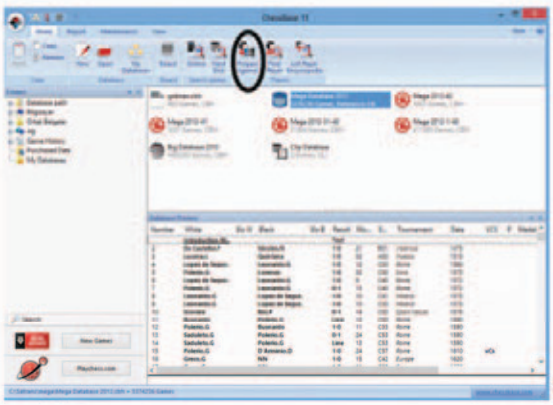

Siyah oynar ve kazanır.

Çözüm: 1...♘e3! 2.f×g3 ♕×g3+ 3.♔h1 ♕×h3+ 4.♔g1 ♕g3+ 5.♔h1 ♖e4 6.♗f4 ♖×f4 7.♖×f4 ♗×f4 8.♕f4 ♕×e6+ ♔h8 0–1

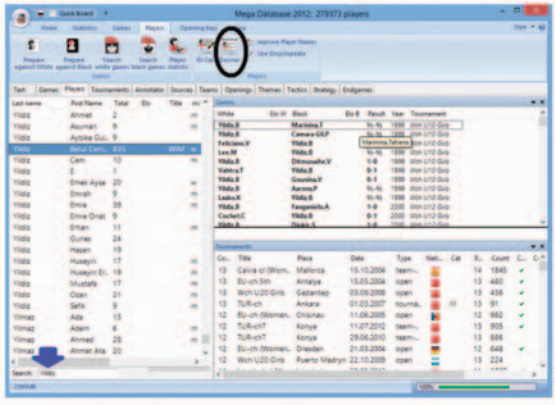
RAKİBE HAZIRLANMA–1
(DOSSIER KULLANIMI)

Turnuva öncesinde ve turnuva sırasında rakibe hazırlanmak, günümüzde başarılı olmanın en önemli faktörlerinden biridir. Maç öncesinde rakibin güçlü ve zayıf yanları incelenmeli, açılış esnasında maksimum avantaj getirecek devamyolları bulunmalı ve bunlara çalışılmalıdır. Chessbase 11, bu kapsamda çok iyi bir özellik geliştirmiştir: Dosya (Dossier) hazırlama.

Şekil 1

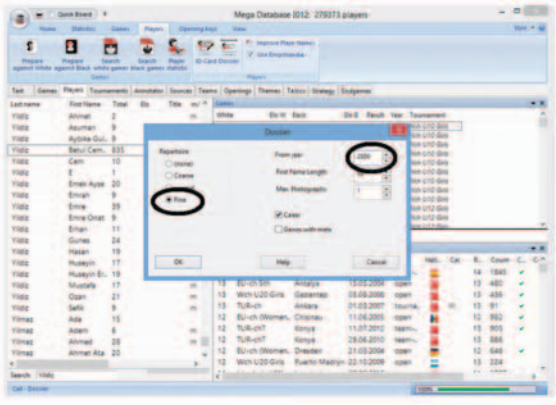
1. "Chessbase 11" açılır ve üst menüdeki "Prepare against" (Şekil-1) düğmesine basılır. Bu düğme bizi "reparatuvar database"imiz olan Megadatabase 2012'nin "player" (Şekil-2) segmesine götürecektir. Burada sol aşağıda okla işaretli yere rakibimizin soyadı yazılarak oyuncu seçilir. Soyadı baş harfi büyük ve içinde Türkçe karakter olmadan yazılmalıdır. Bu çalışmamızda, başarılı kadın milli takım oyuncumuz WGM Betül Cemre Yıldız'ı örnek olarak seçtik.

Şekil2

2. Şimdi üst menüdeki "Dossier" (Şekil-2) seçeneğine tıklıyoruz.

3. Ekranımıza "Dossier" penceresi açıldı. Bu pencere; rakibin oyunlarından oluşan bir dosya hazırlarken bazı kurallar koymamızı sağlar. Mesela 1000'in üstünde maçı olan oyuncuların tüm maçlarının incelenmesi bizi yanıltabilir. Göreceli olarak zayıf olduğu, kariyerinin başlangıcında seçtiği açılışlar ve oyunlar, rakibi değerlendirmemizde bizi yanlış sonuçlara götürebilir. Örneğin milli oyuncumuzun maçlarının tamamını ele alarak inceleme yaparsak, zaman zaman beyaz ile "1.d4" açtığını görürüz. Gerçekte 2005 yılından itibaren hiç "1.d4" ile oyuna başlamamıştır. Bu nedenle genelde son beş yılın maçlarına bakmak daha iyi analiz etmemizi sağlayacaktır. Bu kapsamda, "dossier" penceresinin sağ üst köşesindeki "from year" seçeneğinin karşısındaki alana "2006" yazarak seçilen oyunları sınırlandırabiliriz. (Şekil-3) Ayrıca ekrandaki "reportiere" bölümünde "Fine" seçeneğinin işaretlenmesi rakibimizin oynadığı oyunlardan oluşan dosyanın daha detaylı oluşmasını sağlayacaktır. Kuralları koyduktan sonra "ok" tuşuna basarız.

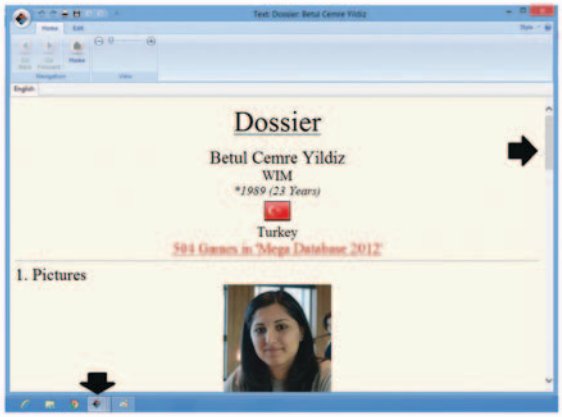
Şekil 3

4. Program bir süre çalıştıktan sonra toplam üç dosya hazırlar (Şekil-4):

a. "Dossier" Kariyer sayfası (ana ekrana otomatik olarak açılır)

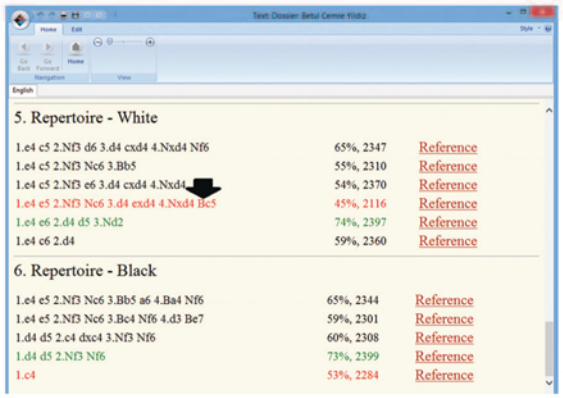
b. "White: Yildiz,B" (beyazlarla)

c. "black: Yildiz,B" siyahlarla. (Son iki dosya aşağıda okla işaretli chessbase simgesine basılarak görünür)(Şekil-4)

Şekil 4

5. Öncelikle "Dossier" ana dosyası incelenir ve rakibin açılış repertuvarı öğrenilir. "Dossier" sayfasını sağda okla işaretli kaydırma çubuğu aracılığıyla kaydırdığımızda (Şekil-4), rakibin beyaz ve siyahlarla oynadığı ana açılışlar ve başarı yüzdeleri görünür. (Şekil-5)

Şekil 5

6. Milli oyuncumuz tam anlamıyla bir "e4" oyuncusu ve beyazlarla başarılı bir performans göstermiş. Bununla birlikte "Reportiere-White" bölümünde okla gösterdiğimiz ve programın otomatik olarak kırmızı renkle gösterdiği varyantta kendisinden beklenmeyen bir zayıflık göstermiş. Siyahlarla ise "e4" açılışlarına "e5" oynayarak "İspanyol Açılışı", "İtalyan Açılışı" gibi açık sistemler, "d4" açılışlarına ise "Kabul Edilen Vezir Gambiti" açılışını oynama eğiliminde. Anlaşıldığı gibi bu sayfa bize sadece genel fikir vermektedir. İlgilendiğimiz açılışlarla ilgili maçlara sağ tarafta yazılı olan "Reference" simgesine tıklayarak ulaşabiliriz.

7. Şimdi ise daha detaylı olarak hazırlanacağız. Öncelikle rakibimizle hangi renk oynadığımıza göre hazırlanmış diğer dosyalara bakmalıyız. Örnek olarak "beyaz" oynadığımızı düşünelim ve "chessbase" simgesini (Şekil-4) tıklayarak "black: Yildiz, B" dosyasını (Şekil-6) açalım.

Şekil 6

8. Açılan bu pencere (Şekil-6), milli oyuncumuzun siyah olarak 2006'dan itibaren oynadığı tüm maçların birleştirilmesi ile oluşmuş bir dosyadır. Kendi oynamayı düşündüğümüz hamleleri tıklayarak, milli oyuncumuzun buna verdiği cevapları inceleyelim. "1.d4" oynamayı planladığımızı düşünürsek, "Kabul Edilen Vezir Gambiti" açılışı ile karşılaşma ihtimalimiz çok yüksektir. Maçlar incelendiğinde anlaşılacağı gibi özellikle "1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.e4" hamlelerinden sonra beyazlar, milli takım oyuncumuza "%84" gibi çok yüksek oranda bir başarı göstermişlerdir. Şüphesiz bu, bizim de aynı başarıyı gösterebileceğimiz anlamına gelmez. Bununla birlikte, bu açılışa çalışarak başarı şansımızı arttırabiliriz.

Son olarak, rakiplerimizin de bize hazırlanacağını ve onların da bize sürpriz hazırlayabileceğini unutmamalıyız. Oyun sırasında rakibimiz başka bir açılış oynayabilir. Bu durumlarda her zaman moralimizi yüksek tutmalı ve kendimizi yeni şartlara hazırlamalıyız. Bu çalışma, istediğimiz, hazırlandığımız açılış oynanmasa bile rakibin sistematik olarak incelenmesinde en önemli yardımcılarımızdan biridir.

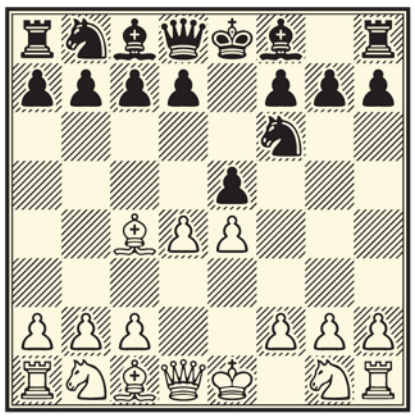
1.e4 e5 2.♗c4 ♘f6 3.d4

Urusov Gambit

Urusov tarafından yaygınlaştırılan, simultanede E. Lasker'e karşı kazandırdığı gibi, savunma ustası Karpov'u bile çaresiz bırakan Urusov Gambit neden size de kazanç sağlamasın?

19. yüzyılda, Rus aristokratlarından Urusov tarafından yaygınlaştırılan bu açılış yaratıcısının ismini alarak literatüre girmiştir. İlk olarak 1861 yılında Kolisch-Paulsen maçında oynanmıştır. Varyant, 1891 yılında Berlin'de dünya şampiyonlarından E. Lasker'e karşı simultane gösteri sırasında Keidanski'nin oynayıp kazanmasıyla dikkatleri üzerine çekmiştir.

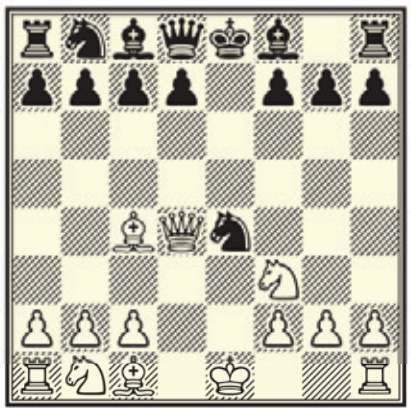
1.e4 e5 2.♗c4 ♘f6 3.d4

Beyazın 2. hamlede **♗c4** oynaması birçok açılış sistemini Siyahın tercih etmesini engelliyor.

1.e4 e5 2.♗c4 ♘f6 3.d4 e×d4 4.♘f3 ♘×e4 5.♕×d4 Bu konumda Beyaz piyon eksik, ancak ciddi bir baskı ve alan avantajına sahip olan taraf.

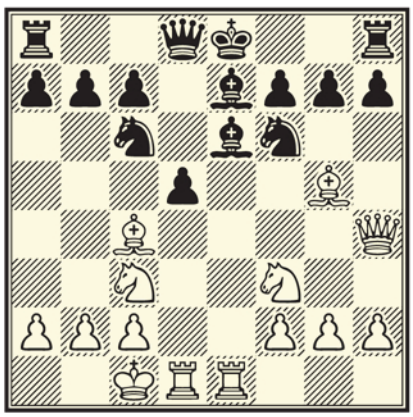
Sırada ilk partimiz var. İki Rus oyuncunun nefes kesen mücadelesi, kaleler havada uçuşurken, mat da gecikmiyor.

Tereshchenko, Nikolay Semenovich - Rotlewi, Georg A [C24]

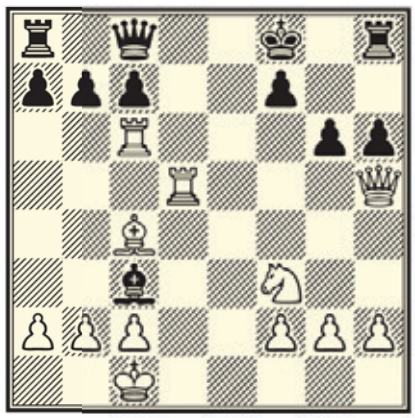
All Russian St Petersburg, 1909

1.e4 e5 2.♗c4 ♘f6 3.d4 e×d4 4.♘f3 ♘×e4 5.♕×d4 ♘f6 6.♘c3 ♘c6 7.♕h4 ♗e7 8.♗g5 d5 9.0–0–0 ♗e6 10.♖he1

Birçok partide bu konuma ulaşılıyor. İnceleceğimiz partiler arasında Dünya Şampiyonlarından Karpov'un da siyahlarla maçı var. Aynı konumu tekrar görme fırsatımız olacak. Beyaz piyon eksikliğini hissetmiyor bile, kolay değil henüz 10. hamlede gelişim tamamlanmış, kaleler merkez dikeylerde ve hafif taşlar oldukça etkin kareleri denetliyor.

10.... h6 11.♗×f6 ♗×f6 12.♕h5 ♗×c3? (12. ..♔f8 !) 13.♖×e6+ ♔f8 14.♖×d5 ♕c8 15.♖×c6

15...g6 16.♖×g6 f×g6 Beyaz kale çılgın kale oldu. **17.♕×g6 ♕e8 18.♖f5+ ♔e7 19.♕e6+ ♔d8 20.♖d5+ 1–0**

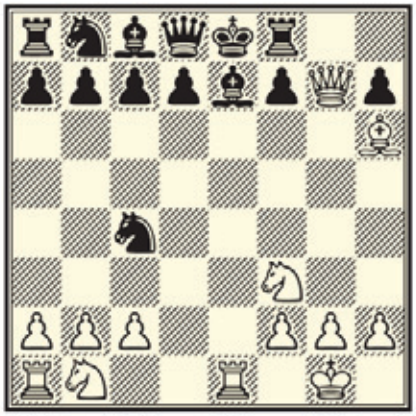
Şimdi ise kısa ve sevimli bir partimiz var. 1996 yılında Polzin, Rainer 2405 Elo kuvvetine sahip, Siyahların Elo puanı 2175. Bu düzeydeki oyuncular arasında dokuz hamlede maç kazanmak, mata çare bulamamak çok sık karşımıza çıkmaz. Mini minicik partimizi

yorumsuz veriyorum.

Polzin, Rainer - Fritzsche, Helmut [C24]

Berlin, 1996

1.e4 e5 2.♗c4 ♘f6 3.d4 e×d4 4.♘f3 ♘×e4 5.♕×d4 ♘d6 6.0–0 ♘×c4 7.♖e1+ ♗e7 8.♕×g7 ♖f8 9.♗h6 1–0

Sıradaki partimizde, kadın satrancı denince ilk akla gelen isimlerden GM Almira Skripchenko siyahlarla İsrailli GM Avrukh'a karşı mücadele ediyor. Beyazın taş fedasını kabul eden Almira biraz daha iyiyken, kritik konumlarda şüpheli hamleler yaparak Beyaza mat atağı şansı vermiştir.

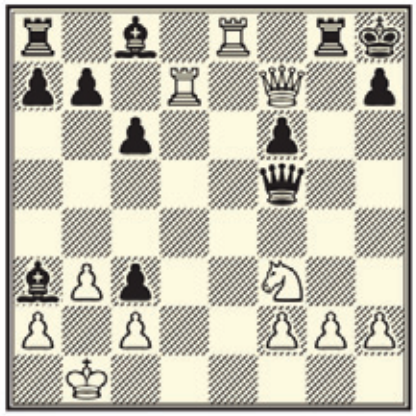
Avrukh, Boris - Skripchenko, Almira [C24]

Linares, 2001

1.e4 e5 2.♗c4 ♘f6 3.d4 e×d4 4.♘f3 ♘×e4 5.♕×d4 ♘f6 6.♘c3 c6 7.♗g5 d5 8.0–0–0 ♗e7

9.♕h4 ♘bd7 10.♖he1?! d×c4 11.♗×f6 g×f6 12.♘e4 0–0 13.♘g3 ♔h8? (13.. ♖e8! sonrasında **♗f8** hamlesi ile g7 karesi savunulabilirdi. Bir diğer önemli nokta ise Beyazın e dikeyindeki kalesinin etkisi azalacaktı. Çünkü her taş değişimi Almira için artı bir puan.)

14.♘f5 ♗c5 15.♕h5 c3 16.♖e4 ♕b6 17.b3 ♖g8 18.♕×f7 ♕a5 19.♖×d7! ♗a3+ 20.♔b1 ♕×f5 21.♖e8! 1–0

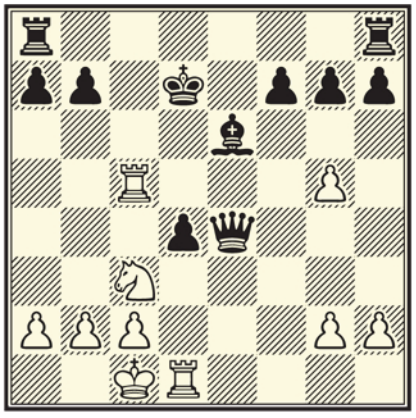

Urusov Gambit açılışına son örneğimiz, satrançta savunma dendiğinde ilk akla gelen isimlerden GM Anatoly Karpov'dan. Beyazın atağı o kadar güçlü ki, GM Karpov'un bile yapabileceği pek bir şey yok.

Timoscenko, Gennadij - Karpov, Anatoly [C24]

Moskova, 1987

1.e4 e5 2.♗c4 ♘f6 3.d4 e×d4 4.♘f3 ♘×e4 5.♕×d4 ♘f6 6.♗g5 c6 7.♘c3 d5 8.0–0–0 ♗e7

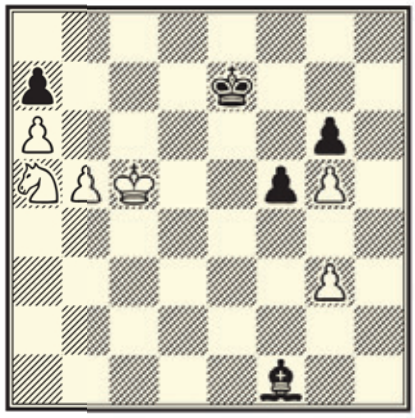

9.♖he1 ♗e6 10.♕h4 ♘bd7 11.♗d3 c5 12.♘e5 ♘×e5 13.♖×e5 d4 14.f4 ♘d7 15.♗b5 ♗×g5 16.f×g5 ♕c7 17.♗×d7+ ♔×d7 18.♕e4 ♕c6? GM Karpov'un büyük hatası, rakibine büyük taktik fırsatlar verdi. 18...**♖ac8** eşite yakın bir durum olurdu. **19.♖×c5 ♕×e4**

GM Karpov feda edilen kaleyi alırsa Beyaz çok üstün olurdu. [19...♕×c5 20.♕×b7+ ♔e8 21.♕×a8+ ♕c8 22.♕×c8+ ♗×c8 23.♖×d4]

Beyaz oynanan varyantta da üstün konumda. Artık piyon fazla olan taraf, gerçi duble piyonu var. Kazanca damga vuran stratejik plan "Beyazın vezir kanadındaki piyon üstünlüğü". Her değişim Beyazın işine yarayacak.

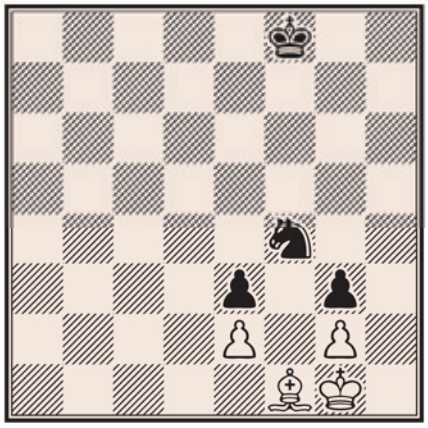
20.♘×e4 ♖hc8 21.♖×d4+ ♔e7 22.a4 b6 23.♖×c8 ♖×c8 24.♔d2 ♗f5 25.c4 ♖c6 26.♘g3 ♗e6 27.♔c3 ♖c5 28.h4 h6 29.b4 ♖c8 30.♘e4 f5 31.♘f2 h×g5 32.h×g5 ♖h8 33.♘h3 ♗d7 34.b5 ♖h5 35.♔b4 ♖h8 36.a5 ♗e6 37.a6 ♗f7 38.♔c3 g6 39.♔b4 ♖c8 40.♘f4 ♖c5 41.♘d3 ♖c8 42.c5 b×c5+ 43.♘×c5 ♗e8 44.♖d1 ♖c7 45.g3 ♖c8 46.♖e1+ ♔d8 47.♘b7+ ♔d7 48.♖e3 ♗f7 49.♖d3+ ♔e7 50.♖c3 ♖×c3 51.♔×c3 ♗d5 52.♔d4 ♗g2 53.♔c5 ♗f1 54.♘a5 1–0 Beyazın **55.♘c6** hamlesine çare yok.

WIM Nilüfer ÇINAR ÇORLULU nilufercinar@gmail.com

At mı, Fil mi?
Sakla Filini Gelir Zamanı

Satranca yeni başlayanlar "At mı, Fil mi?" sorusuna daha çok at cevabını verirler. Oysa bu soruya en keskin cevabı Garry Kasparov *"Hatta en kötü fil bile en iyi attan iyidir."* diyerek vermiştir.

Satranca yeni başlayanlar "At mı, Fil mi?" sorusuna daha çok at cevabını verirler. Atın hareketi çocuklar ve öğretmenleri için aşılması gereken ilk engel de diyebiliriz. At ve Fil değer bakımından birbirine yakın (puan olarak aynı) sayılsa da, kişi satrançta ilerledikçe fillerin kıymetini de fark etmeye başlar. Biz de bu yazımızda Fillerin değerinin anlaşılması için Fillerin maceralarını inceleyeceğiz. İlk Dünya Satranç Şampiyonu Wilhelm Steinitz konumsal oyun ilkelerini sınıflandırırken, fil çiftinin konumsal üstünlüğünü açıkça ifade etmiştir. Ancak iki at üstünlüğü bir avantaj olarak kabul edilmemektedir.

Fillerin Maceralarını:

Tek Fil Fedası (h7-h2), (f7-f2)

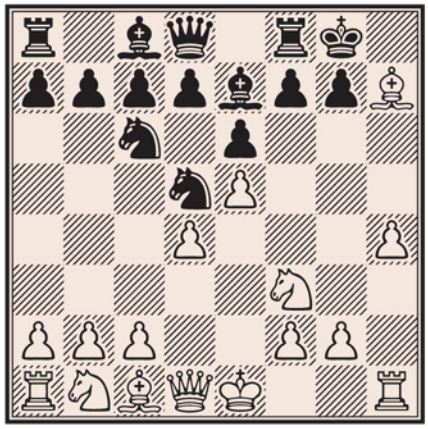
Çift Fil Fedası (h7-g7), (h2-g2)

Oyun Sonunda Fil Çifti Üstünlüğü

Filin Ata Üstün Olduğu Konumlar, başlıklarıyla inceleyeceğiz.

Literatüre "Yunan Hediyesi" olarak geçen (Greek Gift Sacrifice) h7 veya h2 karesine yapılan fil fedalarına günümüzde de sıkça rastlanmaktadır. İlk kez 1619 Gioacchino Greco'nun kitabında bahsettiği bu feda, yüzyıllar sonra belli bir sistematiğe E. Voellmy tarafından bağlandı. Greco'nun kitabından alınan örnek parti ise aşağıda verilmiştir:

1.e4 e6 2.d4 ♘f6 3.♗d3 ♘c6 4.♘f3 ♗e7 5.h4 0–0 6.e5 ♘d5 7.♗×h7+ Diyagram

7...♔×h7 8.♘g5+ ♔g8 [8...♗×g5 9.h×g5+ ♔g6 10.♕h5+ ♔f5 11.♕h3+ ♔g6 12.♕h7#;] [8...♔h6 9.♘×e6+ ♔h7 10.♘×d8; 8...♔g6 9.h5+]

9.♕h5 ♖e8 10.♕h7+ ♔f8 11.♕h8#

Bu tip fedaları daha çok Beyazların yapabildiği de bir gerçek olup, özellikle Fransız Savunmasında f6 karesindeki at uzaklaşmak zorunda kaldığında her iki taraf **♗×h7** fedasını düşünmelidir. Feda kabul edildikten sonra **♘g5+** hamlesi de tipik olup **♔g8** veya **♔g6, ♔h6** hamlelerinin her biri analiz edilmelidir. İnceleyeceğimiz partilerin hamlelerinin tamamını vermemin sebebi, okuyucunun **♗×h7** fedalarının hangi konumlardan geldiğini bilmesinde faydalı olacağı düşüncesidir.

1.Tek Fil Fedası (h7-h2), (f7-f2)

Jan Hein Donner - Lajos Portisch [E41]

Wijk aan Zee, 1968

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4 4.e3 c5 5.♗d3 0–0 6.♘f3 b6 7.d5 ♗b7 8.e4 b5 9.e5 b×c4 10.♗b1 ♘×d5 Diyagram

Diyagram kutsal konumumuzda! Siyah at f6 karesinden uzaklaştırılmış, beyaz filin h7 karesindeki fedası sonrası at g5 karesinden şah çekecek ve beyaz vezir de şahkanadına hızlıca aktarılacaktır.

11.♗×h7!+ Beyaz fil alınmadığı zaman da, Beyazın atağı güçlüdür.

[11...♔h8 12.♘g5 g6 13.♕f3 ♕c7 14.0–0 ♕×e5 15.♕h3 ♔g7 16.♘×e6+ f×e6 17.♕h6+ Beyazlar iyidir.] **Diyagram**

11...♔×h7 12.♘g5+ ♔g8 13.♕h5 ♕×g5 Siyah vezirinden vazgeçmek zorunda, 13...♖e8 hamlesine de beş hamle de mat var.

[13...♖e8 14.♕×f7+ ♔h8 15.♕h5+ ♔g8 16.♕h7+ ♔f8 17.♕h8+ ♔e7 18.♕×g7#]

14.♗×g5 ♘×c3 15.a3 ♘e4+ 16.a×b4 ♘c6 17.♗e3 ♘×b4 18.0–0 ♘c2 19.♖ac1 ♘×e3 20.f×e3♗d5 21.♖f4 f5 22.e×f6 ♖×f6 23.♖cf1 ♖af8 24.♖×f6 ♘×f6 25.♕e5 ♘e4 26.♖×f8+ ♔×f8 27.♕b8+ ♔f7 28.♕×a7 ♗c6 29.h4 ♔g6 30.g4 ♔h6 31.♕b8 ♔h7 32.♕f8 ♘f6 33.g5 ♘e4 34.♕f7 1–0

Sırada Dünya Şampiyonlarından GM Spassky ile efsane Rus oyunculardan GM Geller arasında oynanmış bir parti var. Fischer'e kazançları ile Rus satrancında özel bir yere sahip olan Geller ♗×h7 fedasından kaçamıyor.

Boris Spassky - Efim Geller [C92]

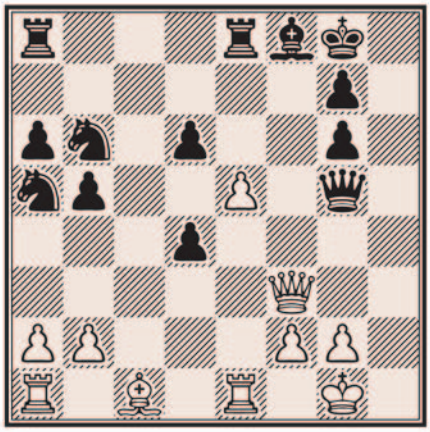
Riga, 1965

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0–0 ♗e7 6.♖e1 b5 7.♗b3 0–0 8.c3 d6 9.h3 ♘d7 10.d4 ♘b6 11.♘bd2 ♗f6 12.♘f1 ♖e8 13.♘1h2 c×d4 14.c×d4 ♘a5 15.♗c2 c5 16.♘g4 ♗×g4 17.h×g4 c×d4 18.g5 ♗e7 19.e5 ♗f8 20.♗×h7+

Klasik konumlardan farklı, Beyazın g5 karesinde kendi piyonu **♘g5+** hamlesine izin vermiyor.

20....♔×h7 21.g6!+ ♔g8 22.♘g5 f×g6 23.♕f3 ♕×g5 Siyahın atı almaktan başka çaresi yok. [23...♕d7 24.e6; 23...♖a7 24.♕h3 ♕×g5 25.♗×g5]

24.♗×g5 d×e5 25.♖ac1 ♖a7 26.♕d3 ♖e6 27.f4 ♘ac4 28.f×e5 ♘×e5 29.♕×d4 ♖d7 30.♕e4 ♗e7 31.♗e3 ♘bc4 32.♖cd1 ♖×d1 33.♖×d1 ♘×b2 34.♕d5 ♔f7 35.♖b1 ♘bc4 36.♗f2 g5 37.♖e1 ♗f6 38.♔h1 ♘b2 39.♖e3 ♘bc4 40.♖e2 ♘d6 41.♗d4 ♘dc4 42.g4 ♔e7 43.♗c5+ ♔f7 44.♕b7+ 1–0

2. Çift Fil Fedası (h7-g7), (h2-g2)

Fil, File Baka Baka Kararır

Tek fil fedası yetmez ikincisi de olsun derseniz, o da mevcut. En uzun süre dünya şampiyonluğu unvanını elinde bulunduran, rekoru kırılacak gibi de durmayan Emanuel Lasker, 1889 yılında, inceleyeceğimiz partide iki fil fedasıyla maçı kazanmıştır.

İki fil fedası 1884 yılında Liverpol'da Amos Burn - John Owen partisinde de oynanmış olup ancak ikinci fil alınamamıştır. Oven'in kalesi f6 karesinde olsaydı,

Lasker'in kazandığı gibi kazanabilirdi.

Amos Burn - John Owen

Liverpool, 1884

1.♘f3 e6 2.d4 b6 3.e3 ♗b7 4.b3 ♘f6 5.♗b2 d5 6.♘bd2 ♗d6 7.♗d3 0–0 8.c4 ♘bd7 9.♖c1 ♕e7 10.0–0 ♘e4 11.♕c2 f5 12.♘e5 ♘×d2 13.♕×d2 ♖ad8 14.♘×d7 ♖×d7 15.♕c2 d×c4 16.b×c4 ♗×h2+ 17.♔×h2 ♕h4+ 18.♔g1 ♗×g2

19.f3 ♗×f1 20.♗×f1 ♖f6 21.♗g2 ♖h6 22.d5

e×d5 23.♕×f5 ♕e7 24.♗d4 c5 25.♗e5 d×c4 26.♖×c4 ♕d8 27.♖g4 ♖f7 28.♕c2 ♖h5 29.f4 ♔f8 30.♗f1 ♖d7 31.♕c3 g6 32.♗f6 ♕c8 33.♗g5 ♖g7 34.♖g2 ♕d7 35.♗c4 b5 36.♕f6+ ♔e8 37.♕e5+ ♔f8 38.♕b8+ ♕e8 39.♕d6+ ♖e7 40.♕f6+ 1–0

Amos bu konumda 19. f3 hamlesini oynayıp veziri savunmaya dahil edip, eşit bir konumda partiyi kazanmıştır. İkinci fil alınsaydı Siyah 6 hamle de mat olurdu:

19.♔×g2 ♕g4+ 20.♔h1 ♕f3+ 21.♔g1 ♖f6 22.♗×f5 e×f5 23.♕e4 ♖g6+ 24.♕g4 ♖×g4+ 25.♔h2 ♕g2#

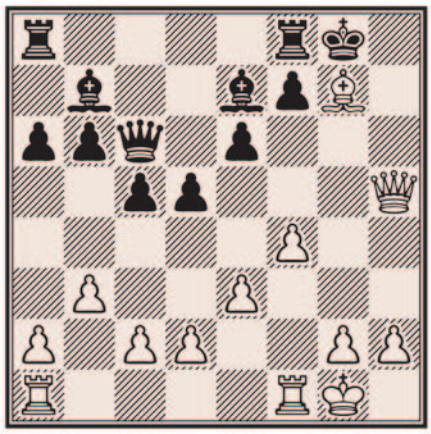
19.f3 ♗×f1 20.♗×f1 ♖f6 21.♗g2 ♖h6 22.d5 e×d5 23.♕×f5 ♕e7 24.♗d4 c5 25.♗e5 d×c4 26.♖×c4 ♕d8 27.♖g4 ♖f7 28.♕c2 ♖h5 29.f4 ♔f8 30.♗f1 ♖d7 31.♕c3 g6 32.♗f6 ♕c8 33.♗g5 ♖g7 34.♖g2 ♕d7 35.♗c4 b5 36.♕f6+ ♔e8 37.♕e5+ ♔f8 38.♕b8+ ♕e8 39.♕d6+ ♖e7 40.♕f6+ 1–0

Tam beş yıl sonra benzer konumda Lasker, satranç ailesine inceleyeceğimiz partiyi armağan etmiştir.

Emanuel Lasker - Johann Hermann Bauer [A03]

Amsterdam, 1889

1.f4 d5 2.e3 ♘f6 3.b3 e6 4.♗b2 ♗e7 5.♗d3 b6 6.♘c3 ♗b7 7.♘f3 ♘bd7 8.0–0 0–0 9.♘e2 c5 10.♘g3 ♕c7 11.♘e5 ♘×e5 12.♗×e5 ♕c6 13.♕e2

a6 14.♘h5 ♘×h5 15.♗×h7+ ♔×h7 16.♕×h5+ ♔g8 17.♗×g7 Diyagram

17....♔×g7 Bu konumda savunma yok!! [17...f6 18.♗h6 ♖f7 19.♕g6+] Beyaz kale kazanıyor.

18.♕g4+ ♔h7 19.♖f3 e5 20.♖h3+ ♕h6 Bir vezir kaybı daha.

21.♖×h6+ ♔×h6 22.♕d7 ♗f6 23.♕×b7 ♔g7 24.♖f1 ♖ab8 25.♕d7 ♖fd8 26.♕g4+ ♔f8 27.f×e5 ♗g7 28.e6 ♖b7 29.♕g6 f6 30.♖×f6+ ♗×f6 31.♕×f6+ ♔e8 32.♕h8+ ♔e7 33.♕g7+ ♔×e6 34.♕×b7 ♖d6 35.♕×a6 d4 36.e×d4 c×d4 37.h4 d3 38.♕×d3 1–0

Şimdi de aynı zamanda ünlü bir piyanist olan Taimanov'un fillerinin dansını izleyeceğiz.

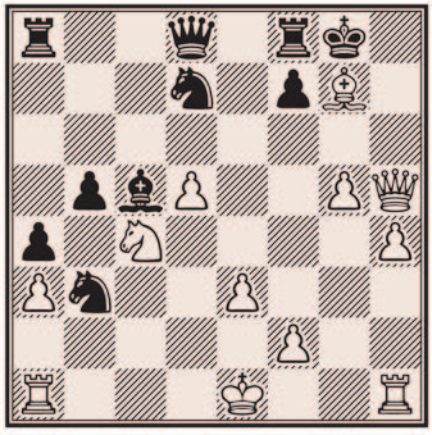
Mark Taimanov - Alexsander A Shashin [A04]

USSR, 1978

1.♘f3 ♘f6 2.b3 d5 3.♗b2 ♗g4 4.e3 e6 5.h3 ♗×f3 6.♕×f3 ♘bd7 7.g4 ♗d6 8.g5 ♘e4

9.h4 0–0 10.d3 ♘ec5 11.♘d2 a5 12.a3 a4 13.b4 ♘a6 14.d4 c6 15.c4 e5 16.c×d5 e×d4

17.♗×d4 c5 18.b×c5 ♘a×c5 19.♘c4 ♘b3 20.♗d3 ♗c5 21.♗c3 b5 22.♗×h7+ ♔×h7 23.♕h5+ ♔g8 24.♗×g7 (25.♕h8+ Mat tehdidinden dolayı Siyah fili almak zorunda.)

24....♔×g7 25.♕h6+ ♔g8 26.g6! ♘f6 27.♖g1! ♕×d5 28.g7 1–0

Dünya Şampiyonlarından GM Karpov'un çift fil fedasına engel olamaması düşündürücü. GM Polgar'ın agresif stili ve varyantları çok iyi hesaplaması da etken tabii ki. Sağlam Petrof Savunmasının seçildiği bu partide, GM Karpov'un 13. ♕d6 ?!N şüpheli yeniliği ve oyun ortasında yapılan 24...♕c5?? hamlesi ağır bir yenilgiye neden olmuştur.

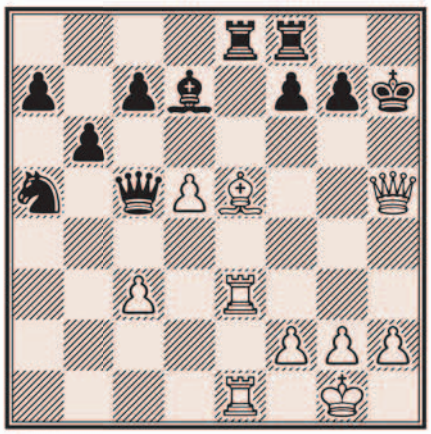
Judit Polgar - Anatoly Karpov [C42]

Essent Hoogeveen, 2003

1.e4 e5 2.♘f3 ♘f6 3.♘×e5 d6 4.♘f3 ♘×e4 5.d4 d5 6.♗d3 ♗e7 7.0–0 ♘c6 8.c4 ♘b4

9.♗e2 0–0 10.a3 ♘c6 11.c×d5 ♕×d5 12.♘c3 ♘×c3 13.b×c3 ♕d6 ?!N (3... ♗f5)

14.♖b1 b6 15.♖e1 ♗e6 16.♗d3 ♖ae8 17.♖b5 ♘a5? 18.♖be5 ♘c6 19.♖5e2 ♗d7 20.d5 ♘a5 21.♘e5 ♗f6 22.♗f4 ♗×e5 23.♗×e5 ♕×a3 24.♖e3 ♕c5?? 25.♗×h7+ ♔×h7 26.♕h5+ 1– 0 Diyagram

Bir sonraki sayımızda:

3.Oyun Sonunda Fil Çifti Üstünlüğü

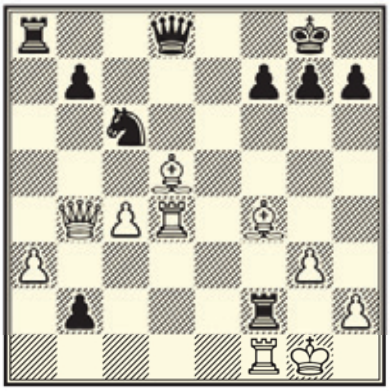
4.Filin Ata Üstün Olduğu Konumlar

konularını incelemek üzere, hoşça kalın.

Bu sayımızın sorularını, Söyleşe Söyleşe köşemizin konuğu IM Can Arduman'ın oyunlarından kendisinin seçkisiyle oluşturduk. Bakalım sizler de usta oyuncumuz gibi kazançları görebilecek misiniz?

Soruları çözmeye çalışırken rakibin şah çekebileceği yerleri, kazançlarını, kısacası en iyi hamlelerini de göz önünde tutmayı unutmayınız.

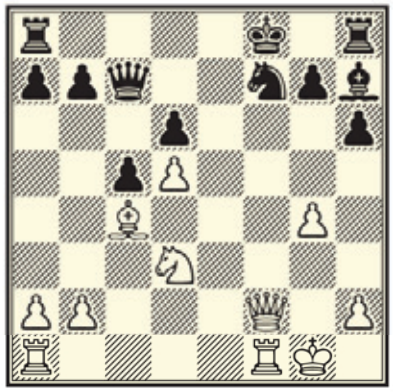
Can Arduman (2358) - Vassily Ivanchuk (2711)
Saraybahçe Blitz - Kocaeli, 2002

1. Beyaz oynar, kazanır.

1.♘×e7+ ♔h8 2.♕×f7+ ♔×e7 3.♖×d8 ♖×d8 4.♗×b4 ♖d4 5.♖h1 ♖×e4 6.♖h2 ♕e5 7.♘e3 ♔e6 8.♗d3 h5 9.♗c5 h4 10.♗c5 h×g3 11.h×g3 ♖g4 12.♖g2 ♔d5 13.♘e3 ♔e4 14.♘f3 ♖g6 15.♖d2 ♖f6+ 16.♔g2 ♖f5 17.♖d4+ ♔h3 18.♖f4 ♖d5 19.♔h3 1–0

Can Arduman (2375) - Carlo Luciani (2225)
6. HIT Open Nova Gorica, 2001

2. Beyaz oynar, kazanır.

1.♘e5! d×e5 2.d6 ♕d7 3.♕×d7+ ♕×d7 4.♖×d7+ ♔×d8 5.♖×g7 1–0

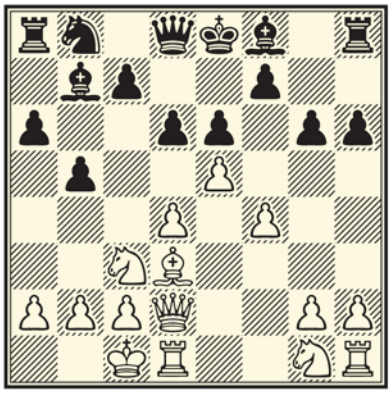
Can Arduman (2405) - Colm Daly (2310)
Pula, 1997

3. Beyaz oynar, kazanır.

1.♗g7 ♕×d1+ 2.♖×d1 ♗×f1+ 3.♖e1 ♗d3+ 4.♔f1 ♘e7 5.♘h7+ ♔h8 6.♗×e5 ♗×e5 7.♖×e7 ♖g7 8.♗×e5+ ♔h7 9.♗f6+ ♔g6 10.♖e5+ ♔g7 11.♘f5+ ♔g8 12.♗e7+ ♖×e7 13.♖×e7 1–0

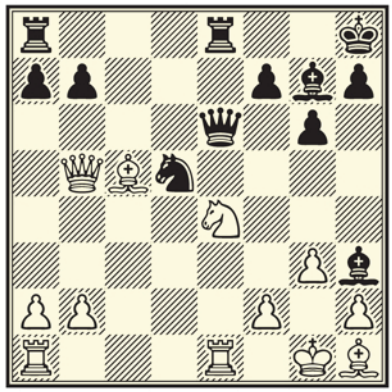
Can Arduman (2317) - Jon Ludvig Hammer (2346)
Sparkssen Chess-Meeting Open A- Dortmund, 2007

4. Beyaz oynar, kazanır.

1.♘×e7+ ♔h8 2.♘f5 ♕×f5 3.♕×f5 ♖×f5 4.♖×f5 ♖×e7 5.♖f1 ♖h7 6.♖h5+ ♔g8 7.♖×h7 ♔×h7 8.♘e4 ♖e8 9.♘f6+ ♔g8 10.♘e4 ♖e8 11.♘f6+ ♔g8 12.♘e4 ♖e8 13.♘f6+ ♔g8 14.♘e4 ♖e8 15.♘f6+ ♔g8 16.♘e4 ♖e8 17.♘f6+ ♔g8 18.♘e4 ♖e8 19.♘f6+ ♔g8 20.♘e4 ♖e8 21.♘f6+ ♔g8 22.♘e4 ♖e8 23.♘f6+ ♔g8 24.♘e4 ♖e8 25.♘f6+ ♔g8 1–0

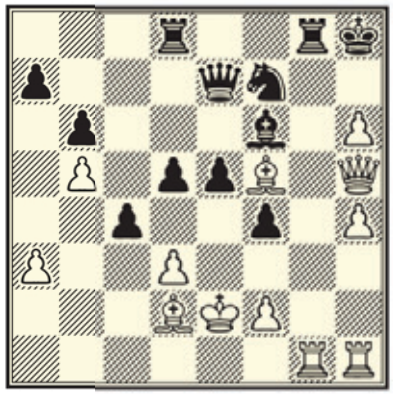
Can Arduman (2361) - Oliver Brendel (2378)
4. IECC- İstanbul, 2003

5. Beyaz oynar, kazanır.

1.♖d1 (Sakin bir hamle ama çok etkili.) h6 2.♕×h7 ♖d8 3.♘f6 ♔f4 4.g×f4 ♖d7 5.♕h3 ♕g4+ 6.♕×g4 ♗×g4 7.♕g3 ♗d8 8.♕×g4 ♗×f7+ ♔g8 9.♖×d7 ♖×d7 10.♘e5 1–0

Can Arduman - Can Yurtseven
Büyüközkaya-6, 1980

6. Beyaz oynar, kazanır.

1.♗g7 ♕×d1+ (1...♖×g7 2.h×g7+ ♔×g7 3.♖e1+ ♔f8 4.♗h6 ♕×c1+ 5.♔f1 ♘e7 6.♗×f8 ♗g7 7.♗×g7 ♖×g7 8.♗×h6+ ♔g7 9.♗f8+ ♔g8 10.♗h6+ ♔g7 11.♗f8+ ♔g8 12.♗h6+ ♔g7 13.♗f8+ ♔g8 1–0) 2.h×g7+ ♔×g7 3.♖e1+ ♔f8 4.♗h6 ♕×c1+ 5.♔f1 ♘e7 6.♗×f8 ♗g7 7.♗×g7+ ♔×g7 8.♗×h6+ ♔g7 9.♗f8+ ♔g8 10.♗h6+ ♔g7 11.♗f8+ ♔g8 12.♗h6+ 1–0

Dr. M. Sabri KOÇAK, FIDE Antrenörü kocaksabri@yahoo.com

Herkes güçlü olduğu kanatta piyon sürmelidir

Şah güvenliği en önde gelir!

Satrançta konumsal üstünlüklerin değerlendirilmesi söz konusu olduğunda şah güvenliği en önce bakılacak yerdir. Eğer taraflardan birinin şahı piyonları tarafından yeterli derecede koruma altına alınmamışsa yani rok yapamamışsa, şahı hücuma açık kalmışsa ya da rok yaptığı kanattaki piyonları eksikse, bozuksa veya şahından uzaktaysa şah güvenliği yerinde değildir. Eğer bu durumun yanına karşı tarafın hücum olanaklarının elverişliliği de eklenirse işte o zaman parlak hamlelerin aranması zamanı gelmiş demektir. Aşağıdaki oyun bu durumu kavramayı kolaylaştıracaktır.

Jens Kristiansen - Vladimir Okhotnik

22. Dünya Emektarlar Şampiyonası, Açık Kategori, Kamena Vourla, Yunanistan (8.tur, 1. masa), 21.11.2012

İskandinav Savunması Açılış kodu: [B01]

1.e4 d5

İskandinav savunması, Siyahın zor devamyollarından kaçınmak ve pek çoğunu elemek için başvurduğu açılışlardan biridir. Merkez piyonlarını çabucak değişip konumu eşitliğe taşımak istenmektedir. Ancak tabii ki bu yolda da sorunlar bitmemektedir. Özellikle merkez piyonunu çabuk değişme isteği Beyaza tempo kazandırabilmekte, Beyaz hamle öne geçebilmektedir.

2.e×d5 ♕×d5

Daha çok kullanılan ve Siyah için daha eşit bir oyun vadeden başka bir devamyolu daha var: 2...♘f6 3.♘f3 ♘×d5 4.d4 e6 5.c4 ♘f6 6.♘c3 ♘c6 7.♗e3 ♗e7 8.h3 0–0 9.♗e2 b6 10.0–0 ♗b7 11.a3±

3.♘c3

İşte İskandinav'ın temposu. Beyazın vezir atı rakip veziri isteyerek oyuna çıktı. Vezir kaçınca Beyaz bir hamle daha yapacak. Bu da tempo kazancı anlamına geliyor.

3...♕a5 4.d4 ♘f6 5.♘f3 ♗f5 6.♗d2 c6

6...♕b6ile Siyahın, vezirini açarak atağa maruz bırakmadan etkili bir kareye çekmesi yerinde olurdu. Bu yolla piyon konumu bozulmadan yoluna devam edebilecekti. 7.♗c4 e6 8.0–0 ♘bd7 9.♕e2 ♗e7 10.a4 a6±; ya da 6...e6 7.♗c4 ♕b6 8.0–0 ♘bd7 9.a4 a5

7.♘e4 (D)

7...♕d8?

Siyahtan ilk hata geldi. Madem piyon konumunun bozulmasını göze almıştı o halde vezirini daha etkili kullanmalıydı: 7...♕b6 8.♘×f6+ g×f6 9.♗c3 e6 10.a3 ♘d7 11.♗d3

♗×d3 12.♕×d3 ♖g8 13.g3 f5 14.0–0–0 0–0–0 Siyah için fazla sorun yok.

8.♘×f6+ g×f6 9.♗e2 e6 10.0–0 ♗d6 11.♖e1

11.c4 daha etkili. Siyahın toparlanmasına

izin vermeden Beyaz alan kazanıyor ve daha rahat bir oyun elde ediyor.

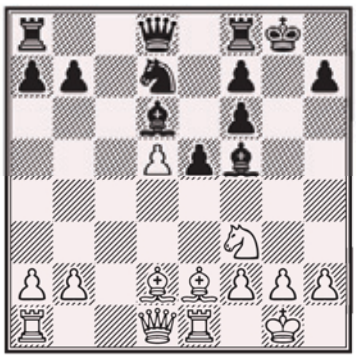
11...♘d7 12.c4 0–0?

Siyah, şah kanadındaki bozuk piyon yapısını fazla önemsemeden kısa rok yapmakta sakınca görmüyor. Ama her ne kadar Beyazın taşları geride olsa da hücum için çabuk işbirliği yapabilir gözüküyorlar.

13.d5!

Oldukça mantıklı bir hamle. Siyah rakibinin şahına saldırabilmek için fillerine yollar açıyor. Aynı zamanda güvendiği merkezi parçalıyor.

13...c×d5 14.c×d5 e5 (D)

15.♘h4!±

Tabii ki Beyazın esas amacı Siyahın şahına giden beyaz kareleri kontrol altına almak. Yoksa at ile fili değişmek değil!

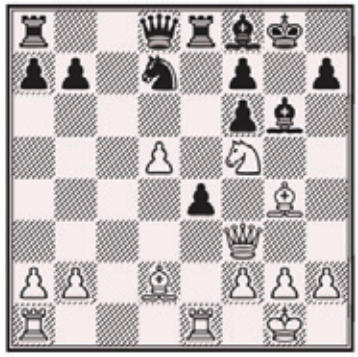
15...♗g6 16.♗g4!

Böylelikle f5 karesi kontrol altına alındı.

16...♖e8 17.♘f5 ♗f8

Siyahın fille atı ortadan kaldırma girişimi hata olurdu: 17 ...♗×f5? 18.♗×f5 ♘f8 19.♕g4++– Beyaz karelerde Beyazın mutlak hakimiyeti. Devamında, 19...Ag6 20.h4 ♔h8 21. e4 ♕c8 22.♕f3+– ve şimdi Siyah ya f6'yı verecek ya da h5 sürüşünden sonra beyaz vezir için f5 karesini boşaltcak.

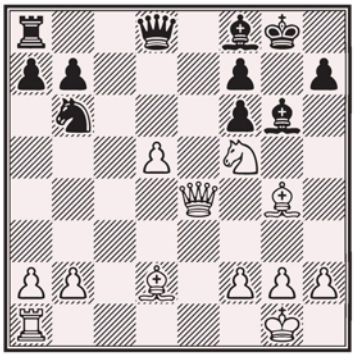
18.♕f3 e4 (D)

19.♖×e4 ♖×e4?

Siyahın daha iyi savunması vardı: 19...♘e5 20.♕b3 ♘×g4 21.♖×g4 ♕d7 22.♕f3 ♖ad8 23.♘e3± Beyaz hala açık üstün ama Siyah da oyunda tutunmaya devam ediyor.

20.♕×e4 ♘b6? (D)

21.d6

21.♗c3! ile fili derhal zayıf noktaya yöneltmek Siyah önemli saldırı olanakları yaratabilirdi. Devamında 21...♖c8 22.d6+– ve kazanç konum.

21...♗×d6 22.♗c3 h5?

Siyahın zaten şah kanadı piyonları bozuk. Bir de bu cesur hamle ile iyice dağılıyor. Kombinezon kokuları gelmeye başladı.

23.♗×h5! ♗e5

Fili alış yoktu: 23...♗×h5 24.♕h4 ♗g6 (24...♗e5 25.♕×h5+–) 25.♗×f6 ya vezir ya mat!

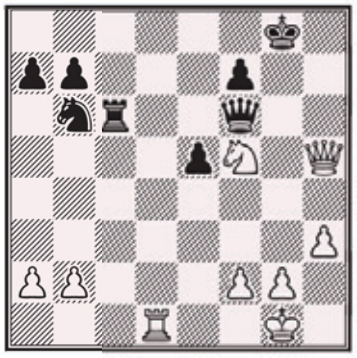
24.♗×e5

Beyaz kuvvetli bir hamle daha kaçırıyor: 24.♗×g6! ♗×c3 (24...f×g6 25.♘h4+–) 25.♗h7+ ♔×h7 26.♕h4+ ♔g8 27.♕g4+ ♔f8 28.♕h3 ♔e8 29.♕×c3+ve ardından 30.♖e1+ geliyor.

24...♗×h5 25.♕h4

25.♗c3+– Daha kolay kazanca gider.

25...f×e5 26.♕×h5 ♕f6 27.♖d1 ♖c8 28.h3 ♖c6? (D)

29.♖d3?

Güzel bir bitiriş kaçıyor. 29.♕g4+! ♔f8 (29...♔h8 30.♖d8+! ♕×d8 31.♕g7#) 30.♕g7+!! ♕×g7 31.♖d8#

29...♖e6 30.♕g4+ ♔f8 31.♕b4+ ♔e8 32.♘d6+ ♖×d6 33.♕×d6 ♕×d6 34.♖×d6 ♔e7 35.♖×b6 1–0

1999 - 2000 (FIDE) Dünya Şampiyonu

Alexander Khalifman

Mantıklı fakat saldırgan tarzıyla, düşük Elo puanına rağmen (2655 -Ocak 2000) oyun seviyesi çok yüksek bir büyükusta

Alexander Valeryevich Khalifman, 1966 yılında Leningrad'da doğdu. Satrancı 6 yaşında babasından öğrendi. 1982'de SSCB Gençler Şampiyonu, 1986'da Avrupa Gençler Şampiyonu oldu.

Dünyanın en büyük açık turnuvalarından olan New York Açık Turnuvasını 1990'da kazandıktan sonra büyükusta unvanını aldı. Birçok uluslararası turnuvada derece yaptı. Ülkesinin mili takımının değişmez oyuncularından olan Khalifman 1996'da Rusya Şampiyonu oldu. 1997'de Dünya Takımlar Şampiyonası'nda birinci olan Rus Milli Takımı'nda yer aldı.

Khalifman 1999'da FIDE Dünya Şampiyonası'nda finalde Vladimir Akopian'ı yenerek FIDE Dünya Şampiyonu oldu. Rating listesinde en üst sıralarda yer almadığı için (Ocak 2000'de ELO puanı 2655 idi) eleştiriler alan Khalifman, şampiyon olduktan sonra birçok turnuvada yer almışsa da süper büyükusta turnuvalarında zafer kazanamadı. 2000'de Hoogoven turnuvasını kazandı.

Bir sonraki FIDE Dünya Şampiyonası'nda çeyrek finalde sonradan şampiyon olan Vishwanathan Anand'a elendi.

Rus satrancında St. Petersburg akımının en önemli temsilcilerinden olan Khalifman,

Alexander Khalifman

antrenör Gennadi Nesis ile birlikte Büyükusta Satranç Okulu'nu kurmuştur ve burada dünyanın farklı yerlerinden gelen oyuncuları çalıştırmaktadır.

Khalifman, mantıklı fakat saldırgan tarzıyla çok kuvvetli bir büyükustadır. Eleştirilen dünya şampiyonluğu sisteminin Karpov'dan sonraki ikinci şampiyonudur.

Alexander Khalifman (2656) –

Garry Kasparov (2851)

Linares 2000, Tur 2, 29.02.2000

İlginç bir oyundu. Tarafsız omak gerekirse, Khalifman buradaki en zayıf oyuncuydu ve Siyah taşlarla bile oynasam kazanmak zorundaydım. Aslında, gelecek vaat eden bir konum yakalamıştım fakat daha sonra fırsatları kaçırdım. Bir gün önce fazladan yarım puan kazanmıştım bugün de faturayı ben ödüyordum...

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 d5 4.♘f3 ♗g7 5.♕b3 d×c4 6.♕×c4 0–0 7.e4 ♘a6 .♗e2 c5 9.d5 e6 10. 0–0 e×d5 11.e×d5 ♗f5 12.♗e3 ♕b6 13.b3♖fe8 14.♖ad1 ♖ad8

Eskilerden kalma! Bu fikir GM Magerramov'a aittir. Bu devamyolunu Karpov'a karşı yaptığım diğer bir maçtan hemen önce 1986'da incelemiştim. 14...Rxe3'e gelince: Sanırım olabilir fakat bu oyunun doğası tümüyle farklıydı ve ben ondan hoşlanmıyordum.

15.h3 ♕a5 16.♖fe1 ♘d7 17.♘a4 ♘b4 18.♗g5

Bunun iyi bir fikir olduğundan emin değilim. Şu devamyolu ise hemen hemen hiç önerilmez: 18.♘×c5 ♘×c5 19.♗×c5 ♘c2 20.b4 ♕a4 21.♖f1 b6 22.♗d4 ♕×b4 sonrasında Siyah için daha iyi bir oyunsonu ortaya çıkar fakat 18.♗d2!?'ye dikkat etmek gerekir.

18...♘c2 19.♗×d8♕×d8 20.♖f1

Şu devamyolu hala şüphelidir: 20.♘×c5 ♘×e1 21.♖×e1 ♘b6 22.♕b5 ♖e7 23.♗c4 (23.g4♗c8

24.♖d1 ♕d6 *ve daha ileride* h7–h5 *Beyazın şahkanadını harap eder)* 23...♖×e1+ 24.♘×e1 ♗c3! ve a7–a6 tehdidiyle 25.♘×b7 ♕e7 ve devamında Beyaz bir alet kaybeder.

20...♘d4?!

Hassas ve tehlikeli bir an. Çok daha iyisi 20...♘a3! 21.♕c1 ♖×e2 22.♕×a3 ♗e4 idi ve f3'teki taş değişiminden sonra Siyahın oldukça tehlikeli bir hücum şansı olurdu. Örneğin: 23.♖fe1 *(*23.b4 c×b4 24.♕×b4 ♗×f3 25.g×f3 ♘e5)23...♗×f3 24.g×f3 ♖×e1+ 25.♖×e1♕g5+ 26.♔f1 ♕×d5 27.♖e8+ ♗f8

21.♘×d4 ♗×d4 22.♖×d4!

Güzel oyun! 22.b4 ♖e4 23.b×c5 ♕h4 ile saldırıyı düşündüm.

22...c×d4 23.♗g4=

23.♖d1? a6!

23...♗×g4 24.h×g4 ♖e425.f3 ♘e5 26.♕b4 ♘d3

26...♖e2 27.♕×d4 ♕f6!yı düşündüm fakat Beyaz 28.♕d1! *(*28.♕×a7 ♘d3 *saldırı şansı yakalar)* 28...♖×a2 29.♘c3 oynayıp oyundaki hakimiyeti ele geçirebilirdi. Bu nedenle hamleleri tekrar etmek zorunda kaldım.

27.♕c4 ♘e5 28.♕b4 ♘d3 29.♕c4

1/2–1/2

A. Khalifman

S. Shipov

56. Rusya Şampiyonası

Krasnoyarsk, 11.09.2003

Grünfeld Savunması - [D92]

Yorumlar: IM Maxim Notkin.

1.d4 ♘f6 .c4 g6 3.♘c3 d 54.♗f4

♗g7 5.e3 0–0 6.♖c1 (D)

Grünfeld Savunmasında Siyahın genel fikri rakibin merkezinin altını oymak için c7–

c5 oynamaktır. Bu devamyolunda Beyaz bu duruma karşı hazırlanmak için önce vezirkanadını geliştirir.

6...c5

Ne var ki bu hamle Siyahın c5 oynamasına engel olamaz.

7.d×c5 ♗e6

Siyah piyonu geri almak için acele etmiyor. Filleri Beyazın vezirkanadına yönelmiştir. a2 ve b2 piyonlarına saldırma planları yapmaktadır.

8.♘f3

Kuşkusuz ki 8.c×d5♘×d5 9.♘×d5 ♗×d5 oynamamak gerekir aksi halde Siyahın hayalleri gerçek olur.

8...♘c6 9.♘g5

Yaygın olarak Beyaz bu hamleyi biraz daha geç yapar. Çok daha sağlam olanı şöyleydi: 9.♗e2 ♘e4 (9...♕a5 10.♘g5) 10.0–0 (10.♘d4hamlesi ise 10...♘×d4 11.e×d4 ♘×c312.b×c3 d×c4 13.♕a4 ♗d5 14.0–0 ♕e8 sonrasında eşitliğe götürür.) 10...♘×c3 11.b×c3 d×c4 12.♘g5 Fakat Khalifman keskin bir devamyolunu tercih ediyor.

9...♗g4

Değişik devamyolu şöyleydi: 9...♕a5 10.♘×e6 f×e6 11.♗e2 ♖ad8 12.♕a4 ♕×c5 13.0–0 d4 14.e×d4♘×d4 15.♗e3 Bu durumda etkin taşlar Siyahın piyon yapısından kaynaklanan olumsuzluklar için telafi oluşturur.

10.f3 (D)

10...e5!

Oyun tümüyle taktiklerden oluşan bir alana giriyor.

11.c×d5

11.♗g3 d4! 12.f×g4 d×c3 13.♕×d8 ♖f×d8 14.♖×c3 h6 daha kötüdür.

A) Yugoslav GM tarafından kazanılan meşhur oyun (Botvinnik - Gligoric, Tel Aviv 1964) 15.♘f3 ♘e4 16.♖c1 ♘×c5 ile Siyaha üstünlük sağlar (16...♘×g3 17.h×g3 de merak uyandırır fakat bu durumda tahtada ne kadar taş olursa o kadar iyidir.);

B) 15.♘h3 15...♘e4 .♖b3 Botvinnik'in oyununu geliştirmeye yönelik bu gayret (Sokolov, I - Avrukh, Bugojno 1999) 16...♘×c5 17.♖b5 ♗f818.♗e2 a6 19.♖b6 ♘a4! sonrasında Beyazın kalite kaybına yol açıyor. Kale sıkışmıştır!

20.♖b3 (20.♖×b7 ♘a5! .♖c7 ♗d6–+) 20...♗b4+! 21.♔f1 ♘c5

11...e×f4 .d×c6

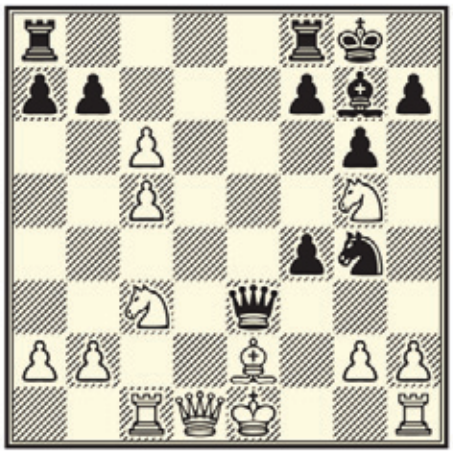
Beyazın fazladan iki piyonu vardır ve siyah

fil hücuma uğramış olduğu için Siyahın şiddetle tepki vermesi gerekir.

12...♕e7! 13.f×g4

Dorfman - Tukmakov, Frunze 1981 oyununda Beyazın konumunda çok daha fazla ihtiyat vardı. 13.e4 ♖ad8 14.♗d3 b×c6! 15.f×g4 ♘d7 16.♘×f7! ♕×f7 17.♕b3 ♕×b3 18.a×b3 ♘×c5 19.♗c4+ ♔h8.

13...♕×e3+ 14.♗e2 ♘×g4 (D)

15.♘h3

Yeni bir hamle. Sygulski -

Tomaszewski, Gdynia 1985 oyununda Beyaz f2 karesini korumuştur: 15.♖f1 ♘×h2 16.♕d2 (16.♖f2!?) 16...♕×d2+ (16...♘×f1durumunda Beyaz atı alamaz fakat Siyahın da olasılıkla hoşuna gitmemiştir. 17.♕×e3♘×e3 18.c×b7 ♖ab8 19.c6 ve geçer piyonlar terfi etmeye yakındır.) 17.♔×d2 ♘×f1+ 18.♖×f1 b×c6 ve tekrar oyunsonu yaklaşık olarak eşittir..

15...♖ad8 16.♕c2 ♘e5!

Tehditler f4–f3 ve ♘d3+ hiç de hoş değillerdir.

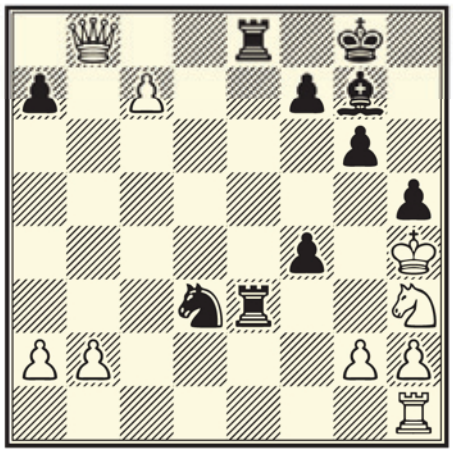
17.♔f1

Kötü olan 17.♘f2? f3 18.g×f3 ♖d2!'dir ve vezir kazanır - 19.♕e4 (19.♕×d2 ♘×f3+)19...♖×e2+! 20.♘×e2 ♘×f3+21.♕×f3 (21.♔d1 ♕d2#; 21.♔f1 ♘d2+) 21...♕×f3; Şu durumda ise 17.♘d1 ♘d3+ 18.♕×d3 ♕×c1 Beyaz hala kötü gelişmiş oyunundan dolayı sıkıntılar yaşar; 17.c7 dikkat gerektirir fakat 17...♘d3+! (17...♖d7 18.♘d1! ♕d4 sonrasında d3'ten şah tehdidi yoktur çünkü ♕×d3 hamlesini mümkün kılan d7'deki kale askıdadır 19.♘df2 ve Beyaz daha iyidir.) 18.♔f1 ♘×c1 19.c×d8♕ ♖×d8 20.♘d1 ♕d2 21.♕×d2 ♖×d2 Siyahın alete karşılık belirgin telafisi vardır.

17...♘×c6

17...♖d2 oynandığında bizi nereye götüreceğine bir göz atalım: 18.♕e4! ♖×e2! 19.♕×e3 ♖×e3 20.c×b7 ♘d3 21.c6 (21.♖b1 ♖fe8!) 21...♖fe8!? (21...♘×c1 22.c7 ♘d3 23.♘e2f3 24.g×f3 ♖ee8 ve devamında ♘c5 Siyah için oldukça iyidir.) 22.♘e2 ♖×e2 23.b8♕ ♘×c1!

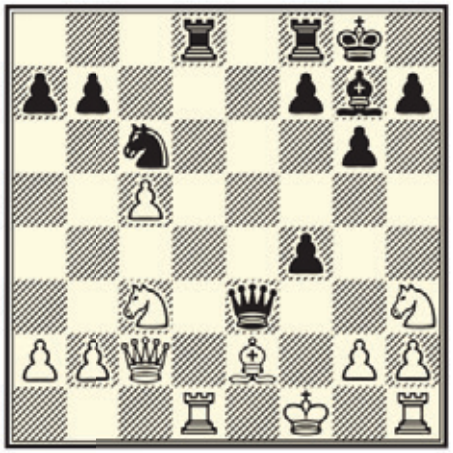
A) 24.c7 kaybeder: 24...♖e1+ 25.♔f2 ♘d3+ 26.♔f3 ♖1e3+ 27.♔g4 h5+ 28.♔h4(D)

28...♖×h3+! 29.♔×h3 (29.♔g5 ♔h7) 29...♘f2+ 30.♔h4 ♗f6# güzel bir mat!

B) 24.♕d6 24...♖e1+ 19.♔f2 ♖×h1 26.c7 Burada Siyahın daha iyi bir durumda olduğuna inanırım fakat beyaz şah kaçacak gibi görünüyor: 26...♖e2+ 27.♔f3 ♖f1+28.♔g4 ♖×g2+ 29.♔h4 Bu nedenle Siyah piyona karşılık kaleyi bırakmak zorunda kalacak ♖+♗ karşı ♕ ile oynayacaktır.

18.♖d1 (D)

18...♘d4?

Bu hata Beyazın vezirleri değişmesini sağlıyor. 18...♕×c5 19.♘×f4 ♘d4sonrasında Siyahın iyi telafileri olurdu çünkü Beyazın aletleri arasında eşgüdüm eksikliği vardır ve şahı hala tehlikededir.

19.♕e4 ♘f5 20.♖×d8 ♖×d8 21.♕×e3 f×e3

21...♘×e3+ 22.♔f2 ♗d4 23.♔f3 Beyaza şahı için konumu geliştirme fırsatı yaratmaya yardımcı olur ama Siyaha bir şey sağlamaz.

22.g4!? ♘d4

22...♘h4 ile Şahı 1. yatayda tutmak daha inatçı bir tutum olurdu.

23.♔g2 ♘×e2 24.♘×e2 ♖d2 25.♔f3 ♖×b2

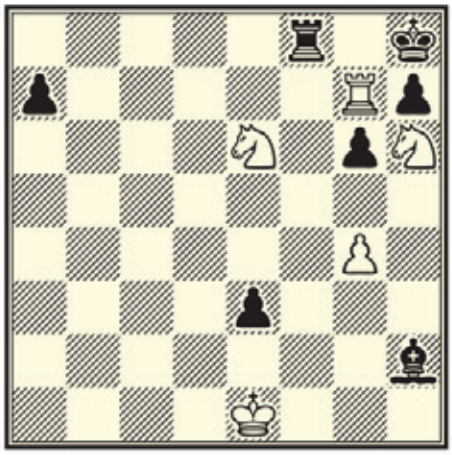
Vezirkanadı piyonlarının kaybedilmesi Beyazın aletleri etkinleştirildikten sonra bir şey ifade etmez.

26.♘g5!? ♖×a2 27.♖b1♖c2 28.♖×b7 ♗e5

28...♖×c5'e cevap olarak şöyle bir devamyolu vardır: 29.♘×f7(veya 29.♖b8+ ♗f8 30.♘×h7 ♔×h7 31.♖×f8)

29.h3

29.♘×f7 güzel birkaç devamyolu ile olasıydı - 29...♗×h2 30.♘h6+ ♔h831.♘d4! ♖×c5 32.♘e6♖c8 (32...♖e5 33.♖b8#;32...♖a5 33.♖g7) 33.♖g7♖f8+!? 34.♔e2 (fakat 34.♔×e3??♗f4+! 35.♘×f4 ♖e8+36.♔d4 ♔×g7 oynamamak gerekir.)34...♖f2+ 35.♔e1 ♖f8(D)

36.♖g8+! ♖×g8 37.♘f7#

29...h5 30.♘×f7 h×g4+31.h×g4 ♗g7 32.♘g5 ♗e5

32...♖×c5 33.♖×g7+!♔×g7 34.♘e6+

33.♖×a7 ♖×c5

Sonunda Siyah kalenin kaybedilmesini göz ardı etmiş fakat bu durum herhangi bir şeyi değiştirmemiştir.

34.♖a8+

34.♖a8+ ♔g7 35.♘e6+ **1-0.**

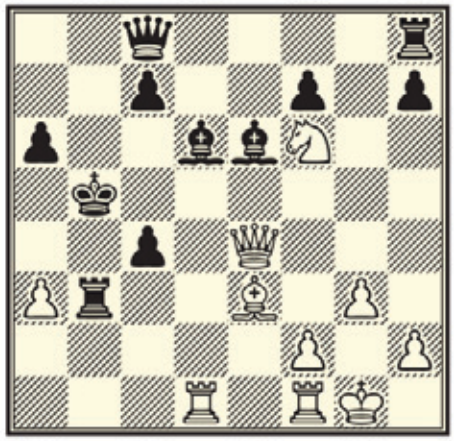
Kombinezonlar:

Khalifman, Alexander (2490) - Ivanchuk, Vassily (2390)

[E04] Minsk, 1986

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘f3 ♘f6 4.g3d×c4 5.♗g2 ♘c6 6.0–0 ♖b8 7.♘c3 a6 8.e4 b5 9.♕e2 ♘×d410.♘×d4 ♕×d4 11.♗g5 ♕b6 12.e5 ♘d5 13.♗×d5e×d5 14.♘×d5 ♕b7 15.♖ad1 ♗h3 16.e6 ♗×e617.♕e5 ♗d6 18.♕×g7 ♔d7 19.♘f6+ ♔c6 20.♘e4♕c8 21.♕d4 ♕d7 22.♘f6 ♕c8 23.♗e3 b4 24.a3 b×a3 25.b×a3 ♖b3 26.♕e4+ ♔b5 (Diyagram)

Çözüm: 27.♖d5+ ♗×d5 28.♕×d5+ c5 29.a4+ ♔b6 30.♕×d6+ ♔b7 31.♕d5+ ♕c632.♕×c4 1–0

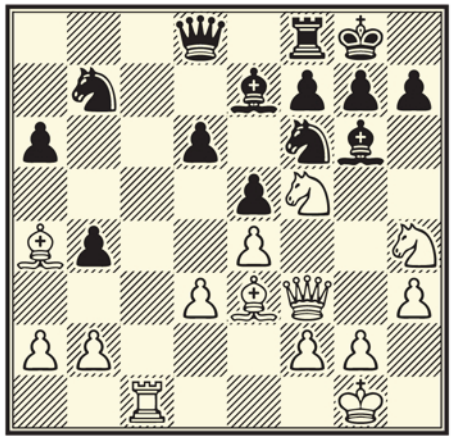
Khalifman, Alexander (2640) –

Krause, Thomas

[C90] Triberg, 1991

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4♘f6 5.0–0 ♗e7 6.♖e1 b5 7.♗b3 0–0 8.d3 d6 9.c3 ♗g4 10.h3 ♗h5 11.♘bd2 ♘a5 12.♗c2 c5 13.♘f1♖e8 14.♘g3 ♗g6 15.♘h4 ♗f8 16.♕f3 ♖c8 17.♗g5 ♗e7 18.♘gf5 b4 19.♗a4 ♖f8 20.c×b4c×b4 21.♖ac1 ♖c5 22.♗e3 ♖×c1 23.♖×c1 ♘b7

(Diyagram)

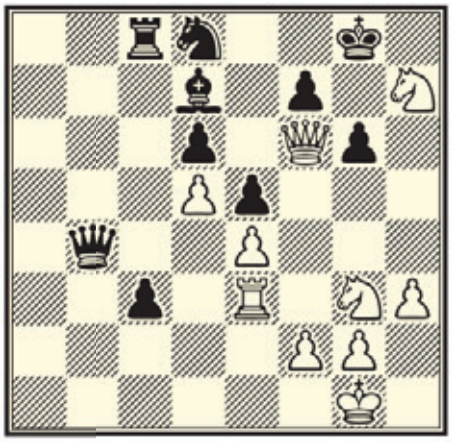
Çözüm: 24.♖c8 1–0

Khalifman, Alexander (2630) –

Gschnitzer, Oswald (2475)

[C96] Almanya Süper Ligi, 1993

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4♘f6 5.0–0 ♗e7 6.♖e1 b5 7.♗b3 d6 8.c3 0–0 9.h3 ♘a510.♗c2 c5 11.d4 ♘d7 12.♘bd2 c×d4 13.c×d4♘c6 14.♘b3 ♗f6 15.d5 ♘a5 16.♘bd2 ♘b6 17.♘f1 ♗d7 18.b3 ♘b7 19.♘g3 g6 20.♗h6 ♗g7 21.♗×g7 ♔×g7 22.b4 a5 23.a3 ♕c7 24.♕d2 ♖fc8 25.♖ac1 ♕d8 26.♗d3 ♘c4 27.♗×c4 b×c4 28.♖c3 a×b4 29.a×b4♖a4 30.♖b1 ♕b6 31.♕g5 ♖×b4 32.♖×b4 ♕×b433.♖e3 ♔f8 34.♕f6 ♘d8 35.♘g5 c3 36.♘×h7+♔g8 (Diyagram)

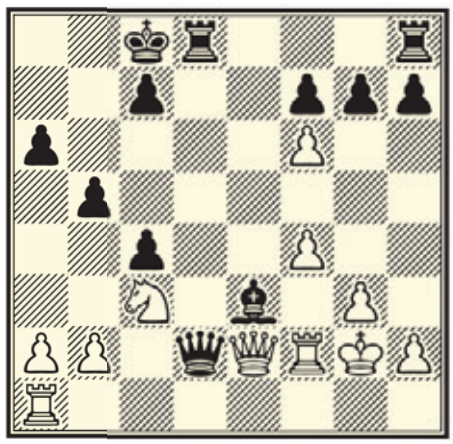

Çözüm: 37.♘h5 g×h5 38.♕h6 f6 39.♕g6+ ♔h8 40.♘×f6 1–0

Khalifman, Alexander (2485) - Basin, Leonid (2200)

[E04] SSCB Şamp. Minsk , 1985

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘f3 ♘f6 4.g3d×c4 5.♗g2 a6 6.0–0 ♘c6 7.e3 ♗d7 8.♘c3 ♗d6 9.♕e2 b5 10.e4 e5 11.d×e5 ♘×e5 12.♘×e5 ♗×e5 13.f4♗d4+ 14.♗e3 ♗c6 15.e5 ♗×g2 16.♔×g2 ♗×e3 17.e×f6 ♕d2 18.♖f2 –0–0 (Diyagram)

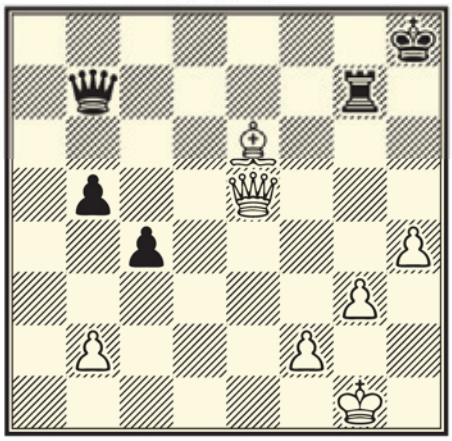
Çözüm: 19.♕g4+ ♕d7 20.♕f3 ♕d4 21.♖e2 ♕×f6 22.♖×e3 ♔b8 23.♖ae1 –0

Khalifman, Alexander (2485) -

Novikov, Igor A (2460)

[E04] SSCB Şamp. Lvov, 1985

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘f3 ♘f6 4.g3d×c4 5.♗g2 a6 6.0–0 b57.♘e5 ♘d5 8.a4 ♗b7 9.a×b5 a×b510.♖×a8 ♗×a8 11.e4 ♘f6 12.♘c3 c6 13.♗g5♗b7 14.♘×f7 ♔×f7 15.e5 h6 16.♗h4 ♘bd717.e×f6 ♘×f6 18.♗×f6 g×f6 19.♕h5+ ♔g7 20.♖a1♖h7 21.♘e2 ♗d6 22.d5 c×d5 23.♘d4 ♗c8 24.♖a8 ♕d7 25.♘×e6+ ♕×e6 26.♗×d5 ♕d7 27.♖×c8♕×c8 28.♕f7+ ♔h8 29.♕×f6+ ♖g7 30.♕×h6+ ♖h731.♕×d6 ♖g7 32.♕h6+ ♖h7 33.♕f6+ ♖g7 34.h4♕e8 35.♗c6 ♕e7 36.♕e5 ♕b7 (Diyagram)

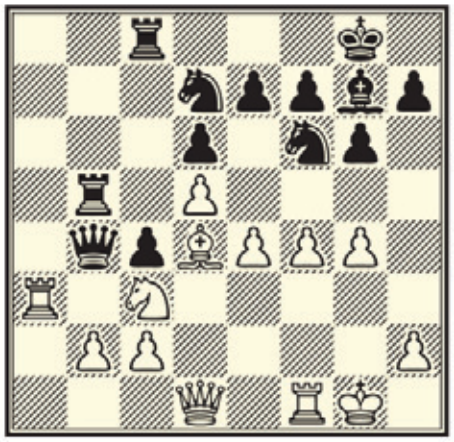
Çözüm: 37.♕h5+ ♖h7 38.♕e8+ ♔g7 39.♕g8+ ♔f6 40.♗d5 1–0

Khalifman, Alexander (2485) - Azmaiparashvili, Zurab (2465)

[B08] Rusya Şamp. Minsk 1985

1.e4 d6 2.d4 ♘f6 3.♘c3 g6 4.♘f3♗g7 5.♗e2 ♗g4 6.0–0 ♘c6 7.d5 ♗×f3 8.♗×f3 ♘e5 9.♗e2 c610.a4 ♕a5 11.♖a3 –0 12.♗e3 ♖fc8 13.♖b3♖ab8 14.♕d4 c5 15.♕d1 a6 16.f4 ♘ed7 17.g4 b5 18.a×b5 a×b519.♗×b5 c4 20.♖a3 ♕b4 21.♗d4 ♖×b5 (Diyagram)

Çözüm: 22.♘a2 (22.♘×d5 23.♘×b4 ♗×d4+

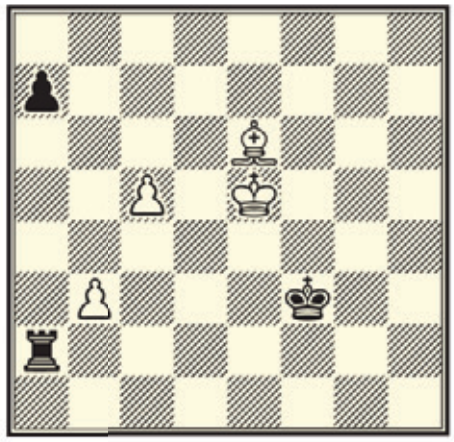
24.♕×d4 ♘×b425.♖f2 d5 26.e×d5 ♖×d5 27.♕c3 ♖b5 28.♖a4♘d5 29.♖×c4 ♘×c3 30.♖×c8+ ♔g7 31.b×c3 ♘f632.h3 h5 33.g5 ♘e4 34.♖e2 ♘d6 35.♖a8♘f5 36.♖d2 f6 37.g×f6+ ♔×f6 38.♖a6+ ♘d6 39.c4 ♖c5 40.♖d4 ♔f7 41.♖a4 ♖c6 42.♔f2♘e8 43.♖a5 ♖f6 44.♖e5 ♘g7 45.♖de4 ♘f5 46.c5 ♖c6 47.♖a4 ♖c7 48.c3 ♘g7 49.♖a6 ♖c8 50.c6 ♘e6 51.♔e3 ♘c7 52.♖a7 ♔f6 53.c4 h4 54.♔f3 g5 55.♖×g5 ♘e6 56.♖h5♖×c6 57.♔g4 ♖×c4 58.♖f5+ ♔g6 59.♖×e7 ♖e4 60.♖f8 1–0)

Khalifman, Alexander (2500) -

Lerner, Konstantin Z (2550)

[A80] Rusya Şamp. Kujbyshev, 1986

1.d4 f5 2.♘c3d5 3.♗g5 g6 4.e3 ♗g7 5.h4 ♗e6 6.♘f3 c6 7.♗f4 ♘f68.h5 ♘×h5 9.♖×h5 g×h5 10.♘g5 ♗g8 11.♕×h5+♔f8 12.♗d3 e6 13.g4 h6 14.♘f3 ♗f7 15.♕h3 f×g4 16.♕×g4 ♘d717.♗d6+ ♔g8 18.0–0–0 ♘f6 19.♕f4 ♗h5 20.♗e5♗×f3 21.♕×f3 ♕e7 ♖g1 ♖f8 23.♕g3 h524.♗d6 h4 25.♕e5 ♕d7 26.♗×f8 ♔×f8 27.♘e2♘h5 28.♕b8+ ♔f7 29.♗g6+ ♔e7 30.♗×h5 ♖×b831.♖×g7+ ♔d6 32.♖×d7+ ♔×d7 33.♗g4 ♔d6 34.♔d2♖g8 35.f3 e5 36.d×e5+ ♔×e5 37.♔e1 ♖h8 38.♗h3 c5 39.♔f2 b5 40.♘f4 ♖h6 41.♘d3+♔d6 42.f4 b4 43.f5 c4 44.♘f4 ♔e5 .♔f3 ♖d6 46.♘h5 d447.e×d4+ ♖×d4 48.f6 ♖d8 49.♗f1 ♔f5 50.♗×c4♔g5 51.♘f4 ♔×f6 52.♘d5+ ♔g5 53.♘×b4 ♖d254.♔e3 ♖d1 55.♘d3 h3 56.♘f2 h2 57.b3h1♕ 58.♘×h1 ♖×h1 59.♔d4 ♖h4+ 60.♔e5 ♔g461.♗e6+ ♔f3 62.c4 ♖h2 63.c5 ♖×a2 (Diyagram)

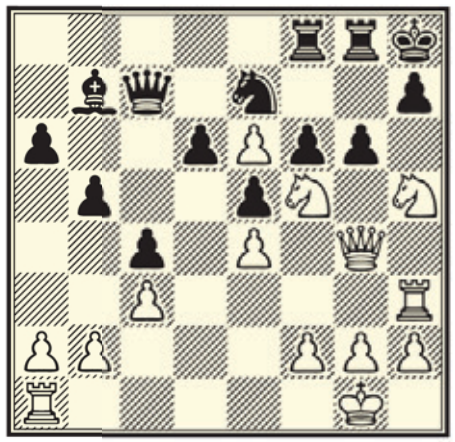
Çözüm: 64.c6 1–0

Khalifman, Alexander (2500) -

Mikhalchishin, Adrian (2525)

[C78] Rusya Şamp. Kujbyshev, 1986

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0–0 b5 6.♗b3 ♗b7 7.♖e1 ♗c5 8.c3 0–0 9.d4 ♗b610.♗e3 d6 11.♘bd2 ♘d7 12.♗g5 ♘e7 13.♘f1♔h8 14.♘g3 f6 15.♗e3 c5 16.♗e6 ♗c6 17.d5 ♗b7 18.♘h4 c419.♕g4 ♘c5 20.♘h5 ♘×e6 21.d×e6 ♖g8 22.♗×b6♕×b6 23.♖e3 ♖af8 24.♘f5 ♕c7 25.♖h3 g6 (Diyagram)

Çözüm: 26.♘×f6 ♘×f5 27.♘×h7 ♔g7 28.♘×f8 ♖×f8 29.e×f5 ♖×f5 30.♕h4 ♖h5 31.♕g4 ♖f5 32.♖d1♔f6 33.♖h8 ♕g7 34.♕h4+ ♖g5 35.♖×d6 ♗×g2 36.e7+ ♔f5 37.♕×g5+ ♔×g5 38.e8♕ 1–0

Satranç gücünüzü ölçün

Değerli satrançseverler, puanlı satranç, oyunculuk gücünüz hakkında fikir edinmeniz için yararlı olabilecek eğlenceli bir çalışmadır. Diyagramdaki konumdan başlayarak Beyazın hamlelerini bulmaya çalışınız. Düşündüğünüz hamleyi ve aldığınız puanları not ediniz. Puanlarınızın toplamını değerlendirme tablosundan karşılaştırarak kuvvet derecesi puanınızı bulabilirsiniz. Oyunun sonuna kadar kendinize 90 dakikalık süre tanıyınız.

Rustam Kasimdzhanov - Anatoly Karpov [E37]
Vitoria Gasteiz, 13.11.2007

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4 4.♕c2 d5 5.a3 ♗×c3+ 6.♕×c3 ♘e4 7.♕c2 c5 8.d×c5 ♘c6 9.c×d5 e×d5 10.e3 ♕a5+

Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar
11. b4	5	…♘×b4
12. a×b4	2	...♕×a1
13. ♗b5+	2	...♔f8
14. ♘e2	4	...a5 (f3 hamlesini düşünerek oynadıysanız +2 puan)
15. f3	2	...♘f6
16. ♗×a7	2	...♕e5
17. e4 !	6	...d×e4 (18.♗f4 hamlesini düşünerek oynadıysanız +3 puan)
18. ♗f4	2	...♕f5
19. g4	4	...♕g6 (19...♕g6? Hamlesine 20.♗d6+ ve . ♘f4 hamleleri için +5 puan)
20. ♕d2!	3	...♗e6
21. ♗b8!!	7	...♘d5
22. ♘f4	3	...♕h6
23. ♘×e6!+	5	...♕×e6 [23...f×e6 24.f×e4+ ♔g8 25. d7!] Varyantını hesapladıysanız +4 puan
24. ♗d6+	3	...♔g8
25. ♗c4	3	...e×f3
26. ♗×d5	3	...♕×g4+
27. ♔h1	2	...a×b4
28. ♗×f3	3	...♕c4
29. ♕g2	4	...h5
30. ♗d5	2	...♕g4
31. ♗×f7+	4	...♔h7
32. ♕c2+	2	...g6 [32...♔h6 33.♗f4+] Varyantını hesapladıysanız +3 puan
33. ♗×g6+	2	Siyah terk eder. [33.♗×g6+ ♕×g6 34.♖f7+♔h6 35.♗f4+] Varyantını hesapladıysanız +5 puan

Değerlendirme Tablosu

Aldığınız puanların toplamına göre yaklaşık rating puanınız:

80 ve daha fazla ise » 2500 ve üstü | **70-79 arası** » 2400-2499 | **60-69 arası** » 2300-2399 | **50-59 arası** » 2200-2299

40-49 arası » 2000-2199 | **30-39 arası** » 1800-1999 | **20-29 arası** » 1600-1799 | **10-19 arası** » 1400-1599 | **10'dan az ise** » 1399 ve aşağısı

Harrison Bergeron

Hiç kimse diğerinden daha üstün olmamalı

Mavikale'nin bu sayısında satranca yer veren bir Ters Ütopya filmini tanıtacağım: Harrison Bergeron

Perde, neredeyse tatile girmek üzere olan bir okulun güneş vurmuş ön cephesine açılır. Neşeleri dışarı taşan kız öğrenciler derse giderken, her birinin başında, seyircinin ilk bakışta bir kulaklık ya da taç sanıp kısa süre sonra yanıldığını anlayacağı metal cihazları fark eder: Kulağın hemen üstünden öne doğru uzanan ve şakakta genişleyerek sonlanan bu yarımay biçimindeki cihazların ne olduğu başlangıçta anlaşılamaz. Yönetmen yazıyla, yeri ve zamanı bildirerek izleyicinin bu cihaz konusundaki merakını hafifletir: Madison, Rode Island, 2053!

Seyirciyi şaşırtan ikinci durum okulda notları okunan öğrencilerin verdiği tepkilerde görülür. Düşük not alan öğrenciler sevinirken, en yüksek notu alan Harrison Bergeron'ın durumundan ne kendisi ne de öğretmeni memnundur. Öğretmen notları konusunda Harrison'u uyarırken, onun notları nedeniyle, bu sınıfı dördüncü kez yinelemek zorunda kaldığı anlaşılır. Harrison da küçük kardeşi Garth ile aynı sınıfta okumaktan dolayı utanç duymaktadır.

Harrison'ın diğerlerinden farkı, kardeşiyle satranç oynarken de açıkça ortaya çıkar. Harrison rakibini kolaylıkla alt edecektir (Diyagram 1).

İzleyici kısa süre sonra ters ütopik bir gelecekte yaşandığını anlayacaktır. Soğuk savaş sonunda Sovyetler Birliği dağılmış, ardından büyük bir ekonomik gerileme yaşanmıştır. Diğerlerinden farklı olarak, bu ekonomik gerilemenin düzelmesinden sonra işsizlik yeterince azalmamış, üretim yeterince artmamıştır. Ülkede, varlıklı ve eğitimli elitler ile işsiz yoksullardan oluşan iki kamp oluşmuş, çoğunluğu oluşturan yoksul kamp elitlerin varlıklarına saldırmaya başlamış ve sonunda İkinci Amerikan Devrimi gerçekleşmiştir. Devrim sonrası, insanları eşitleyici, bu yeni dünya düzeni kurulmuştur. İnsanların eşit doğmadığı bu dünyada onları eşitlemek hükümet tarafından

Filmin Künyesi

Türkçe adı	Harrison Bergeron
Orijinal adı	Harrison Bergeron
Yönetmen	Bruce Pittman
Yapım yılı	1995
Yapımcı ülke	Kanada
Orijinal dil	İngilizce
Süresi	99 dakika
Oyuncular	Sean Astin, Miranda de Pencier, Eugene Levy, Howie Mandel, Andrea Martin, Christopher Plummer
IMDB Puanı	7.3

Harrison (Sean Astin), yine sınıfın en yüksek notunu aldığı için üzgün.

Harrison, kardeşi Garth'i (Matthew Ferguson) satrançta yenerken bütün dikkatini toplama gereği bile görmüyor.

Filmden Diyagramlar

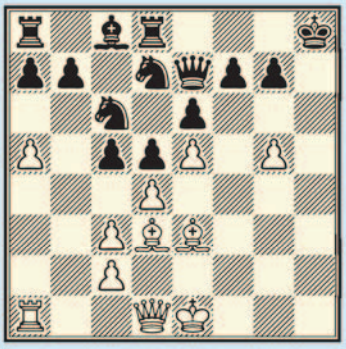
1 Garth Bergeron - Harrison Bergeron

Beyaz hamlededir.

1.b3 ♗c5 2.♘e1 ♕h4 3.g3 ♕×h2# 0–1

2 Phillipa - Harrison Bergeron

Beyaz hamlededir.

1.♕h5+ [♔g8 2.♕h7+ ♔f8 3.♕h8#] 1–0

3 Phillipa - Harrison Bergeron

Beyaz hamlededir.

Harrison'ı heyecanlandıran olası kale fedası

1.♖h8+ ♔×h8 2.♕h5+ ♔g8 3.♕h7+ ♔f8 4.♕h8# 1–0

Doktor Eisenstock (Nigel Bennett), Harrison'ın zekasını köreltmek için son çare olarak beyin ameliyatı öneriyor.

görev edinilmiştir. Her insanın kafasına takmak zorunda olduğu "Mental Band" daha üstün olanların zekâlarını körelterek onları eşitlemekte, zaman zaman rahatsız edici uyaranlar vererek bir konu üstünde yoğunlaşmalarını engellemektedir. Engeller bu kadarıyla da sınırlı değildir. Daha güçlü ve yetenekli olanları engelleyecek başka cihazlar da geliştirilmiştir. Örneğin bir dansçının hareketini zorlaştırmak için bacağına bir ağırlık bağlanması gibi... Bu koşullar altında Harrison'ın durumunun ne denli zor olduğu daha iyi anlaşılır. Parlak zekâsı, kendisi ve ailesi için utanç verici bir durumdur. Evleneceği zekâ özürlü kız, bilgisayar tarafından şimdiden seçilmiş olsa da taşıdığı zekâ geninin silinip gitmesi için en az 3-4 kuşak geçmesi gerekecektir.

Mental Band'a rağmen zekâsı yeterince köreltilemeyen Harrison için, ümitsizce başka bir doktora başvurulur. Doktor Eisenstock, bazı müdahalelerle onun zekâsını geriletse de istenen seviyelere indirmeyi başaramaz. Geriye, Harrison gibi biri için yapılması yasal olarak zorunlu olan, tek bir tedavi yöntemi kalmıştır: Beyinde iletimin yavaşlaması ve zekânın dramatik biçimde düşmesiyle sonuçlanacak olan Düzeltici Beyin Ameliyatı!

Doktor, ameliyatı ertesi gün yapacağını söyleyerek, Harrison'a bu son gecesini normal

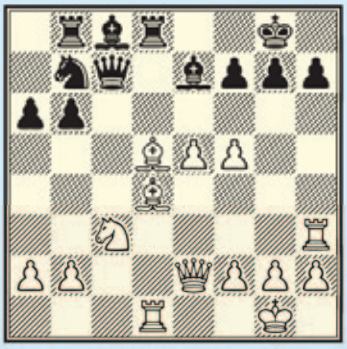

Satranç ustası Phillipa (Miranda de Pencier), Harrison'a oynayacağı rengi seçtiriyor.

Prof. Dr. Ergin ÇİFTÇİ
erginciftci@gmail.com

beyni ile geçirmesi için yasal olmayan bir kulübe gitmesini önerir. Bu onun son şansı olabilir! Bu tavsiyeye uyan Harrison, kendini kadınların çalıştığı tuhaf bir düşünce kulübünde bulur. Buradaki kadınların uzmanlaştığı alanlar vardır; Biri Hegel, Schopenhauer, Nietzsche gibi 19. yüzyıl Alman filozofları, diğeri kuantum teorisi, bir değeri kübist ve post-empresyonist sanat... İşte şu kız ise satranç ustasıdır! Satranç sözcüğünü duyan Harrison hemen atılır: "Satrancı severim!" Harrison bir saatlik satranç oynamak için ödeme yapınca Phillipa adlı kızın yukarıdaki odasına çıkılır. Phillipa, önce kurayla rengi belirler. Ardından sorar, acaba istediği özel bir açılış var mıdır? Harrison şaşırmıştır.

4 Phillipa - Harrison Bergeron

Siyah hamlededir.

1...♗b4 ve **1...b5**

5 Phillipa - Harrison Bergeron

Siyah hamlededir.

Phillipa, siyah fili d2 karesinden g5 karesine taşımıştır.

Phillipa ona Sicilya, Vezir Gambiti ve Ruy Lopez gibi açılışlardan bahsettiğinde Harrison'ın bu bilgilere aşina olmadığı anlaşılır. Phillipa, taktığı Mental Band'ını çıkarıp atacak kadar rahat görünmektedir. Suç olduğu açık seçik olan bu durum Harrison'ı endişelendirse de oyuna devam eder.

Beyazlarla oynayan Harrison, **1.e4 ♘f6** hamleleriyle başlayan birinci oyunda kısa sürede pes eder: "Çarem yok, üç hamlede mat oluyorum. Ne kadar müthiş bir kale fedası kombinasyonuydu!" (Diyagram 2 ve 3).

Oyun sürerken Phillipa onu daha iyi tanıma olanağı bulur (Diyagram 4 ve 5). Bu sırada bulundukları yer polis tarafından basılır. Mental Band'ı bulunamayan Phillipa son derece zor bir durumdadır. Harrison, ani bir kararla kendi bandını çıkarıp Phillipa'ya takarak onu kurtarırken kendini de feda etmiş olur.

Bu fedakârlık Harrison'a yepyeni bir dünyanın yolunu açar. Aslında, Ulusal Yönetim Merkezi'ne giriş sınavını başarıyla geçmiştir. Toplumda bazı özellikli işlerin yapılabilmesi için nüfusun binde üçünü geçmeyecek kadar az sayıda zeki insana hâlâ gereksinim duyulmaktadır. Bu seçimi, geri planda gizlice çalışan, daha zeki insanlardan oluşan Ulusal Yönetim Merkezi adlı örgüt yapmaktadır. Sıradan insanların haberdar olmadığı bu örgütün, devlet başkanı ve valiler gibi üst düzey yöneticilerin sıradan insanlar arasından rastgele seçilmesinden, televizyon programlarının belirlenmesine dek pek çok önemli görevi vardır. Bu arada Düşünce Kulübü'nün örgüte üye kazandıran bir mekân, Phillipa'nın da uygun kişileri seçen bir örgüt üyesi olduğu anlaşılır. Bu düzenin sürdürülebilmesi için Harrison'ın eşsiz zekâsına gereksinim duyulmaktadır. Örgüte kabul edilenlerin ailesine, kişinin geçirilen Düzeltici Beyin Ameliyatı sırasında öldüğü söylenmekle birlikte, onların bu durumdan çok etkilenemeyecek kadar engelli hale getirildikleri bilinmektedir. Harrison, Düzeltici Beyin Ameliyatı ve Ulusal Yönetim Merkezi üyeliği arasında seçim yapmakta zorlanmayacaktır.

Harrison, zamanla Ulusal Yönetim Merkezi'nin nasıl çalıştığını öğrenmeye başlar. Bu dönemde Phillipa, eğitimi için Harrison'a satranç kitapları yanında filmler de verir: Citizen Kane (1941), Casablanca (1942), The Adventures of Robin Hood (1938), North by Northwest (1959), The Searchers (1956), It's a Wonderful Life (1946)... Harrison da ona bir satranç takımı hediye edecektir.

Zamanla Harrison, Phillipa ile berabere kalacak kadar iyi bir satranç oyuncusu haline gelir (Diyagram 6 ve 7). Phillipa ise ondaki ilerlemenin, skora yansıtmadığı kadar iyi olduğunun farkındadır: Vezirlerin değişilmesinden önceki pozisyonda 4 hamlede

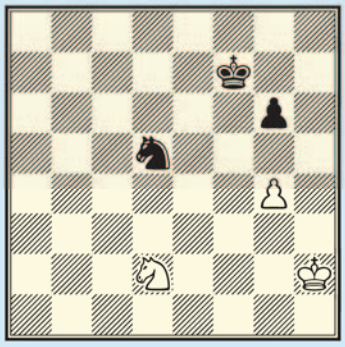

Harrison, kaybettiği oyunun güzelliği karşısında büyülenmiştir.

Harrison ve satranç ustası Phillipa arasındaki aşk giderek büyüyor.

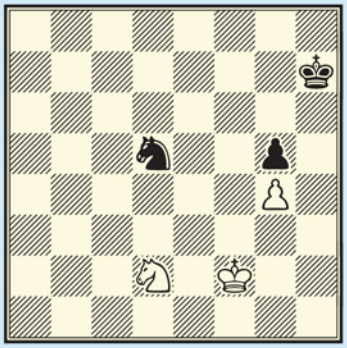
6 Phillipa - Harrison Bergeron

Beyaz hamlededir.

1.♔g2 Beyaz sözlü olarak şah çeker.

7 Phillipa - Harrison Bergeron

Beyaz hamlededir.
Harrison beraberlik önerir.

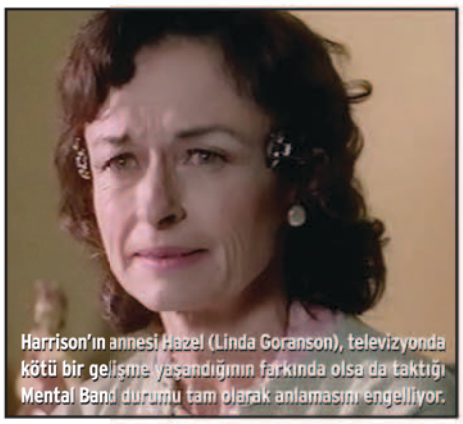
mat olduğunu gördüğü halde Harrison'ın bunu neden gerçekleştirmediğini sorar. Bu sorunun Phillipa'ya duyulan aşk dışında bir yanıtı yoktur elbette.

Zamanla, üstünlerin yeteneklerini budayarak bütün insanları aşağıda bir yerde eşitleme ideolojisinin nasıl ortaya çıktığı daha iyi anlaşılır. Buna karşın Harrison bu durumu kabullenmekte zorlanır. Örgüte katılanların evlenmesi ve çocuk sahibi olması yasaklanmıştır. Kuralları çiğneyerek kendisinden hamile kalan Phillipa'ya Düzeltici Beyin Ameliyatı yapılması ve örgütten çıkarılması bardağı taşıran son damla olur. Harrison, Ulusal Yönetim Merkezi'nin varlığını insanlara duyurmak için harekete geçer. Örgütün televizyon istasyonunu ele geçirir. İnsanlara Mental Bantlarını çıkarmalarını söyler, kendisinin de kısa süre önce tanıştığı şiirler, filmler, caz müziği ve Beethoven senfonileri ile tanıştırır onları. Örgüt televizyon istasyonunu yeniden ele geçirdiğinde Harrison eylemini çoktan tamamlamıştır. Ulusal Yönetim Merkezi Başkanı, yaptığı çılgınlığa karşın Harrison'dan vazgeçemez. Gelecekte kendisinin yerine geçecek ve bu düzeni sürdürecek kişi olarak Harrison'ı görmektedir. Harrison'ın yaptığı eylem toplumun %1,3 gibi küçük bir kısmını etkilemiştir. Yeniden televizyona çıkmasını ve bu küçük azınlığı sakinleştirmesini ister.

Harrison, sonunda yine televizyon ekranına çıkar. Kendisinin Düzeltici Beyin Ameliyatı sırasında öldüğünü sanan ailesine seslenirken küçük kardeşine satrançta yenebileceği birini bulup bulamadığını da sorar. Filmin sonunda Harrison, yine kameralar önünde izleyiciyi şok eden bir gösteri daha yapacak ve perde kapanacaktır.

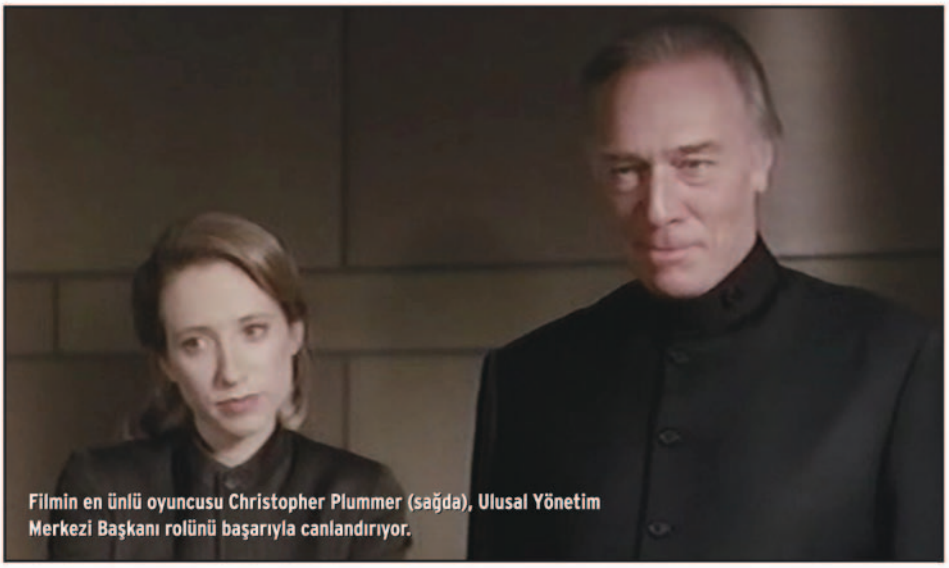
Harrison Bergeron, Kurt Vonnegut Jr.'un ilk kez 1961'de yayımlanan aynı adlı kısa öyküsüne dayanır. Yazarın bu öyküsü, Korkunun Bütün Sesleri adlı kitapta, dilimize çevrilmiş haliyle okunabilir. "Yıl 2081'di ve nihayet herkes eşitti. Yalnızca Tanrı ve yasa önünde değil, her tür ve biçimde eşitti. Kimse kimseden daha akıllı, kimse kimseden daha güzel değildi. Kimse kimseden daha güçlü veya daha hızlı da değildi..." şeklinde başlayan bu etkileyici öykü aynı zamanda Between Time and Timbuktu (1972), Harrison Bergeron (2006) ve 2081 (2009) adlı filmlerde de canlandırılmıştır. Ne orijinal öykü ne de diğer sinema çekimleri satranca atıf yapmaktadır. Buna karşın bu filmde yönetmen yapıtına satranç temasını ekleyerek Harrison'ın zekâsını vurgulayan bir ögeyi başarıyla sahneye koymuştur.

Yönetmenin, genelde iyi bir film yapmış olmasına karşın, filmin geçtiği zaman olarak 2081 yerine 2053 yılını seçmesi öyküyü bilen izleyici için garipsenecek bir tutum olarak ortaya çıkıyor. Seçtiği yılın bir önemi olup olmadığını bilemiyoruz ancak gerçekten izleyiciyi saran başarılı bir gelecek dünyası atmosferi yarattığını söyleyebiliriz.

Harrison'ın annesi Hazel (Linda Goranson), televizyonda kötü bir gelişme yaşandığının farkında olsa da taktığı Mental Band durumu tam olarak anlamasını engelliyor.

erginciftci@gmail.com

Filmin en ünlü oyuncusu Christopher Plummer (sağda), Ulusal Yönetim Merkezi Başkanı rolünü başarıyla canlandırıyor.

Filmde, izleyiciye, başka Ters Ütopya filmlerini anımsatan imgelere de rastlanır. Düşünce Kulübü'nde bir alanda uzmanlaşmış kadınların çabası, Ray Bradbury'nin aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan Fahrenheit 451 (1966) filmindeki, kitabın bütünüyle yasaklandığı bir dünyada, her biri ayrı bir kitabı ezberleyerek yaşatan insanların verdiği mücadeleyi andırır. Harrison'ın tabi tutulduğu, Ulusal Yönetim Merkezi'ne uygunluk sınavı, Mad Max Beyond Thunderdome (1985) filminde yenilmez Master Blaster'ın karşısına çıkacak savaşçının seçilmesi için, geçmesi gereken sınav kadar zorludur. Kahramanımıza sunulan, Düzeltici Beyin Ameliyatı ve Ulusal Yönetim Merkezi üyeliği arasında yapılacak seçim, The Matrix (1999) filmindeki kahramanın kırmızı ve mavi kapsüller arasında yapacağı seçime çok benzerdir.

Filmin bütün bu olumlu yönlerine karşın, satranç sahnelerinin özenli seçilmediğini söyleyebiliriz. Harrison'ın kardeşiyle oynadığı oyunda Beyazın zekâsı köreltilmiş bir oyuncudan beklenebilecek kadar kötü hamleler yapması filmin genel havasına uygun görünüyor. Ancak Phillipa ile oynanan ilk oyunda söz edilen kale fedası kombinezonunun gösterilmemiş olması satrançsever izleyiciyi rahatsız ediyor. Bu kombinezonun **1.♖h8+ ♔×h8** olarak başlaması satrançsever izleyiciyi mutlu edecek görsel bir zenginliğin filme eklenmesini sağlayabilirdi (Diyagram 3). Beyaz kalenin h5 karesi yerine h1-4 karelerinden birinde bulunması halinde, aynı hamle sayısında mat ile sonuçlanan, başka bir devamyolu olasılığı bulunurdu: **1.♕h5 f5 2.♕h8+ ♔f7 3.g6+ ♔×g6 4.♕h5#** Phillipa ile oynanan diğer oyunda, Siyahın aynı konumda hem **1...♗b4** ve hem de **1...b5** oynadığı görülüyor. Aynı oyunda, **1...♗b4** hamlesinden sonra, Phillipa, siyah fili düzeltirken d2 karesinden alıp g5 karesine koyarak, fili başka bir çapraza taşımış oluyor. Yine bu sahnede her iki oyuncunun önünde farklı konumlar olduğu da satrançsever izleyicinin gözünden kaçmıyor. Phillipa ile oynanan son oyunda Beyaz **1.♔g2** hamlesini yaparken sözlü olarak şah çekiyor! (Diyagram 6). Filmin yazılarından satranç konusunda bir danışmanlık alınmadığı sonucu çıkarılıyor. Daha önce de örneklerini gördüğümüz gibi, filmin ana temasının satranç olmaması, satranç sahnelerindeki özensizlik için elbette mazeret olarak gösterilemez.

Harrison Bergeron, özünde totaliter rejimleri eleştiren bir kurgudur. Filmde, Hitler Almanya'sı gösterilerek faşizm açık biçimde eleştirilirken bazı yazarlar tarafından öykünün komünizm ve sosyalizm eleştirisi yaptığı da ileri sürülmüştür. Üstün yetenekli bireylerin bu özelliklerinin törpülenerek insanları daha aşağıda bir yerde eşitlemeye çalışmak yerine, yetenekli bireylerin bütün insanlığın lokomotifi olacak, onları daha iyi bir geleceğe taşıyacak bir fırsat olarak değerlendirilmesi gerektiği öykünün iyimser mesajı olarak okunabilir. Bununla birlikte, diğer bireylerden açık ara üstün yetenekteki bireylerin, kendilerinde, sıradanlar üstünde hükümranlık kurma yetkisini görmelerinin de yaşanmış örnekleri vardır. Bütün bu yönleri daima tartışılacak, zamana göre yeniden yorumlanacak olsa da öykü değerini ve gizemini insanlık var oldukça koruyacaktır.

Bu yazıyı hazırlarken, adlarını yukarıda belirttiğim, öykünün perdeye aktarıldığı diğer filmleri de izlemekten kendimi alamıyorum. Sonunda, Harrison Bergeron kahramanı, benim için burada anlatılan filmdekini de aşan bir imgeye dönüşüyor. Beni o kadar etkiliyor ki onu görebilmek için geleceğe gidiyorum. İstiridyelerin içine bir bir bakan, sabırlı bir inci avcısı gibi yıllarca arıyorum onu. Evet, sonunda bütün insanlığın gelmiş geçmiş bu en kıymetli ürününü bulmayı başarıyorum: Gelecek zamanların Prometheus'u kadar görkemli, gösterişli, göz kamaştırıcı... Evrenin bütün zincirleri bile onu zapt etmeye yetmiyor. Önce nadide siyah bir inciye benzetsem de onu, ben dahil, bütün kusurlu insanları bir kara delik gibi büyüleyerek çekiyor kendisine. Bir peygamber gibi düşüyor önümüze, zaman denizini yarıp geçerken, Firavun bakışlı adamlara hiç aldırmıyor, daha güzel bir evrene doğru, peşinden sürükleyip götürüyor hepimizi.

Kaynaklar

http://www.imdb.com/title/tt0113264/

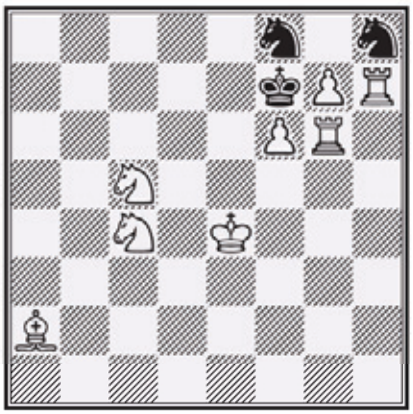
(Erişim tarihi: 08.12.2012)

Korkunun Bütün Sesleri, Metis Yayınları, 2011.

Chess in the Movies, Bob Basalla, Thinkers' Press Wonderworks, 2005.

Problemler köşemizde birbirinden güzel altı problem sizleri beklemekte. Soruların çözümünde ilk hamle anahtar hamledir. Anahtar hamle sonrasında ise aynı soru için farklı mat yolları bulmak mümkün. Bakalım her soru için anahtar hamleyi ve farklı mat yolları bulabilecek misiniz?

J. Hartong, 1957

1.Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♘d7 ♔e8 2.♕x♗8#
1...♔x♗6 2.♕g8#;
1...♘f×g6 2.♘d6#;
1...♔e6 2.♕x♗8#;
1...♔g8 2.♕x♗8#;

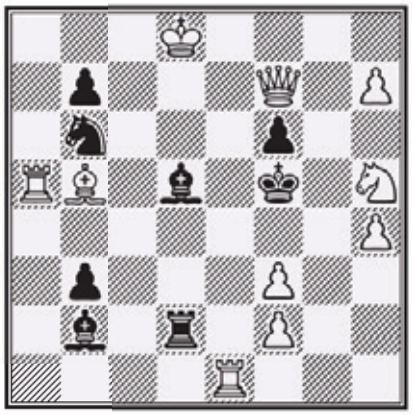
WW. J. Faulkner, 1924

2.Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♕e1 c4 2.d4#
1...♘d2 2.♕a1#;
1...♘×e4 2.♘d4#;
1...♗×e4 2.♘×c6#]

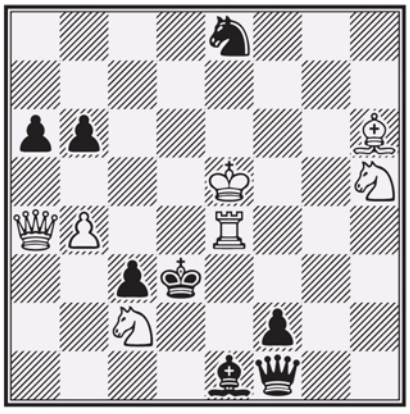
M. Lipton,1956

3.Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♕e1 ♗×f7+ 2.♘d7#
1...♘f×f7+ 2.♘d3#;
1...♘e6+ 2.♘d7#
1...♘×e5 2.♕g5#;

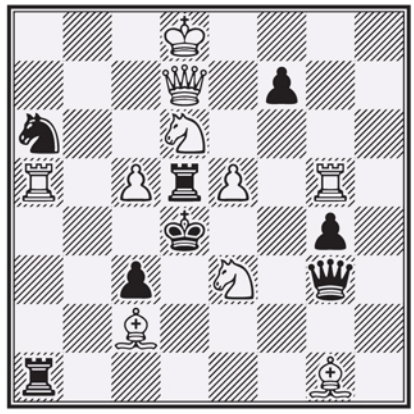
Dombrovskis, 1958

4.Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♘e3 ♔d2 2.♘f4#
1...♕e2 2.♕d4#;
1...♘e7 2.♕c2#

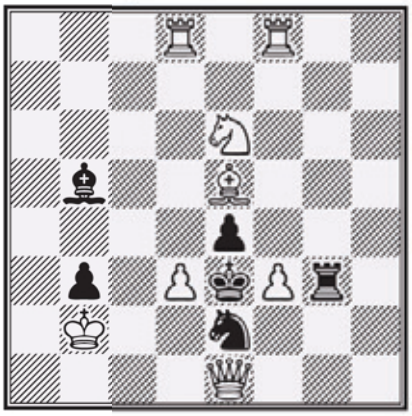
L. Loshinski, 1950

5.Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♕e7 ♖×c5 2.♘d7#
1...♖×e5 2.♘b5#;
1...♕×e3 2.♖×e4#;
1...♖×a5 2.♘e5#;
1...♖×g1 2.♘e5#

F. W. Nannig, 1955

6.Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♘f4 e×d3 2.♘d5#
1...♗×f3 2.♕e2#
1...♗e7 2.♕×e2#
1...♖×f3 2.♕d4#

EŞİTLİK BOZMA MAÇLARI

Eşitlik bozma kavramına bir kez daha değinmenin gerektiğine inanıyorum. Bu gereklilik, FIDE ve TSF uygulamaları bakımından farklılık göstermeden uygulanması inancından kaynaklanıyor. Organizatörler, eşitlik bozma maçlarını burada ele alınan biçimi ile duyarlılıkla uygulamaları durumunda, özellikle il düzeyinde yapılan organizasyonlarda yararlı olacağını düşünüyorum.

Kısa sürede az sayıda tur ile yapılan etkinliklerde, eğer uygun eşitlik bozma yöntemleri uygulanmamış ise kriz ödül töreni sırasında başlayabiliyor. Eş puanda fakat birbiri ile oynamamış iki sporcudan biri birinci diğeri ikinci olunca sisteme aykırı hareket edilmiş oluyor. Temel prensip bu durumdaki sporcuların mutlaka birbirleri ile oynamalarını sağlamaktır. Tur sayısı bu durum düşünülerek planlanmalıdır.

Bir organizasyonda kullanılacak eşitlik bozma sistemlerinin seçilmesine yönerge aşamasında önceden karar verilmeli, etkinlik başlamadan önce duyurulmalıdır. Eğer yönergede yer verilen tüm yöntemler eşitliği bozamaz ise eşitlik kura çekilerek bozulmalıdır. Değişik kaynaklarda önerilen ve organizasyonun koşullarına uyan eşitlik bozma yöntemleri sıra ile seçilerek işlem yapılmalıdır. Takım veya bireysel turnuvalar ile Berger (döner) veya İsviçre Sistemi eşlendirme kurallarının uygulandığı etkinliklerde, kendilerine özgü farklı yöntemler eşitlik bozma hesaplarında kullanılabilmektedir.

Yine de bir dizi hesaplama yöntemleri ile kabul edilebilir ölçülerde eş puan durumu aşılabilmektedir. Ya ek maçlar yapılarak ya da puanlar üzerinden yapılan hesaplamalar ile bu durum düzeltilebilmektedir. Eşitlik bozma maçları diğer yöntemlere göre eşitliği bozmada en iyi yöntemdir. Fakat eşitlik bozma maçları her zaman uygun olmaz, maçları oynatacak yeterli zaman olmayabilir.

Tabii ki yeğlenen ve ideal olan ek maçlar yapılmasıdır. Ek maç yaptırmanın organizasyon açısından takvimi zorladığını görüyoruz. FIDE'nin de bunu gördüğünü söyleyebilirim. Bu konudaki prosedürü geliştiren FIDE'nin uygulamaya getirdiği iyileştirmeler ile ek maç yapma uygulamasını teşvik ettiğini gözlemliyorum. Ancak ek maç uygulamasının her zaman yararının ve anlamının olmayacağını da söylemeden geçemeyeceğim. Unvan ve nitelik elemesi yarışmalarının sonunda uygulanırsa anlamlı olan ek maçların uygulamasına ilişkin prosedür şu biçimde geliştirildi.

• Uygulayıcılar, öncelikle, ana fikir üzerinde ortak düşünce doğurmalı ve her koşul hesaplanarak önceden duyurulmalıdır,

• Sonuca ulaşmak için zaman yeterli olmalıdır,

• Eşitlik bozma ile ilgili ek maçlar için eşlendirme sistemi ve oyun temposu turnuvadan önce belli olmalı ve duyurulmalıdır,

• Eşitlik bozmayla ilgili olasılıklar, sıralı biçimde yöntemler, yarışma yönergesinde bulunmalıdır,

• Ödül töreninden önce zamanın kısıtlı olduğu durumlarda, son turda eşitliği bozulacak kişiler belli ise asıl maçlar bitmeden eleme maçları yapılabilecektir,

• Eşitlik bozma maçlarında, son biten maçın ardından, en az yarım saat ara verilmelidir,

• Oyuncuların eşitlik bozma maçlarında sonraki aşamalara kalması durumunda aşamalar arasında en az on dakika ara olmalıdır,

• Para ödülü uygulamasında iki oyuncunun eşitliği bozulduktan sonra para ödülü paylaşılmalıdır. (Örneğin; 4 oyuncunun eşitliği bozulacak ise ilk eleme maçları yapılır. 3. ve 4. oyuncular yarı finalde elendiyse, üçüncülük ve dördüncülük ödülünü eşit olarak paylaşırlar)

• Eğer zaman varsa, eşitlik bozma maçı yapan iki oyuncu, başhakem ve turnuva organizatörün anlaşması durumunda, yavaş zaman temposunda oynatılabilir,

Düzenleme kapsamında ek maçların tempoları ve eşlendirme mantığı da yeniden ele alınıyor. Temel bakış birinci olacak oyuncunun satranç tahtasında 'ter dökerek' saptanması yönündedir.

(1) İki oyuncu birincilik derecesi için eşitlik bozma maçı yapmak zorunda ise oyun temposu 3 dakika + birinci hamleden itibaren 3 saniye eklemeli tempo önerilmektedir. Oyuncular farklı renklerde, iki maç yapılmalıdır. Hala eşitlik devam ediyor ise yönerge esasları doğrultusunda ek maçlara devam edilir. Ya da Beyaza 5 dakika siyaha 4 dakika süre tanınarak doğrudan 'Altın Puan' maçı yapılmalıdır. Bilindiği gibi beraberlikte beyaz oyuncu elenmektedir.

(2) Üç oyuncu birincilik derecesi için eşitlik bozma maçı yapmak zorunda ise oyun temposu 3 dakika + birinci hamleden itibaren 3 saniye eklemeli tempo ile Berger (döner) turnuva yapılır. Hala eşitlik bozulmadı ise Berger sistem ile 'Altın Puan' maçları yapılır ya da yönergeye göre sonraki eşitlik bozma yöntemi kullanılarak en düşük numaralı oyuncu elenir. Sonra iki oyuncu için (1) uygulanır. Hala eşitlik bozulmadı ise en az hamleyle puan alan oyuncu kazanan oyuncu olarak ilan edilir. Eğer iki oyuncu diğer oyuncuyu eledi ise 'Altın Puan' maçları yapılır,

(3) Dört oyuncu birincilik derecesi için eşitlik bozma maçları yapacak ise 3 dakika + birinci hamleden itibaren 3 saniye eklemeli tempo ile eğer zaman varsa ikişer maç ile eleme maçı yapılır. Eşlendirme kurayla belirlenir. Zaman yeterli değil ise 'Altın Puan' maçları uygulanır,

(4) Beş oyuncu birincilik derecesi için eşitlik bozma maçı yapmak zorunda ise oyuncular yönergeye göre sonraki eşitlik bozma yöntemi kullanılarak sıralanırlar. En iyi dört oyuncu için (3) uygulanarak eleme maçı ya da tüm oyuncular için tek maçlı Berger (döner) turnuva yapılır,

(5) Sekiz oyuncu birincilik derecesi için eşitlik bozma maçı yapmak zorunda ise 'Altın Puan' maçları ile eleme yapılır,

Birincilik derecesi için ek maç yapacak oyuncu sayısı arttıkça uygulamaya benzer yöntemler ile devam ediliyor. İlkesel olarak birincilik derecesi için bu kadar çok sayıda oyuncu eş puan ile yarışmayı tamamlamamalıdır. Yine de çok sayıda oyuncu ile ek maç yapmak kaçınılmaz ise örnek uygulamalardan yararlanmak, konu ile ilgili kaynaklara başvurmak yerinde olacaktır.

Dünya
markaları fabrika
satış fiyatlarıyla

365 GÜN İNDİRİM

365 GÜN İNDİRİM

90 MAĞAZA

SİNEMA

15 CAFE

LUNAPARK

1500 ARAÇLIK OTOPARK

GO KART

SATRANÇ MERKEZİ

TORUNLAR GYO

deepo outlet center

AKDENİZ'İN EN BÜYÜK OUTLET ALIŞVERİŞ MERKEZİ

HAVAALANI KARŞISI / ANTALYA www.deepo.com.tr

SABRE Awards

Çocuklarımız oynasın, Türkiye kazansın.

Türkiye'nin geleceği çocuklarımızın zihinsel gelişimi için satrancı destekliyoruz.
Türkiye'nin Bankası, Türkiye Satranç Federasyonu ana sponsoru.

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU 1991

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Türkiye'nin Bankası